

CA Clarity™ PPM

Podręcznik użytkownika — Zarządzanie finansami

Wydanie 14.1.00

Niniejsza Dokumentacja, obejmująca zintegrowane systemy pomocy i rozpowszechniane drogą elektroniczną materiały (określana w dalszej części jako „Dokumentacja”), jest przeznaczona wyłącznie do celów informacyjnych i może zostać zmodyfikowana lub wycofana przez CA w dowolnym czasie. Ponieważ niniejsza Dokumentacja zawiera zastrzeżone informacje firmy CA, zabrania się jej kopiowania, przekazywania, powielania, ujawniania, modyfikowania i duplikowania w całości lub części bez uprzedniej pisemnej zgody CA.

Użytkownik będący jednocześnie licencjodawcą oprogramowania, do którego odnosi się niniejsza Dokumentacja, jest uprawniony do drukowania lub udostępniania w inny sposób kopii niniejszej Dokumentacji w uzasadnionych ilościach, dla potrzeb wewnętrznego użytku własnego oraz swoich pracowników w związku z tym oprogramowaniem, pod warunkiem, że każda kopia będzie zawierać wszystkie oznaczenia i stosowne informacje o prawach autorskich CA.

Prawo do drukowania i udostępniania w inny sposób kopii Dokumentacji ogranicza się do okresu obowiązywania odpowiedniej licencji na takie oprogramowanie. W przypadku wygaśnięcia licencji z jakiegokolwiek powodu obowiązkiem użytkownika jest przedstawienie CA pisemnego oświadczenia potwierdzającego, że wszelkie kopie pełne i częściowe Dokumentacji zostały zwrócone CA lub zniszczone.

W ZAKRESIE DOZWOLONYM PRZEZ OBOWIĄZUJĄCE PRAWO CA UDOSTĘPNI NINIEJSZĄ DOKUMENTACJĘ W STANIE, W JAKIM SIĘ ONA ZNAJDUJE, ORAZ NIE UDZIELA GWARANCJI JAKIEGOKOLWIEK RODZAJU, W TYM JAKICHKOLWIEK DOROZUMIANYCH GWARANCJI CO DO PRZYDATNOŚCI HANDLOWEJ, UŻYTECZNOŚCI DO OKREŚLONEGO CELU ANI NIENARUSZANIA PRAW OSÓB TRZECICH. W ŻADNYM PRZYPADKU NA CA NIE CIĄŻY ODPOWIEDZIALNOŚĆ WZGLĘDEM UŻYTKOWNIKA ANI ŻADNEJ INNEJ OSOBY TRZECIEJ ZA JAKIEKOLWIEK STRATY LUB SZKODY, BEZPOŚREDNIE LUB POŚREDNIE, POWSTAŁE W ZWIĄZKU Z KORZYSTANIEM Z NINIEJSZEJ DOKUMENTACJI, W TYM ZA UTRATĘ ZYSKÓW, UTRATĘ INWESTYCJI, PRZERWY W PROWADZENIU DZIAŁALNOŚCI, USZCZERBEK NA DOBRYM IMIENIU ANI UTRATĘ DANYCH, NAWET JEŚLI CA ZOSTAŁA UPRZEDNIO WYRAŹNIE POINFORMOWANA O MOŻLIWOŚCI WYSTĄPIENIA TAKICH STRAT LUB SZKÓD.

Zasady korzystania z oprogramowania, do którego odnosi się niniejsza Dokumentacja, reguluje stosowna umowa licencyjna, której postanowienia zawarte w niniejszym dokumencie nie modyfikują w jakikolwiek sposób.

Producentem niniejszej Dokumentacji jest CA.

Dokumentacja podlega „Prawom Zastrzeżonym”. Jej wykorzystanie, powielanie i ujawnianie przez Rząd Stanów Zjednoczonych podlega, w zakresie w jakim ma to zastosowanie, ograniczeniom określonym w klauzulach 12.212, 52.227-14 i 52.227-19(c)(1) - (2) przepisów FAR oraz w klauzuli 252.227-7014(b)(3) przepisów DFARS, bądź w przepisach je zastępujących.

Copyright © 2014 CA. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszelkie znaki towarowe, nazwy towarowe, znaki usługowe oraz logo wymienione w niniejszym dokumencie stanowią własność odpowiednich firm.

Kontakt z pomoc techniczn

Dla Aby uzyska pomoc techniczn w trybie online i zapozna si z pen list lokalizacji oraz godzin pracy serwisu, a take uzyska odpowiednie numery telefonw, skontaktuj si z dziaem pomocy technicznej w witrynie WWW pod adresem <http://www.ca.com/worldwide>.

Spis treści

Rozdział 1: Wprowadzenie do zarządzania finansami 9

Konfiguracja początkowa	9
Zadania związane z zarządzaniem finansowym	9
Procesy zarządzania finansami	10

Rozdział 2: Jak skonfigurować zarządzanie finansami 11

Jednostki	11
Jak skonfigurować jednostkę finansową	12
Sprawdzanie wymagań wstępnych	14
Tworzenie klas finansowych	15
Tworzenie okresów obrachunkowych	16
Aktywacja okresów obrachunkowych	17
Tworzenie wartości domyślnych planu	17
Lokalizacje	19
Tworzenie lokalizacji	19
Edycja lokalizacji	20
Skojarzenie departamentów z lokalizacjami	20
Usunięcie skojarzeń departamentów z poziomu lokalizacji	21
Departamenty	21
Jak rozpocząć pracę z departamentami	22
Tworzenie departamentów	22
Edycja departamentów	23
Usunięcie departamentów	24
Określanie budżetów departamentów	24
Lokalizacje departamentu	26
Zasoby departamentu	26
Inwestycje departamentu	27
Klasy finansowe	28
Klasy zasobów	28
Klasy firm	29
Klasy inwestycji	29
Klasy pracy w toku	29
Klasy transakcji	30
Waluty	30
Aktywacja walut	31
Konfigurowanie stawek konwersji	32

Konfigurowanie opcji przetwarzania finansowego	33
Macierze finansowe	34
Jak skonfigurować macierz kosztów/stawek	34
Zwiększanie stawki w macierzach kosztów/stawek	41
Odblokowywanie macierzy	42
Jak tworzyć uzupełniające dane finansowe	43
Sprawdzanie wymagań wstępnych	45
Dodawanie dostawców (opcjonalnie)	46
Tworzenie profili firm (opcjonalnie)	47
Tworzenie typów wprowadzania danych	48
Tworzenie kodów obciążenia	49
Konfigurowanie ustawień domyślnych systemu	49
Określanie ustawień pracy w toku (PWT)	51
Włączenie funkcji finansowych dla inwestycji	52
Włączenie funkcji finansowych dla zasobów i ról	55
Jak włączyć kody metody Koszt Plus	56
Tworzenie kodów metody Koszt Plus	57
Tworzenie reguł metody Koszt Plus i dodawanie ich do kodów metody Koszt Plus	57
Zarządzanie uzupełniającymi informacjami o firmie	59

Rozdział 3: Jak utworzyć podsumowania finansowe **61**

Informacje o podsumowaniach finansowych	61
Wskaźniki finansowe używane do planowania	61
Obliczanie wskaźników finansowych dla inwestycji	66
Ustawianie opcji planowania finansowego	67
Ustawianie kosztu kapitałowego i wskaźnika reinwestycji dla systemu	68
Ustawianie kosztu kapitałowego i wskaźnika reinwestycji dla inwestycji	69
Zarządzanie planowanymi kosztami i korzyściami	70
Zarządzanie kosztami budżetowymi i korzyściami wynikającymi z inwestycji	71

Rozdział 4: Jak tworzyć szczegółowe plany finansowe **73**

Jak skonfigurować szczegółowe planowanie finansowe	73
Wyświetlanie planów finansowych w różnych widokach	73
Informacje o planach kosztów	75
Plan tymczasowy	76
Grupowanie danych planów kosztów	77
Konfigurowanie tworzenia planów kosztów	77
Informacje o szczegółach pozycji planu kosztów	78
Ręczne definiowanie planu kosztów	78
Informacje o automatycznym wypełnianiu planów kosztów	81
Konfigurowanie automatycznego wypełniania planów kosztów	85

Automatyczne wypełnianie planów kosztów	86
Jak wyświetlać koszty kapitałowe i operacyjne	87
Edycja planów kosztów	95
Tworzenie planu tymczasowego	96
Plany korzyści	96
Zarządzanie planami korzyści	96
Dodawanie szczegółu pozycji do planów korzyści	97
Kojarzenie planów korzyści z planami kosztów	98
Kojarzenie planów korzyści z przesłanymi budżetami	98
Plany budżetu	98
Przesyłanie planów kosztów jako planów budżetów	99
Zatwierdzanie lub odrzucanie przesłanych planów budżetów	100
Jak utworzyć wersję budżetu	101
Informacje o kopiowaniu planów finansowych	110
Kopiowanie danych planu finansowego	110
Kopiowanie planów kosztów	111
Kopiowanie planów korzyści	113

Rozdział 5: Jak przetwarzać transakcje **115**

Informacje o przetwarzaniu transakcji	115
Informacje o pozycjach transakcji	116
Jak udostępnić typy potwierdzeń i zasobów na potrzeby przetwarzania	117
Jak zarządzać transakcjami	117
Tworzenie nagłówków potwierdzeń	118
Tworzenie pozycji transakcji	118
Usuwanie transakcji	121
Zarządzanie transakcjami Praca w toku	122
Księgowanie transakcji w PWT	122
Informacje o korektach Praca w toku	124
Zatwierdzanie lub odrzucanie korekt Praca w toku bez przeglądu	128
Zatwierdzanie lub odrzucanie korekt Praca w toku z przeglądem	129
Przeglądanie przetworzonych transakcji	129

Rozdział 6: Jak przetwarzać obciążenia zwrotne **131**

Informacje o obciążeniach zwrotnych	131
Informacje o kontach księgi głównej	134
Jak skonfigurować konta KG i obciążenia zwrotne	134
Tworzenie kont księgi głównej	135
Reguły obciążeń zwrotnych	136
Reguły standardowe	137
Reguły kredytowania	139

Tworzenie reguł debetowania właściwych dla inwestycji.....	140
Alokacje KG	141
Definiowanie alokacji KG dla reguł standardowych i kredytowania	141
Edytowanie alokacji KG dla reguł debetowania	142
Reguły kosztów pośrednich.....	143
Konfigurowanie kredytów zasobów	144
Usuwanie alokacji KG z reguł obciążeń zwrotnych	144
Błędy i ostrzeżenia obciążeń zwrotnych	145
Monitorowanie błędów i ostrzeżeń obciążeń zwrotnych	148
Nagłówki reguł i alokacje KG na określony czas	149
Obciążenia zwrotne inwestycji.....	150
Ustawianie opcji obciążenia zwrotnego.....	150
Wycofywanie obciążeń na transakcje	151
Faktury departamentu	152
Jak skonfigurować faktury.....	152
Jak odbywa się zatwierdzanie faktur	152
Delegowane zatwierdzanie faktur	153
Agregacja faktur	155
Korygowanie faktur	155
Przesyłanie faktur departamentu	156
Blokowanie lub odblokowywanie faktur departamentu	157
Zatwierdzanie lub odrzucanie faktur departamentu	157
Ponowne generowanie faktur departamentu	158
Odzyskane koszty departamentu	159
Wyświetlanie podsumowań zestawień kwot możliwych do odzyskania	160
Wyświetlanie szczegółów zestawienia kwot możliwych do odzyskania	161

Rozdział 1: Wprowadzenie do zarządzania finansami

Ta sekcja zawiera następujące tematy:

[Konfiguracja początkowa](#) (na stronie 9)

[Zadania związane z zarządzaniem finansowym](#) (na stronie 9)

[Procesy zarządzania finansami](#) (na stronie 10)

Konfiguracja początkowa

Przed przystąpieniem do pracy z zarządzaniem finansami należy skonfigurować przynajmniej następujące elementy:

1. [Waluty w przypadku stosowania wielu walut](#) (na stronie 30).
2. [Jednostki wymagane dla każdego typu przetwarzania finansowego](#) (na stronie 11).
3. Okresy obrachunkowe używane do planowania finansowego.
4. [Klasy finansowe używane do przetwarzania transakcji](#) (na stronie 28).
5. Macierz kosztów finansowych/stawek do wypełnienia kosztów transakcji i planów finansowych.
6. Prawa dostępu do funkcji zarządzania finansami dla użytkowników.

Zadania związane z zarządzaniem finansowym

Do zarządzania finansowego na ogół wykorzystywane są następujące zadania:

- Importuj rzeczywiste wartości finansowe
- Publikuj grafiki
- Wyodrębnianie macierzy stawek
- Generuj faktury
- Publikuj dane finansowe incydentów
- Księguj transakcje w danych finansowych
- Aktualizuj zagregowane dane
- Wyczyść tymczasowe dane zagregowane

Procesy zarządzania finansami

Utworzenie procesów pozwala na automatyzację niektórych zadań zarządzania finansami.

Poniżej przedstawiono kilka przykładów zadań, które można zautomatyzować:

- Zatwierdzanie lub odrzucanie planów budżetu skojarzonych z planami kosztów.
- Powiadamianie kierowników projektów i członków zespołów o przypisanych czynnościach do wykonania.

Najlepsze sposoby postępowania:

- Warunki początkowe należy jasno zdefiniować, aby umożliwić autouruchamianie procesów związanych z pozycjami transakcji. Warunek początkowy może przypadkowo uruchomić kilka niechcianych procesów.
- Definiowanie procesu określania podziału planu kosztów jest niepotrzebne, ponieważ plany kosztów dziedziczą podział inwestycji, do których należą.

Rozdział 2: Jak skonfigurować zarządzanie finansami

Ta sekcja zawiera następujące tematy:

[Jednostki](#) (na stronie 11)

[Jak skonfigurować jednostkę finansową](#) (na stronie 12)

[Lokalizacje](#) (na stronie 19)

[Departamenty](#) (na stronie 21)

[Klasy finansowe](#) (na stronie 28)

[Waluty](#) (na stronie 30)

[Konfigurowanie opcji przetwarzania finansowego](#) (na stronie 33)

[Macierze finansowe](#) (na stronie 34)

[Jak tworzyć uzupełniające dane finansowe](#) (na stronie 43)

[Jak włączyć kody metody Koszt Plus](#) (na stronie 56)

[Zarządzanie uzupełniającymi informacjami o firmie](#) (na stronie 59)

Jednostki

Utworzenie jednostki finansowej jest pierwszym krokiem konfigurowania zarządzania finansami. Istnieje możliwość zdefiniowania dowolnej liczby jednostek, zgodnie z potrzebami.

Każda jednostka ma własny unikatowy zestaw lokalizacji i departamentów, z którymi jest związana finansowo. Aby określić granice finansowe, należy skojarzyć jednostki z geograficznymi obiektami SPO lokalizacji i organizacyjnymi obiektami SPO departamentów.

Po zdefiniowaniu jednostki można utworzyć plany finansowe i ustalić koszty inwestycji.

Rewidenci finansowi mogą konfigurować wartości domyślne na poziomie jednostek jako propozycję zalecanej struktury planu kosztów dla organizacji. Na przykład mogą wstępnie zdefiniować typ okresu obrachunkowego i atrybuty grupowania dla wszystkich planów kosztów. Wartości domyślne są automatycznie wypełniane dla planów kosztów poszczególnych inwestycji podczas ich tworzenia. Kierownicy projektów mogą zmieniać wartości domyślne swoich konkretnych inwestycji.

Jak skonfigurować jednostkę finansową

Przed włączeniem zarządzania finansami i rozpoczęciem korzystania z niego należy skonfigurować jednostkę w celu zdefiniowania wewnętrznej struktury finansowej organizacji. Skonfigurowanie jednostki daje następujące korzyści:

- Ustandaryzowany proces planowania finansowego w odniesieniu do wszystkich inwestycji.
- Wgląd do sposobu śledzenia kosztów inwestycji.

Przykład: konfigurowanie jednostki na potrzeby planowania finansowego

Menedżer finansowy w przedsiębiorstwie z branży IT konfiguruje jednostkę finansową w celu zapewnienia kierownikom inwestycji podstawowej struktury opracowywania szczegółowych planów finansowych.

Menedżer finansowy określa poniższe klasy finansowe w celu sklasyfikowania informacji organizacyjnych na potrzeby przetwarzania finansowego:

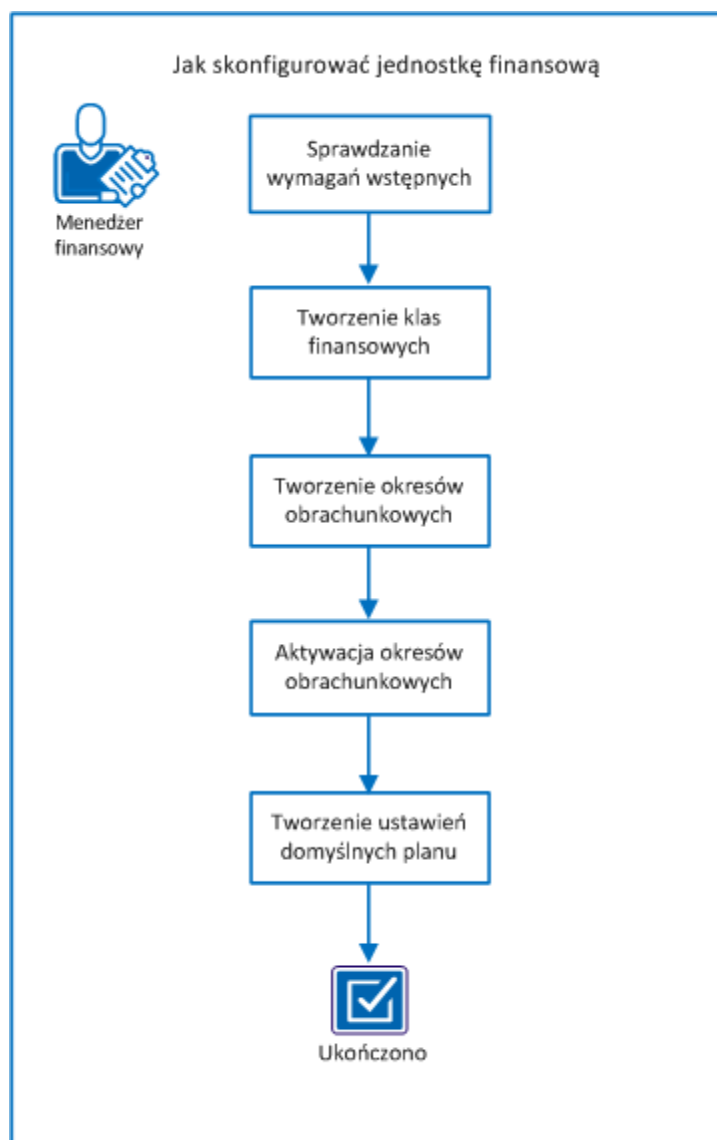
- Klasy zasobów umożliwiające rozróżnienie zasobów zagranicznych i krajowych.
- Klasy transakcji służące do klasyfikowania typów transakcji robocizny w zakresie doradztwa, rozwoju i sprzedaży.

Aby umożliwić planowanie kosztów w okresach miesięcznych, menedżer finansowy wybiera miesięczny typ okresu obrachunkowego dla okresów od 1 stycznia do 31 grudnia.

Następnie w celu ustalenia struktury wszystkich pozycji planu kosztów inwestycji menedżer finansowy wybiera poniższe atrybuty grupowania:

- Zasób
- Rola
- Klasa transakcji

Na poniższym diagramie przedstawiono sposób konfigurowania jednostki finansowej przez menedżera finansowego:

Wykonaj następujące kroki:

1. [Sprawdzenie wymagań wstępnych](#) (na stronie 14).
2. [Utworzenie klas finansowych](#) (na stronie 15).
3. [Utworzenie okresów obrachunkowych](#) (na stronie 16).
4. [Aktywacja okresów obrachunkowych](#) (na stronie 17).
5. [Utworzenie wartości domyślnych planu](#) (na stronie 17).

Sprawdzanie wymagań wstępnych

Przed skonfigurowaniem jednostki finansowej należy spełnić następujące wymagania wstępne:

Zrozumienie

Należy zweryfikować znajomość następujących kwestii dotyczących zarządzania finansami:

- Koszty planowane i rzeczywiste, kalendarzowe cykle obrachunkowe, okresy obrachunkowe oraz sposoby ich definiowania w organizacji.
- Zamierzone rezultaty dotyczące poszczególnych typów konfiguracji. Po rozpoczęciu korzystania ze skonfigurowanych danych do tworzenia danych wystąpień nie można już zmienić konfiguracji. Na przykład nie można usunąć okresów obrachunkowych, departamentów, jednostek SPO lokalizacji i departamentów, czy klasyfikacji finansowych używanych przez aplikację.
- Sposób konfiguracji struktury organizacyjnej przy użyciu jednostek oraz jednostek struktury podziału organizacji (SPO) lokalizacji i departamentów. Organizacja jest ważna, ponieważ podczas korzystania z aplikacji lub generowania raportów informacje są grupowane według zamierzonych rezultatów.
- Wpływ konfiguracji, klasyfikacji i definicji na przepływ danych do integracji z systemami innych firm oraz na przetwarzanie obciążeń zwrotnych.

Tworzenie SPO i jednostki

Sprawdź, czy utworzono następującą konfigurację:

- Konfiguracja z obsługą wielu walut oraz aktywną walutą systemową.
- SPO lokalizacji finansowej i departamentu finansowego.
- Jednostka skojarzona z SPO lokalizacji finansowej i departamentu finansowego.
- Skojarzone ze sobą jednostki SPO departamentu i lokalizacji dotyczące jednostki.

Atrybuty grupowania

Określenie kryteriów grupowania danych planowania finansowego. Ustalenie atrybutów grupowania szczegółów pozycji planu kosztów.

Przykład: atrybuty grupowania

- Typ kosztu. Zawiera osobne pozycje dotyczące kosztów operacyjnych i kapitałowych.
- Kod obciążenia. Zawiera różne typy kosztów operacyjnych i kapitałowych, na przykład stałe i zmienne koszty operacyjne.

Tworzenie klas finansowych

Aby przetwarzać informacje finansowe przez klasyfikowanie zasobów, inwestycji i transakcji, należy utworzyć następujące klasy finansowe:

Klasy zasobów

Umożliwiają rozróżnianie typów zasobów na potrzeby raportowania. Ponadto umożliwiają stosowanie różnych kosztów i stawek w odniesieniu do zasobów takich, jak pracownicy i zleceniobiorcy.

Klasy firm

Służą do opisywania klientów lub firm w ramach organizacji, na przykład klientów wewnętrznych i zewnętrznych.

Klasy PWT

Używane jako kolumny w macierzy. Służą do określania stawek i kosztów transakcji rzeczywistych lub kosztów planowanych. Na przykład za pomocą klas PWT można rozróżniać typy i wielkości inwestycji (aplikacje o krytycznym znaczeniu, aplikacje SOP, starsze produkty) oraz określać odpowiednie koszty i stawki. Klasy PWT można także wykorzystywać na potrzeby raportowania finansowego lub grupowania rozliczanych i nierozliczanych zasobów.

Klasy inwestycji

Służą do rozróżniania usług świadczonych na rzecz klientów przez organizację, na przykład usług związanych z administracją czy konserwacją. Do pozostałych klas inwestycji należą: projekty, środki trwałe, aplikacje, a także projekty typu non profit, projekty główne oraz projekty rządowe.

Klasy transakcji

Umożliwiają klasyfikowanie typów pracy rejestrowanej przez zasoby oraz rozróżnianie kosztów, na przykład kosztów robocizny wewnętrznej czy zleconej.

Uwaga: Na początku należy tylko skojarzyć klasę zasobów z typem zasobu robocizny, a klasę transakcji z typem transakcji dotyczącej robocizny. Po skonfigurowaniu zarządzania finansami można utworzyć inne klasy zasobów i transakcji (materiały, wyposażenie i wydatki).

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konfiguracja.
Zostanie wyświetlona struktura organizacyjna finansów.
2. W sekcji Klasyfikacje, kliknij nazwę łączą klasy, którą chcesz utworzyć.
3. Kliknij opcję Nowy i podaj żądane informacje.

Uwaga: Podczas tworzenia klasy zasobów należy zaznaczyć pole Aktywny, aby ta klasa zasobów była dostępna podczas tworzenia nowych odwołań na poziomie zasobów, planów kosztów i transakcji.

4. Kliknij przycisk Zapisz.

Tworzenie okresów obrachunkowych

Definiowanie aktywnych okresów obrachunkowych dla jednostki na potrzeby raportowania i przetwarzania finansowego. Na podstawie tych okresów kierownicy inwestycji mogą tworzyć szczegółowe plany finansowe lub reguły obciążeń zwrotnych. Na przykład jeśli planowanie odbywa się w okresach tygodniowych, dla jednostki należy skonfigurować i aktywować tygodniowe okresy obrachunkowe.

Serie okresów są automatycznie tworzone na podstawie wybranego okresu, roku i zakresu dat.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konfiguracja.
Zostanie wyświetlona struktura organizacyjna finansów.
2. W sekcji Struktura organizacyjna kliknij opcję Jednostki.
3. Otwórz jednostkę, dla której chcesz utworzyć okresy obrachunkowe.
4. Kliknij opcję Okresy obrachunkowe.
5. Kliknij opcję Nowy i podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Uwaga: Po aktywowaniu okresów obrachunkowych nie można edytować dat początkowych i końcowych.

Typ okresu

Określa typ okresu (np. miesięczny lub kwartalny). Po utworzeniu okresu nie można zmienić tej wartości.

Data rozpoczęcia

Określa datę rozpoczęcia okresu albo zakresu okresów czasu.

Data zakończenia

Określa datę końca okresu albo zakresu okresów.

6. Zapisz zmiany.

Aktywacja okresów obrachunkowych

Wszystkie okresy obrachunkowe w wybranym zakresie dat są tworzone ze stanem „Nieaktywne”. Aby umożliwić kierownikom inwestycji używanie okresów w szczegółowych planach finansowych, okresy należy aktywować. Na przykład w przypadku miesięcznych okresów obrachunkowych utworzonych na jeden rok należy aktywować wszystkie okresy miesięczne. Po aktywowaniu okresów można utworzyć dla nich szczegółowe plany finansowe lub użyć je w ustawieniach składnicy danych.

Uwaga: Nie można dezaktywować okresu, który jest używany w systemie.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konfiguracja.
2. W sekcji Struktura organizacyjna kliknij opcję Jednostki.
3. Otwórz jednostkę, dla której chcesz aktywować okresy obrachunkowe.
4. Kliknij opcję Okresy obrachunkowe.
5. Wybierz wszystkie okresy obrachunkowe do aktywowania.
6. Otwórz menu Czynności i w menu Ogólne kliknij opcję Aktywuj.
7. Zapisz zmiany.

Tworzenie wartości domyślnych planu

Aby utworzyć następujące typy ustawień domyślnych planów finansowych dla wszystkich inwestycji, należy użyć następujących wartości domyślnych planów:

- Atrybuty grupowania. Służą do grupowania danych planowania finansowego według określonych kryteriów. Na przykład aby wyświetlić podział kosztów według departamentów i lokalizacji, jako główne atrybuty grupowania wszystkich planów finansowych należy wybrać opcje Departament i Lokalizacja.
- Typ okresu obrachunkowego. Służy do podziału danych planowania finansowego według określonych typów okresów. Na przykład w celu domyślnego wyświetlania miesięcznego podziału kosztów należy wybrać miesięczny okres obrachunkowy dla wszystkich planów kosztów.

Można edytować tylko dane dotyczące wybranego typu okresu. Dane dotyczące innych typów okresów można wyświetlać, jednak nie można ich edytować.
- Rozpoczęcie i zakończenie okresu. Umożliwia określenie zakresu dat na potrzeby tworzenia ręcznych planów finansowych. Na przykład w celu ustawienia początku i końca okresu wszystkich planów finansowych w danym zakresie należy wybrać np. 1 stycznia jako datę początkową, a 31 grudnia jako datę końcową.
- Plany zablokowane. Umożliwia zablokowanie planów, aby menedżerowie nie mogli zmieniać atrybutów grupowania na poziomie inwestycji.

- Data zablokowania. Umożliwia ustawienie okresów. Na przykład wprowadzenie daty 31 grudnia uniemożliwi dokonywanie zmian okresów szczegółowych planów finansowych przed tą datą.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konfiguracja.
2. W sekcji Struktura organizacyjna kliknij opcję Jednostki.
3. Otwórz jednostkę, dla której chcesz utworzyć wartości domyślne planu.
4. Kliknij opcję Ustawienia domyślne planu.
5. Podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Data zablokowania

Określa datę, od której można edytować okresy planu. Nie można edytować okresów szczegółowego planu finansowego przed datą zablokowania.

Uwaga: Nie można edytować ręcznie okresów szczegółowych planów finansowych przed datą zablokowania. Jednak w przypadku automatycznego wypełniania planów kosztów za pomocą funkcji Wypełnij na podstawie zespołu ds. inwestycji lub Wypełnij na podstawie przydziałów zadań, okresy są aktualizowane bez względu na datę zablokowania.

Zablokuj strukturę planu

Określa, czy zastępowanie ustawień domyślnych planu podczas definiowania planów kosztów ma być zablokowane dla menedżerów.

Atrybuty grupowania

Określa kategorie do projektowania struktury szczegółów pozycji planu kosztów i planu korzyści.

6. Zapisz zmiany.

Konfigurowanie jednostki finansowej zostało zakończone.

Lokalizacje

Lokalizacje reprezentują lokalizacje geograficzne (lub departamenty), w których firma prowadzi działalność. Lokalizacje, takie jak miasto, województwo lub kraj, mają unikatowe skojarzenia z jedną jednostką. W przypadku zdefiniowania wielu jednostek współużytkujących tę samą lokalizację fizyczną należy zdefiniować osobną lokalizację dla każdej jednostki.

Każda lokalizacja może mieć adres, numer telefonu i nazwisko menedżera.

Przykład: lokalizacje z unikatowymi nazwami w przypadku wielu lokalizacji

Firma Forward Inc. ma spółkę zależną o nazwie FI Back Office Systems. Firma Forward Inc. utrzymuje dwie osobne księgi główne — po jednej dla każdej działalności. Konfigurując strukturę finansową, w firmie Forward Inc. utworzono dwie jednostki: pierwszą dla samej firmy, a drugą dla spółki zależnej. Obie firmy mają biura w tej samej lokalizacji geograficznej. Aby utworzyć jednostki i jednoznacznie skojarzyć tę samą lokalizację z każdą jednostką, w firmie Forward Inc. utworzono dwa obiekty SPO lokalizacji. Jednostkę firmy Forward Inc. nazwano frd_locations, a jednostkę firmy FI Back Office Systems — fi_locations. W firmie Forward utworzono też lokalizacje miasta dla każdej lokalizacji jednostki, podając ich unikatowe identyfikatory i nazwy.

Po skonfigurowaniu skojarzono jednostki biznesowe, departamenty i grupy firmy Forward Inc. z lokalizacjami. To samo zrobiono dla firmy FI Back Office Systems.

Lokalizację można skojarzyć z wieloma departamentami. Departament można skojarzyć z wieloma lokalizacjami. Lokalizacje mogą być nadrzędne wobec innych lokalizacji, na przykład kraj jest nadrzędny wobec województwa lub regionu. Taka hierarchia automatycznie tworzy strukturę SPO dla odpowiednich obiektów SPO departamentu i lokalizacji.

Tworzenie lokalizacji

Poniższa procedura umożliwia utworzenie lokalizacji i skojarzenie jej z jednostką.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konfiguracja.
Zostanie wyświetlona struktura organizacyjna finansów.
2. Kliknij opcję Lokalizacje.
3. Kliknij opcję Nowy i podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Jednostka

Określa jednostkę, do której należy dana lokalizacja. Tego pola nie można edytować po zapisaniu.

Element nadrzędny

Określa lokalizację, do której należy dana lokalizacja.

4. Zapisz zmiany.

Edycja lokalizacji

Po utworzeniu lokalizacji można przeprowadzić edycję niektórych jej atrybutów. Nie można usunąć lokalizacji, jeśli jest używana przez następujące obiekty lub z nimi skojarzona:

- Departament
- Dodatkowe informacje o kliencie
- Jednostka
- Domyślne ustawienia systemu
- Niezaksięgowane lub korygowane transakcje
- Zasoby
- Obciążenia zwrotne lub alokacja KG

Jeśli lokalizacja jest nadrzędna wobec innych lokalizacji, można wyświetlić listę lokalizacji podrzędnych. Otwórz lokalizację nadrzędną i w menu Właściwości kliknij opcję Lokalizacje podrzędne.

Skojarzenie departamentów z lokalizacjami

Lokalizację można skojarzyć z jednym lub z wieloma departamentami. Zanim jednak będzie to możliwe, należy utworzyć departamenty i skojarzyć je z tą samą jednostką co lokalizacja.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz lokalizację.
Zostaną wyświetlone właściwości lokalizacji.
2. Otwórz menu Właściwości i kliknij opcję Departamenty.
Zostanie wyświetlona lista departamentów.

3. kliknij przycisk Dodaj.
Zostanie wyświetlona strona dodawania departamentów.
4. Zaznacz pole wyboru obok każdego departamentu, który chcesz skojarzyć z lokalizacją, a następnie kliknij opcję Dodaj.
Wybrane departamenty zostaną skojarzone z lokalizacją.

Usuwanie skojarzeń departamentów z poziomu lokalizacji

Skojarzenie między departamentem i lokalizacją można usunąć tylko wtedy, gdy departament spełnia wszystkie z następujących warunków.

- Nie jest używany w inwestycjach z włączonymi funkcjami finansowymi.
- Nie są z nim skojarzone transakcje finansowe.
- Nie jest używany przez zasoby z włączonymi funkcjami finansowymi.

Departamenty

Departamenty reprezentują jednostki w strukturze organizacyjnej firmy.

Departament można skonfigurować jako:

- Dostawca IT. Departament udostępnia inwestycje lub usługi, które mogą być subskrybowane przez inne departamenty.
- Klient IT. Departament subskrybuje inwestycje lub usługi świadczone przez departament dostawcy IT.

Do zarządzania departamentami i departamentami podrzędnymi służą następujące procesy:

- [Tworzenie departamentów](#) (na stronie 22).
- [Edytowanie departamentów w razie potrzeby](#) (na stronie 23).
- [Definiowanie budżetu departamentu](#) (na stronie 24).
- [Zarządzanie lokalizacjami departamentów](#) (na stronie 26).
- [Zarządzanie zasobami departamentu](#) (na stronie 26).
- [Zarządzanie inwestycjami departamentu](#) (na stronie 27).

Jak rozpocząć pracę z departamentami

Aby można było rozpocząć pracę z departamentami, należy wykonać następujące czynności konfiguracyjne:

- Tworzenie jednostki.
- [\(Opcjonalnie\) Skojarzenie departamentu z lokalizacjami](#) (na stronie 20).
- (Opcjonalnie) Skojarzenie zasobów z departamentem.
- (Opcjonalnie) Skojarzenie inwestycji z departamentem.

Tworzenie departamentów

Departament można utworzyć, podając jego nazwę, kojarząc z jednostką oraz opcjonalnie wybierając departament nadrzędny, kierownika departamentu i menedżera relacji biznesowych. Hierarchia departamentów jest ustanawiana przez wybór departamentu nadrzędnego.

W menu właściwości departamentu można przejrzeć listę departamentów podrzędnych skojarzonych z danym departamentem.

Podczas tworzenia departamentu na podstawie wybranej jednostki i departamentu nadrzędnego zostaje także utworzona odpowiadająca mu jednostka SPO.

Jeśli tworzysz departamenty podrzędne, można wykonać poniższe kroki.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Organizacja kliknij opcję Departamenty.
2. Kliknij opcję Nowy.
3. Podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Jednostka

Określa jednostkę używaną do skojarzenia struktury organizacyjnej i ustawień domyślnych planowania finansowego z departamentem. Po utworzeniu departamentu nie można zmieniać tego pola.

Departament nadrzędny

Określa departament nadrzędny wobec danego departamentu. Pole jest wymagane tylko wtedy, gdy dany departament jest podrzędny wobec innego departamentu.

Przykład: departament działu informatyki banku detalicznego jest nadrzędny wobec departamentu programistów aplikacji.

Klient IT

Jest wyświetlany, jeśli departament subskrybuje inwestycje lub usługi świadczone przez inne departamenty lub przez nie posiadane.

Dostawca IT

Jest wyświetlany, jeśli departament udostępnia inwestycje lub usługi, które mogą być subskrybowane przez departamenty klientów.

Kierownik departamentu

Określa kierownika departamentu. Użytkownikowi, który został wybrany jako kierownik departamentu, zostaje automatycznie przyznane prawo dostępu *Departament - Edycja*.

Domyślnie: w tym polu znajduje się identyfikator zasobu użytkownika, który utworzył departament.

Menedżer relacji biznesowych

Użytkownik odpowiedzialny za współpracę danego departamentu z innymi departamentami. Użytkownikowi, który został wybrany jako menedżer relacji biznesowych, zostaje automatycznie przyznane prawo dostępu *Departament - Wyświetlanie*.

Deleguj zatwierdzenie faktury

Wskazuje, czy zatwierdzanie faktury musi być delegowane do departamentów podrzędnych. Jeśli ta opcja nie jest wybrana, żaden departament podrzędny w tym oddziale nie może wyświetlać ani zatwierdzać faktur. Wówczas wszystkie obciążenia są sumowane w stosunku do departamentu nadrzędnego najwyższego poziomu.

4. Zapisz zmiany.

Edycja departamentów

Po utworzeniu departamentu można go edytować. Departament można usunąć, jeśli nie jest skojarzony z lokalizacją. Po usunięciu departamentu jego departamenty podrzędne także zostają usunięte.

Aby przejrzeć listę departamentów podrzędnych skojarzonych z danym departamentem, otwórz dany departament. Następnie otwórz menu Właściwości i kliknij opcję Departamenty podrzędne.

Usuwanie departamentów

Departament można usunąć, jeśli są spełnione następujące warunki:

- Do departamentu nie odwołuje się macierz kosztów/stawek finansowych.
- Brak transakcji finansowych (zaksięgowanych i niezaksięgowanych) skojarzonych z departamentem.
- Departament nie jest ustawiony jako domyślny departament systemowy.
- Departament nie jest używany przez zasoby z włączonymi funkcjami finansowymi.
- Departament nie jest używany w projekcie z włączonymi funkcjami finansowymi.
- Departament nie jest skojarzony z lokalizacją.

Określanie budżetów departamentów

Użytkownik może planować oraz śledzić budżetowe koszty i korzyści swojego departamentu. Można też ustawić datę rozpoczęcia i końca okresu prowadzenia budżetu. W tym okresie przepływy pieniężne są stałe i równomierne.

Uwaga: Następujące wskaźniki finansowe są domyślnie niedostępne we właściwościach departamentu:

- Oblicz wskaźniki finansowe
- Planowany zwrot z inwestycji (NPV)
- Planowany zwrot z inwestycji (ROI)
- Próg rentowności
- Planowany zwrot z inwestycji (IRR)
- Planowany zwrot z inwestycji (MIRR)
- Planowany okres spłaty (w miesiącach)
- Budżetowa wartość bieżąca netto (WBN)
- Budżetowy zwrot z inwestycji (ROI)
- Rentowność budżetowa
- Budżetowa wewnętrzna stopa zwrotu (IRR)
- Budżetowa zmodyfikowana wewnętrzna stopa zwrotu (MIRR)
- Budżetowy okres spłaty (w miesiącach)

Można tak skonfigurować widok Właściwości departamentu związanego z obiektem Departament, aby były w nim wyświetlane wskaźniki finansowe. Aby uzyskać więcej informacji, zapoznaj się z dokumentacją programu *Studio*.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Organizacja kliknij opcję Departamenty.
2. Otwórz departament.
3. Otwórz menu Właściwości i kliknij opcję Budżet.
Zostanie wyświetlona strona Właściwości budżetu.
4. Wypełnij lub przejrzyj następujące pola:

Waluta

Wskazuje wybraną walutę systemową.

Budżet jest równy wartościom planowanym

Wskazuje, czy wartości kosztu budżetowego i korzyści budżetowej mają być równe wartościom planowanego kosztu i budżetu. Jeśli zaznaczenie tego pola zostanie usunięte, można ręcznie zdefiniować wartości budżetu.

Planowany koszt

Określa planowane koszty departamentu. Ta wartość jest rozkładana na okres od daty rozpoczęcia kosztu planowanego do daty jego zakończenia.

Planowany koszt - rozpoczęcie i Planowany koszt - zakończenie

Określa daty rozpoczęcia i zakończenia planowanego kosztu departamentu.

Planowana korzyść

Określa łączną planowaną korzyść, którą uzyska departament.

Planowana korzyść - rozpoczęcie i Planowana korzyść - zakończenie

Określa daty rozpoczęcia i zakończenia planowanej korzyści departamentu.

Koszt budżetowy

Określa koszt budżetowy departamentu. Ta wartość jest rozkładana na okres od daty rozpoczęcia kosztu budżetowego do daty jego zakończenia.

Początek kosztu budżetowego i Koniec kosztu budżetowego

Określa daty rozpoczęcia i zakończenia kosztu budżetowego departamentu.

Korzyść budżetowa

Określa łączną korzyść budżetową, jaką uzyska departament.

Początek korzyści budżetowej i Koniec korzyści budżetowej

Określa daty rozpoczęcia i zakończenia korzyści budżetowej departamentu.

5. Zapisz zmiany.

Lokalizacje departamentu

Departament można skojarzyć z wieloma lokalizacjami. Lokalizacje muszą należeć do tej samej jednostki co departament. Lokalizacje te można wyświetlać, a także dodawać je do departamentu i usuwać.

Aby zarządzać lokalizacjami skojarzonymi z departamentem, należy go otworzyć i kliknąć opcję Lokalizacje.

Departament i skojarzenie między departamentem i lokalizacją można usunąć tylko wtedy, gdy departament spełnia wszystkie poniższe warunki:

- Zasoby nie korzystają z lokalizacji ani departamentu.
- Projekty nie korzystają z lokalizacji ani departamentu.
- Zaksięgowane i niezaksięgowane transakcje nie korzystają z lokalizacji ani departamentu.

Zasoby departamentu

Zasoby stają się członkami departamentu, kiedy zostaną skojarzone z obiektem SPO departamentu na stronie właściwości zasobu. Zasób może należeć tylko do jednego departamentu.

W skład zapotrzebowania departamentu wchodzi:

- Cała praca, do której są alokowane zasoby w departamencie.
- Cała praca określona jako pochodząca z danego departamentu, do wykonania której są alokowane role.

Zdolności produkcyjne stanowią agregację dostępności wszystkich zasobów alokowanych do inwestycji w departamencie.

Wyświetlanie alokacji zasobów departamentów

Zagregowane zapotrzebowanie można wyświetlić w porównaniu do zdolności produkcyjnych zasobów w departamencie i skojarzonych departamentach podrzędnych.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Organizacja kliknij opcję Departamenty.
2. Otwórz departament i kliknij opcję Zasoby.

Zostanie wyświetlona strona zasobów departamentu.

3. W sekcji Agregacja zasobów departamentu przejrzyj następujące pola:

Departament

Wyświetla departament oraz wszystkie jego departamenty podrzędne. Kliknij ikonę Zasoby, aby wyświetlić listę zasobów będących członkami departamentu albo edytować właściwości lub alokacje zasobu. Kliknij ikonę Rola związaną z departamentem lub departamentem podrzędnym, aby wyświetlić role w danym departamencie lub departamencie podrzędnym albo edytować właściwości lub alokacje roli.

Alokacja

Wyświetla zagregowaną dostępność pracowników pełnoetatowych dla każdego okresu.

4. W sekcji Zasoby departamentu wyświetl listę zasobów skojarzonych z departamentem. Kliknij łącze zasobu, aby wyświetlić lub edytować właściwości albo alokacje danego zasobu.

Planowanie zdolności produkcyjnych zasobów

Zdolności produkcyjne zasobów departamentu i departamentów podrzędnych można zaplanować oraz zorganizować. Obejmuje to:

- Tworzenie nowych scenariuszy planowania zdolności produkcyjnych i zarządzanie istniejącymi.
- Planowanie zdolności produkcyjnych zasobów na podstawie obciążenia, alokacji i inwestycji.

Wykonaj następujące kroki:

1. Mając otwarty departament, kliknij opcję Zasoby.
Zostanie wyświetlona strona zasobów departamentu.
2. Otwórz menu Scenariusz i użyj scenariuszy do zaplanowania zdolności produkcyjnych zasobu.

Inwestycje departamentu

Inwestycje są związane z departamentem, gdy zostały skojarzone z obiektem SPO departamentu we właściwościach inwestycji. Inwestycja może należeć tylko do jednego departamentu.

Wszystkie inwestycje skojarzone z wybranym departamentem i (opcjonalnie) z departamentami podrzędnymi można wyświetlić na liście.

Wykonaj następujące kroki:

1. Mając otwarty departament, kliknij opcję Inwestycje.
Zostanie wyświetlona lista inwestycji.
2. Kliknij łącze inwestycji, aby wyświetlić lub edytować wybraną inwestycję.

Klasy finansowe

Klasy finansowe umożliwiają:

- Klasyfikowanie zasobów, firm, inwestycji i transakcji.
- Unikatowo opisuje reguły podczas przetwarzania transakcji związanych z obciążeniem zwrotnym.
- Włączanie przetwarzania finansowego w projektach.

Klasy zasobów

Klasy zasobów służą do klasyfikowania zasobów z włączonymi funkcjami finansowymi.

Uwaga: Zasób można skojarzyć tylko z jedną klasą zasobu.

Przykłady klas zasobów:

- Organizacyjne: przewodniczący, zarządzanie lub personel.
- Kategoria geograficzna: lokalne, zagraniczne lub EMEA.
- Poziom umiejętności: podstawowy, zaawansowany, najwyższy.
- Wyposażenie. sprzęt komputerowy, oprogramowanie lub wyposażenie biura.
- Materiały: dane techniczne, prezentacje lub podręczniki użytkownika.

Klasy firm

Klasy firm służą do klasyfikacji klientów, rynków branżowych lub rodzajów działalności w ramach organizacji finansów i są wymagane do włączenia funkcji finansowych w firmie.

Klasy firm umożliwiają:

- Skojarzenie z firmą.
- Definiowanie macierzy kosztów lub stawek.
- Raportowanie.

Przykłady klas firm:

- Branża: rząd, edukacja, klient indywidualny, technologia
- Region: Ameryka Północna, Ameryka Południowa, EMEA

Firma może należeć tylko do jednej klasy firmy jednocześnie.

Ważne! Nie należy usuwać klasy firmy, jeśli firma jest z nią skojarzona. Usunięcie przypisanych klas firm powoduje błędy podczas sprawdzania poprawności.

Klasy inwestycji

Klasy inwestycji umożliwiają logiczne klasyfikowanie pracy w organizacji. Klasy inwestycji służą na przykład do klasyfikowania inwestycji.

Klasy pracy w toku

Klasy pracy w toku (PWT) służą do klasyfikowania firm i inwestycji. Wskazują też metody uznawania przychodów. Przy użyciu klas PWT można definiować stawki i koszty transakcji oraz grupować transakcje na potrzeby księgowania w księdze głównej. W projektach mogą natomiast służyć do obliczenia uznanego przychodu.

Ważne! Jeśli klasa PWT jest skojarzona z firmą, inwestycją lub transakcją, nie należy jej usuwać.

Klasy transakcji

Klasy transakcji są wartościami definiowanymi przez użytkowników, które grupują typy transakcji. Na przykład aby sklasyfikować typ transakcji robocizny na potrzeby raportowania i analiz finansowych w organizacji, dodaj następujące klasy transakcji:

- Doradztwo
- Rozwoju oprogramowania
- Sprzedaż

Inne klasy transakcji to na przykład:

- Sprzęt dla typu wyposażenie
- Oprogramowanie dla typu materiał
- Podróż dla typu wydatek

Dla każdego z następujących typów transakcji należy zdefiniować co najmniej jedną klasę:

Typ transakcji	Identyfikator w systemie
Robocizna. Służy do uzyskania informacji o godzinach pracy ludzi, które są skojarzone z kosztami.	L
Materiał. Służy do uzyskania informacji o kosztach dotyczących aktywów.	M
Wyposażenie. Służy do uzyskania informacji o kosztach dotyczących aktywów rzeczowych.	Q
Wydatek. Służy do uzyskania informacji o wszystkich innych kosztach.	X

Każda transakcja jest skojarzona z klasą transakcji. To skojarzenie jest przydatne do przypisywania kosztów do inwestycji w organizacji.

Waluty

Aby wykonywać konwersje walut, należy skonfigurować stawki konwersji. Wybrany kod waluty staje się domyślną walutą systemową na wszystkich stronach dotyczących finansów w programie CA Clarity PPM. Po ustawieniu waluty systemowej nie można jej już zmienić.

Skonfigurowanie waluty systemowej jest konieczne przed wykonaniem następujących zadań:

- Tworzenie jednostek i importowanie ich przez interfejs XML Open Gateway.
- Definiowanie właściwości finansowych i podsumowań finansowych dla inwestycji.
- Zmiana ustawienia systemu z obsługi jednej waluty na obsługę wielu walut.

Jeśli włączono obsługę wielu walut, można wyświetlić domyślną walutę systemową. Obsługę wielu walut włącza się podczas instalowania programu CA Clarity PPM. Aby sprawdzić, czy program CA Clarity PPM zainstalowano z funkcją obsługi wielu walut i wyświetlić domyślną walutę systemową, należy przejrzeć sekcję Waluta w ustawieniach domyślnych zarządzania finansami.

Aktywacja walut

Aby użyć waluty w stawce konwersji, należy ją aktywować.

Tę procedurę należy wykonać tylko wtedy, gdy program CA Clarity PPM skonfigurowano do obsługi wielu walut.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konfiguracja.
Zostanie wyświetlona struktura organizacyjna finansów.
2. Kliknij opcję Waluta.
Zostanie wyświetlona strona walut.
3. Wybierz wszystkie waluty, które chcesz aktywować, i kliknij opcję Aktywuj.

Konfigurowanie stawek konwersji

Aby wykonywać konwersje walut, należy skonfigurować stawki konwersji w obu kierunkach. Jeśli na przykład skonfigurowany zostanie kurs wymiany z PLN na USD, należy także skonfigurować odwrotny kurs wymiany — z USD na PLN. Jeśli odwrotny kurs wymiany nie zostanie skonfigurowany, podczas próby przetworzenia transakcji po zmianie typu waluty wystąpi błąd.

Tę procedurę należy wykonać tylko wtedy, gdy program CA Clarity PPM skonfigurowano do obsługi wielu walut.

Ważne! Podczas wprowadzania danych w dowolnych polach zawierających wartości pieniężne (w tym polach niestandardowych z wartościami pieniężnymi) w programie można wpisać maksymalnie 18 cyfr. Wszystkie cyfry po 18-tej są zamieniane na zero.

Wykonaj następujące kroki:

1. Mając otwartą stronę struktury organizacyjnej finansów, kliknij opcję Kursy wymiany walut obcych.

Zostaną wyświetlone kursy wymiany walut.

2. Kliknij opcję Nowy.

Zostanie wyświetlona strona właściwości kursu wymiany.

3. Wypełnij poniższe pola:

Z waluty

Określa walutę do konwersji.

Na walutę

Określa walutę, na którą elementy zostaną konwertowane. Jeśli potrzebna waluta nie jest widoczna na liście, sprawdź, czy jest aktywna.

Stawka konwersji

Określa stawkę konwersji.

Metoda obliczania stawki

Określa metodę obliczania.

Wartości: Podziel lub Pomnóż.

Typ kursu wymiany

Określa typ kursu wymiany.

Wartości: Średni, Stały, Punkt.

Data efektywna

Określa datę efektywną stawki konwersji.

4. Zapisz zmiany.

Konfigurowanie opcji przetwarzania finansowego

Konfigurując podstawowe reguły przetwarzania transakcji finansowych, można standaryzować funkcje lub logikę biznesową. Po zdefiniowaniu reguł można włączyć lub wyłączyć opcje przetwarzania, w zależności od potrzeb.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Przetwarzanie.

Zostanie wyświetlona strona przetwarzania zarządzania finansami.

2. Wypełnij poniższe pola:

Zezwalaj na zastępowanie za opłatą

Wskazuje, że można zmienić status podlegania opłatom kodu kosztów dla zasobów podczas wprowadzania transakcji.

Użyj wielu walut

Wskazuje, czy w bieżącej sesji jest dostępna obsługa wielu walut. Jeśli włączono obsługę wielu walut, system śledzi je na potrzeby transakcji, rozliczania i raportów.

Zastosuj dokładność waluty do stawki/kosztu

Wskazuje, czy bieżąca dokładność jest stosowana do stawki lub kosztu. W ten sposób jest wyznaczane, czy obliczenia są wykonywane z rozszerzoną dokładnością waluty, czy najpierw następuje zaokrąglenie do dokładności waluty, a potem obliczanie.

Zabezpieczenia oparte na jednostkach

Określa typ zabezpieczeń stosowanych do przetwarzania finansowego.

Wartości:

- Brak. Nie są stosowane zabezpieczenia.
- Rygorystyczne. Dostęp jest dozwolony tylko do określonych obiektów i transakcji jednostek finansowych.
- Element nadrzędny. Dostęp jest dozwolony tylko do obiektów i transakcji określonych jednostek finansowych, ich elementów nadrzędnych i podrzędnych.

Ukryj finansowe SPO

Wskazuje, że typy finansowe SPO muszą być ukryte na niektórych listach przeglądania obiektów SPO. Zaznacz to pole wyboru, aby ukryć typy obiektów SPO departamentu i lokalizacji na listach służących do przeglądania obiektów SPO.

3. Zapisz zmiany.

Macierze finansowe

Macierz składa się z następujących elementów:

- Właściwości ogólne opisujące macierz.
- Przypisane kolumny, które identyfikują kryteria używane do dopasowywania stawek i kosztów do transakcji.

W celu ustalenia stawek kosztowych, rozliczeniowych i obciążenia można zdefiniować macierz kosztów/stawek używaną podczas przetwarzania transakcji finansowych. Macierze kosztów i stawek tworzy się dla typów zasobów robocizny, materiałów, wyposażenia i wydatków.

Domyślne macierze można ustawić na poziomie systemu, jednostki i inwestycji. W programie CA Clarity PPM macierze są wyszukiwane i stosowane najpierw na poziomie inwestycji, później jednostki, a na końcu na poziomie systemu. Domyślne lokalizacje stawek można ustawić na poziomie jednostki i systemu. Jeśli nie jest możliwe dopasowanie macierzy, można ręcznie wprowadzić koszty i stawki podczas tworzenia transakcji.

Walutę należy skonfigurować przed utworzeniem macierzy kosztów/stawek.

Jak skonfigurować macierz kosztów/stawek

Menedżer finansowy może zapewnić, że standardowe koszty i stawki będą stosowane we wszystkich szczegółowych planach finansowych oraz transakcjach związanych z inwestycjami. Należy w tym celu utworzyć macierz standardowych kosztów/stawek, która umożliwi pobieranie wartości domyślnych z centralnej macierzy kosztów/stawek systemu finansowego. Ustandaryzowane informacje domyślne eliminują konieczność osobnego definiowania kosztów i stawek dla różnych planów finansowych i transakcji.

Wypełnij macierz kosztów/stawek następującymi typami wartości finansowych:

- Planowane koszty inwestycji na potrzeby szczegółowych planów finansowych.
- Stawki rozliczeniowe transakcji finansowych przetwarzanych w związku z inwestycjami.

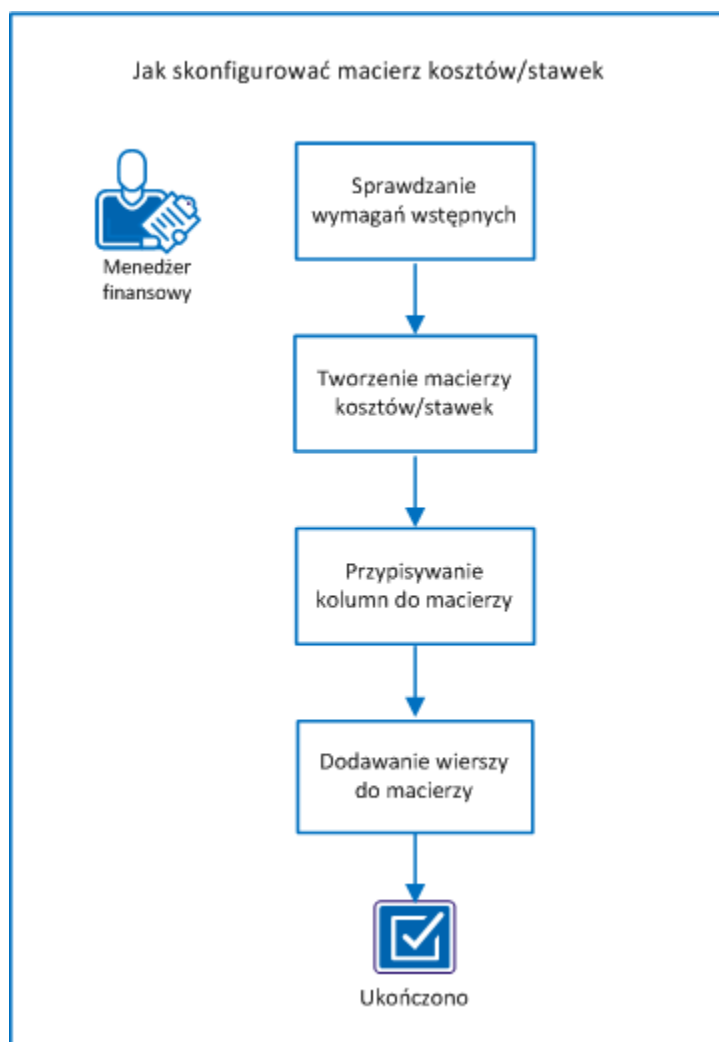
Przykład: konfigurowanie macierzy kosztów/stawek na podstawie klasy zasobu

Firma Document Management Company rejestruje koszty w systemie finansowym przy użyciu klas zasobów oraz kodów typów wprowadzania danych dotyczących zasobów przypisanych do inwestycji. W firmie występują cztery różne klasy zasobów przypisane do dwóch różnych kodów typów wprowadzania danych. Z klasami zasobów oraz kodami typów wprowadzania danych są skojarzone różne koszty. Na przykład rozliczanej robociznie odpowiada koszt rzeczywisty wynoszący 100 USD, natomiast z robocizną nierozliczaną nie skojarzono żadnych kosztów. Ponadto koszt dotyczący klas zasobów niezwiązanych z robocizną oblicza się jako 1 USD x ilość.

Aby zapewnić zgodność z wymaganiami firmy, menedżer finansowy Sam w firmie Document Management Company konfiguruje macierz kosztów/stawek zawierającą pięć różnych wierszy. Sam tworzy po jednym wierszu dla poszczególnych kombinacji klasy zasobu (związanego i niezwiązanego z robocizną) i kodu typu wprowadzania danych oraz uzupełnia wiersz odpowiednim kosztem. Wiersze macierzy definiują kryteria stosowania kosztów względem zasobów na potrzeby przetwarzania transakcji. Tabela poniżej przedstawia wiersze macierzy:

Od daty	Do daty	Klasa zasobu	Kod typu wprowadzania danych	Koszt rzeczywisty
1/1/14	12/31/14	Robocizna	Rozliczana	100 USD
1/1/14	12/31/14	Robocizna	Nierozliczana	0,00 USD
1/1/14	12/31/14	Wydatek	*	1,00 USD
1/1/14	12/31/14	Materiały	*	1,00 USD
1/1/14	12/31/14	Wyposażenie	*	1,00 USD

Na poniższym diagramie przedstawiono sposób konfigurowania macierzy kosztów/stawek przez menedżera finansowego:

Wykonaj następujące kroki:

1. [Sprawdzenie wymagań wstępnych](#) (na stronie 37).
2. [Tworzenie macierzy kosztów/stawek](#) (na stronie 38).
3. [Przypisywanie kolumn do macierzy](#) (na stronie 39).
4. [Dodawanie wierszy do macierzy](#) (na stronie 40).

Sprawdzanie wymagań wstępnych

Przed skonfigurowaniem macierzy kosztów/stawek należy spełnić następujące wymagania wstępne:

Zrozumienie

Należy zweryfikować znajomość następujących kwestii dotyczących zarządzania finansami:

- Koszty planowane i rzeczywiste, kalendarzowe cykle obrachunkowe, okresy obrachunkowe oraz sposoby ich definiowania w organizacji.
- Zamierzone rezultaty dotyczące poszczególnych typów konfiguracji. Po rozpoczęciu korzystania ze skonfigurowanych danych do tworzenia danych wystąpień nie można już zmienić konfiguracji. Na przykład nie można usunąć okresów obrachunkowych, departamentów, jednostek SPO lokalizacji i departamentów, czy klasyfikacji finansowych używanych przez aplikację.
- Sposób konfiguracji struktury organizacyjnej przy użyciu jednostek oraz jednostek struktury podziału organizacji (SPO) lokalizacji i departamentów. Organizacja jest ważna, ponieważ podczas korzystania z aplikacji lub generowania raportów informacje są grupowane według zamierzonych rezultatów.
- Wpływ konfiguracji, klasyfikacji i definicji na przepływ danych do integracji z systemami innych firm oraz na przetwarzanie obciążeń zwrotnych.

Skonfigurowanie jednostki

Sprawdź, czy utworzono i skonfigurowano jednostkę finansową w sposób opisany w scenariuszu *Jak skonfigurować jednostkę finansową*.

Zaplanowanie macierzy

Należy sprawdzić, czy zgromadzono następujące informacje wymagane do zaplanowania macierzy:

- Określ, czy macierz ma zostać utworzona na podstawie roli zasobu, zasobu, kodu typu wprowadzania danych, kodu obciążenia itp. Jeżeli ma ona zostać utworzona na podstawie inwestycji lub zasobów, sprawdź, czy mają one włączone funkcje finansowe.
- Ustal konwencje nazewnictwa macierzy.
- Sprawdź i aktywuj walutę wymaganą w macierzy.

- Określ, czy macierz powinna być oznaczona jako prywatna. Jeżeli jest tak oznaczona, należy określić osoby mające do niej dostęp.
- Upewnij się, że dane do zamieszczenia w macierzy będą utworzone przed skonfigurowaniem tej macierzy. Na przykład do macierzy nie można dodać roli menedżera ds. zasobów, jeżeli nie jest ona dodana w module Zarządzanie zasobami.
- Opcjonalnie skonfiguruj kody metody Koszt Plus w celu ustalenia narzutów dotyczących kosztów rzeczywistych lub standardowych w macierzy kosztów/stawek.

Tworzenie macierzy kosztów/stawek

Aby ustalić strukturę stawek obejmującą wszystkie scenariusze cenników, należy utworzyć macierz kosztów/stawek. W zależności od potrzeb można utworzyć jedną lub więcej macierzy. Na przykład można utworzyć osobne macierze kosztów/stawek dla projektów zewnętrznych i wewnętrznych.

Zalecamy uwzględnienie w macierzy typów zasobów robocizny, materiałów, wyposażenia i wydatków. Następnie można zdefiniować koszty i stawki dotyczące zasobów związanych i niezwiązanych z robocizną na potrzeby planowania kosztów i przetwarzania transakcji finansowych.

Ponadto zalecamy stosowanie kodów obciążenia, które ułatwiają definiowanie kosztów i stawek.

Uwaga: Skopiowanie macierzy kosztów/stawek powoduje jej dodanie w oparciu o zdefiniowane właściwości istniejącej macierzy.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Zarządzaj macierzą.
2. Kliknij opcję Nowy i podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Domyślna waluta macierzy

Określa domyślną walutę macierzy. To pole jest widoczne tylko wtedy, gdy włączono obsługę wielu walut.

Lokalizacja

Określa obiekt SPO lokalizacji związany z jednostką. Stawki i koszty są stosowane w transakcjach tylko w przypadku, gdy występuje zgodność z inwestycją, zasobem lub obiektem SPO lokalizacji jednostki.

Zalecamy, aby to pole pozostawić puste. W przeciwnym wypadku mogą nie zostać zastosowane żadne stawki.

Jednostka

Określa jednostkę finansową skojarzoną z macierzą. Stawki i koszty są stosowane w transakcjach tylko w przypadku, gdy występuje zgodność z inwestycją, zasobem lub jednostką.

Zalecamy, aby to pole pozostawić puste. W przeciwnym wypadku mogą nie zostać zastosowane żadne stawki.

Prywatne

Określa, czy z macierzy mogą korzystać tylko konkretni użytkownicy.

3. Zapisz zmiany.

Przypisywanie kolumn do macierzy

Zdecyduj, które kolumny powinny znaleźć się w macierzy. Określ kolejność kolumn w macierzy, tak aby można było poprawnie dokonać oceny transakcji.

Aby skonfigurować warunki zastosowania stawek, do macierzy kosztów/stawek należy przypisać maksymalnie dziesięć kolumn. Kolumny macierzy służą do ustalenia stawek i kosztów podczas przetwarzania transakcji.

Kolejność kolumn określa wagi i sposób filtrowania kosztów oraz stawek. Podczas przetwarzania transakcji kolumny są odczytywane od lewej do prawej. Jeśli na przykład pierwsza kolumna ma nazwę Klient, a druga Projekt, z tą macierzą są uruchamiane tylko projekty skojarzone z klientem.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Zarządzaj macierzą.
2. Kliknij nazwę macierzy, do której mają zostać przypisane kolumny.
3. Przypisz kolumny do macierzy w następujący sposób:
  - a. Wybierz kolumnę z listy Dostępne i dodaj ją do listy Wybrane.
  - b. Zmień kolejność wybranych kolumn, przenosząc je do góry lub w dół na liście. Przesunięcie w górę odpowiada przesunięciu w lewo w macierzy, a przesunięcie w dół odpowiada przesunięciu w prawo w macierzy.
4. Kliknij przycisk Zapisz

Dodawanie wierszy do macierzy

Uzupełnij definicję macierzy kosztów/stawek, dodając wiersze określonych wartości w kolumnach macierzy. Na przykład jeśli jako kolumny macierzy przypisano wartości Rola zasobu i Klasa transakcji, wiersze należy utworzyć, wybierając unikatowe kombinacje ról i klas transakcji.

Uwaga: Należy sprawdzić, czy poszczególne wiersze macierzy są unikatowe, a daty nie pokrywają się.

Wiersze macierzy umożliwiają zdefiniowanie kryteriów stosowania stawek i kosztów względem inwestycji i zasobów na potrzeby przetwarzania transakcji. Poniższe przykładowe wiersze macierzy definiują koszt i stawkę w odniesieniu do roli analityka biznesowego i dwóch różnych klas transakcji.

Od daty	Do daty	Rola zasobu	Klasa transakcji	Stawka	Koszt standardowy	Koszt rzeczywisty	Waluta
1/1/13	12/31/13	Analityk biznesowy	Pracownik	90	90	100	USD
1/1/13	12/31/13	Analityk biznesowy	Kontrakt	100	100	90	USD

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Zarządzaj macierzą.
2. Kliknij nazwę macierzy, do której mają zostać przypisane kolumny.
3. Kliknij opcję Edytuj wiersze macierzy.
4. Kliknij opcję Nowy.
5. Podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Od daty

Określa początek zakresu dat efektywnych dla danego wiersza. Do wszystkich przetwarzanych transakcji z tego zakresu są stosowane stawki/koszty z danej macierzy.

Do daty

Określa koniec zakresu dat efektywnych dla danego wiersza.

6. Wybierz wartości dla przypisanych wcześniej kolumn macierzy i uzupełnij następujące informacje dotyczące wierszy macierzy:

Stawka

Określa stawkę rozliczeniową stosowaną do transakcji w danym wierszu. Wymagana jest wartość co najmniej 0,00.

W przypadku wyposażenia, materiałów i wydatków stawka jest równa ilości. Jeśli na przykład koszt jednego serwera wynosi 1 000,00 USD, jest ustawiana stawka 1.

Koszt standardowy

Określa koszt standardowy skojarzony z każdą transakcją spełniającą kryteria ustawione w macierzy.

Koszt standardowy jest stosowany we wszystkich polach kosztów. Przykładowo w planach kosztów koszt planowany jest obliczany jako ilość * koszt standardowy.

Koszt rzeczywisty

Określa koszt rzeczywisty skojarzony z transakcją spełniającą kryteria ustawione w macierzy. Koszt rzeczywisty może być używany do raportowania niestandardowego.

Waluta

Określa walutę w wierszu macierzy. Wartość może być inna w każdym wierszu macierzy i jest przypisywana do transakcji zgodnej z warunkiem.

To pole jest wyświetlane tylko wtedy, gdy włączono stosowanie wielu walut.

Kod metody Koszt Plus

Określa kod metody Koszt Plus używany, gdy transakcja spełnia kryteria ustawione w macierzy.

7. Zapisz zmiany.

Konfigurowanie macierzy kosztów/stawek zostało zakończone. Macierz umożliwia zastosowanie standardowych kosztów i stawek pochodzących z centralnej tabeli kosztów/stawek do wszystkich transakcji finansowych.

Zwiększanie stawki w macierzach kosztów/stawek

Zwiększenie stawki wpływa na całą macierz. Aby wykonać tę procedurę, musi istnieć co najmniej jeden wiersz macierzy.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz macierz stawek/kosztów.
Zostanie wyświetlona strona edycji wierszy macierzy.
2. Zaznacz pole obok wiersza, w którym chcesz zwiększyć stawkę.
3. Kliknij opcję Zwiększenie stawki.
4. Zmień dowolne z następujących pól:

Stawka (%)

Określa procentowo zwiększenie stawki dla wybranego okresu.

Koszt standardowy %

Określa procentowo zwiększenie kosztu standardowego dla wybranego okresu.

Koszt rzeczywisty %

Określa procentowo zwiększenie kosztu rzeczywistego dla wybranego okresu.

Data źródłowa od

Określa początek zakresu dat dla wierszy macierzy, których dotyczy zmiana stawki.

Data źródłowa do

Określa koniec zakresu dat dla wierszy macierzy, których dotyczy zmiana stawki.

Nowa data rozpoczęcia

Określa początek zakresu dat efektywnych dla nowego wiersza macierzy.

Nowa data zakończenia

Określa koniec zakresu dat efektywnych dla nowego wiersza macierzy.

5. Kliknij opcję Podgląd i przetestuj macierz.

Odblokowywanie macierzy

Przeglądane lub zmieniane w danym momencie macierze są zablokowane, więc inny użytkownik nie może ich zobaczyć ani zmodyfikować.

Wykonaj następujące kroki:

1. Z menu Finanse wybierz opcję Zarządzaj macierzą.
2. Kliknij opcję Zablokowane macierze.
3. Wybierz macierz, którą chcesz odblokować.
4. Kliknij opcję Odblokuj.

Jak tworzyć uzupełniające dane finansowe

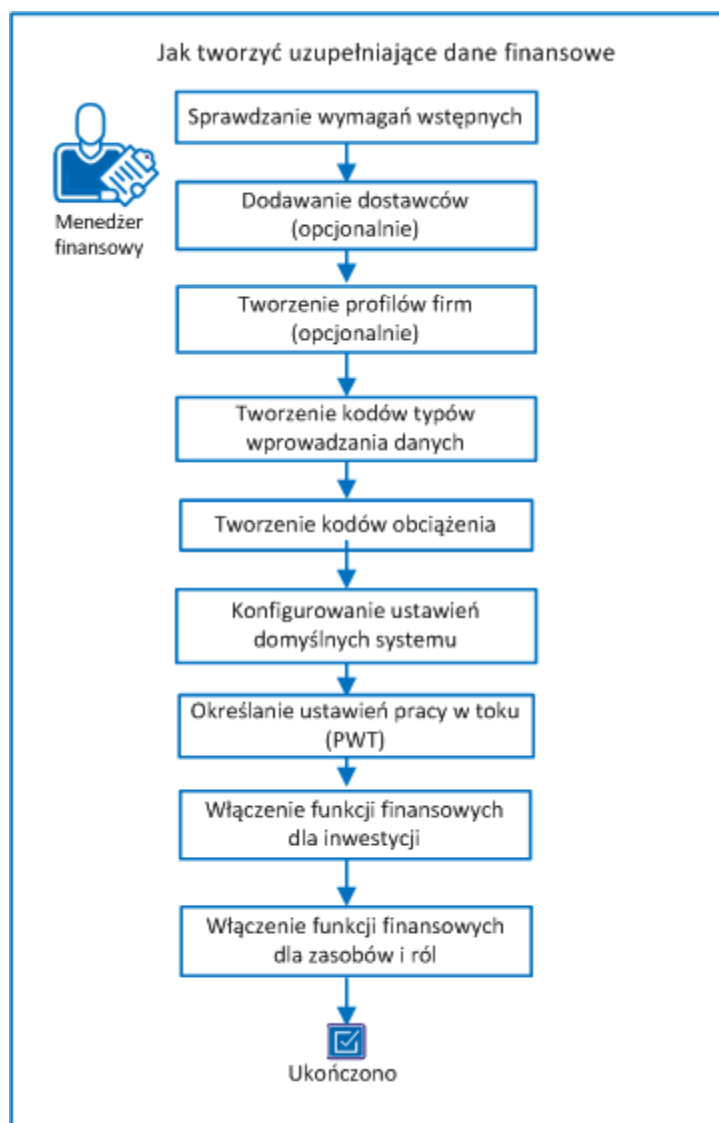
Menedżer finansowy tworzy wymagane dane, tak aby użytkownicy końcowi (np. kierownicy inwestycji) mogli rozpocząć korzystanie z systemu zarządzania finansami. Konfiguracja danych umożliwia kierownikom inwestycji planowanie inwestycji przy użyciu śledzenia kosztów oraz przetwarzania związanych z nimi transakcji finansowych. Mogą oni podejmować decyzje finansowe dotyczące inwestycji na podstawie rzeczywistych danych finansowych.

Przykład: tworzenie danych finansowych na potrzeby przetwarzania transakcji finansowych i planowania kosztów inwestycji

Menedżer finansowy w firmie Document Management Company nadzoruje finanse związane z inicjatywą unowocześnienia systemu HR. Inicjatywa obejmuje kilka inwestycji przypisanych do różnych kierowników inwestycji w organizacji. Aby umożliwić kierownikom śledzenie poszczególnych kosztów inwestycji i przetwarzanie transakcji w odniesieniu do całości inicjatywy, menedżer finansowy tworzy następujące dane finansowe:

- Dostawcy ABC i XYZ ze śledzeniem sprzętu i materiałów.
- Profil firmy RBC z włączonymi funkcjami finansowymi.
- Inwestycje, zasoby i role z włączonymi funkcjami finansowymi.
- Kody typów wprowadzania danych umożliwiające rozróżnienie stawek zasobów pełnoetatowych i zleceniobiorców.
- Kody obciążenia umożliwiające odróżnienie kosztów standardowych prac od kosztów pośrednich.

Na poniższym diagramie przedstawiono sposób tworzenia wymaganych danych finansowych przez menedżera finansowego:

Wykonaj następujące kroki:

1. [Sprawdzanie wymagań wstępnych](#) (na stronie 45).
2. [Dodawanie dostawców](#) (na stronie 46).
3. [Tworzenie profili firm](#) (na stronie 47).
4. [Tworzenie typów wprowadzania danych](#) (na stronie 48).
5. [Tworzenie kodów obciążenia](#) (na stronie 49).
6. [Konfigurowanie ustawień domyślnych systemu](#) (na stronie 49).
7. [Określanie ustawień pracy w toku \(PWT\)](#) (na stronie 51).
8. [Włączenie funkcji finansowych dla inwestycji](#) (na stronie 52).
9. [Włączenie funkcji finansowych dla zasobów i ról](#) (na stronie 55).

Sprawdzanie wymagań wstępnych

Przed utworzeniem wymaganych danych finansowych należy wykonać następujące czynności:

Zrozumienie kwestii finansowych

Należy zweryfikować znajomość następujących kwestii dotyczących zarządzania finansami:

- Koszty planowane i rzeczywiste, kalendarzowe cykle obrachunkowe, okresy obrachunkowe oraz sposoby ich definiowania w organizacji.
- Zamierzone rezultaty dotyczące poszczególnych typów konfiguracji. Po rozpoczęciu korzystania ze skonfigurowanych danych do tworzenia danych wystąpień nie można już zmienić konfiguracji. Na przykład nie można usunąć okresów obrachunkowych, departamentów, jednostek struktury podziału organizacji (SPO) departamentów i lokalizacji, czy klasyfikacji finansowych używanych przez aplikację.
- Sposób konfiguracji struktury organizacyjnej przy użyciu jednostek SPO lokalizacji i departamentów. Organizacja jest ważna, ponieważ podczas korzystania z aplikacji lub generowania raportów informacje są grupowane według zamierzonych rezultatów.
- Wpływ konfiguracji, klasyfikacji i definicji na przepływ danych do integracji z systemami innych firm oraz na przetwarzanie obciążeń zwrotnych.
- Wpływ konfiguracji danych na obliczenia kosztów/stawek z punktu widzenia projektu i strony finansowej aplikacji (na przykład transakcje księgowane jako praca w toku).

Weryfikowanie istniejącej konfiguracji

Należy sprawdzić, czy utworzono następującą strukturę finansową:

- Obiekty SPO lokalizacji i departamentów oraz jednostki SPO
- Jednostka
- Klasy finansowe
- Macierze kosztów i stawek
- Waluty
- Inwestycje (na przykład projekty, aplikacje, środki trwałe)
- Zasoby i role

Dodawanie dostawców (opcjonalnie)

Opcjonalnie można zdefiniować dostawców w celu umożliwienia łatwego śledzenia zakupów od wybranego dostawcy produktów lub usług. Na przykład można użyć danych dostawcy podczas wprowadzania transakcji dotyczących materiałów, wydatków czy wyposażenia. Utworzenie wpisu dostawcy ułatwia śledzenie lokalizacji zakupów dokonanych w związku z inwestycją.

Niektóre przykłady zastosowań danych dostawców:

- W nagłówkach potwierdzeń
- We właściwościach zasobu i firmy
- W przypadku integracji z systemami innych firm na potrzeby eksportu danych finansowych

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konfiguracja.
Zostanie wyświetlona struktura organizacyjna finansów.
2. Kliknij opcję Dostawcy.
3. Kliknij opcję Nowy.
4. Podaj żądane informacje.
5. Kliknij przycisk Zapisz.

Tworzenie profili firm (opcjonalnie)

Opcjonalnie można utworzyć profile firm w celu skojarzenia ich z inwestycjami podczas integracji z systemami rozliczeń innych firm na potrzeby klasyfikacji danych. Należy aktywować profil firmy oraz włączyć ich funkcje finansowe w celu przetwarzania związanych z nimi transakcji finansowych oraz określić wpływ kosztów na inwestycje.

Przed skonfigurowaniem adresów do rozliczeń należy określić właściwości finansowe firmy. Istnieje możliwość skonfigurowania dla danej firmy wielu adresów do rozliczeń. Domyślnie jest tworzony profil zastępczy adresu do rozliczeń z wykorzystaniem nazwy i identyfikatora firmy. Profil można edytować w celu dodania danych adresowych do rozliczeń.

Uwaga: Wybranie lokalizacji finansowej oraz departamentu finansowego firmy powoduje automatyczne wypełnienie pól klasy PWT, klasy inwestycji oraz klasy firmy wartościami domyślnymi. Wartości domyślne będą zastosowane tylko w przypadku, gdy zostały określone w odniesieniu do jednostki skojarzonej z obiektem SPO lokalizacji i departamentu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie finansami kliknij opcję Firmy.
2. Kliknij opcję Nowy.
3. Podaj żądane informacje.
4. Kliknij przycisk Zapisz.
5. Otwórz menu Właściwości i kliknij opcję Finansowe.
6. Podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Stan finansowy

Wskazuje stan profilu firmy.

Wartości:

- Aktywne. Istnieje możliwość utworzenia dla firmy inwestycji z włączonymi funkcjami finansowymi.
- Nieaktywne. Nie można utworzyć dla firmy inwestycji z włączonymi funkcjami finansowymi.
- Brak nowej działalności. Inwestycje z włączonymi funkcjami finansowymi już istnieją w odniesieniu do firmy, lecz nie można utworzyć kolejnych inwestycji.

Lokalizacja finansowa

Określa lokalizację finansową firmy, używaną do przetwarzania transakcji finansowych.

Departament finansów

Określa departament, do którego jest przypisana własność firmy. Wartość tego pola jest ustalana domyślnie na podstawie wartości lokalizacji finansowej firmy. Jeżeli użytkownik zmieni tę wartość, może ulec zmianie także wartość lokalizacji.

WIP Class

Określa klasę pracy w toku (PWT), wskazując kategorię transakcji finansowej dla firmy.

Klasa inwestycji

Określa klasę inwestycji, do której przypisano firmę. Wartość ta służy do klasyfikowania inwestycji związanych z firmą.

Klasa firmy

Określa klasę firmy, do której przypisano firmę. Wartość ta służy do opisu firmy w ramach organizacji.

Data otwarcia

Określa datę efektywną włączenia funkcji finansowych dla firmy.

7. Zapisz zmiany.
8. Kliknij opcję Adresy do rozliczeń i podaj dane adresowe do rozliczeń.

Tworzenie typów wprowadzania danych

Utworzenie kodów typów wprowadzania danych pozwala realizować następujące cele finansowe:

- Sklasyfikowanie zasobów przypisanych do inwestycji do celów związanych z raportowaniem.
- Kontrola stanu transakcji pod względem podlegania opłacie.
- Rozróżnianie kosztów i stawek na podstawie typu pracy wykonywanej przez zasoby.

Na przykład kody typów wprowadzania danych umożliwiają rozróżnianie pracy w godzinach zwykłych i w nadgodzinach w szczegółowych transakcjach finansowych księgowanych w PWT.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w sekcji Zarządzanie projektem kliknij opcję Kody typu wprowadzania danych.
2. Kliknij opcję Nowy.
3. Podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Podlegające opłacie

Wskazuje, czy kod typu wprowadzania danych można użyć w obliczeniach wartości podlegających opłacie. Kody podlegające opłacie ułatwiają przetwarzanie transakcji finansowych, a w planowaniu finansowym umożliwiają śledzenie zaksięgowanych wartości rzeczywistych.

4. Zapisz zmiany.

Tworzenie kodów obciążenia

Utworzenie kodów obciążenia pozwala realizować następujące cele finansowe:

- Przetwarzanie transakcji finansowych i grafików.
- Obsługa planowania finansowego inwestycji.
- Rozróżnianie kosztów i stawek na podstawie typu pracy wykonywanej w związku z inwestycjami (przede wszystkim projektami).

Kody obciążenia mogą służyć do określania typu pracy skojarzonej z inwestycjami. Na przykład kody obciążenia umożliwiają obliczanie kosztów rzeczywistych zwolnień chorobowych czy urlopów w szczegółowych transakcjach finansowych księgowanych w PWT.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w sekcji Zarządzanie projektem kliknij opcję Kody obciążenia.
2. Kliknij opcję Nowy.
3. Podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Otwórz dla pozycji czasu

Wskazuje, czy zasób może śledzić czas spędzony na realizacji przydziałów zadań przy użyciu grafików. Gdy opcja nie jest zaznaczona, zasób nie może rejestrować czasu w przypadku żadnego projektu.

Domyślnie: zaznaczone

4. Zapisz zmiany.

Konfigurowanie ustawień domyślnych systemu

Na poziomie systemu można określić ustawienia domyślne klas finansowych, macierzy kosztów i stawek oraz innych ustawień zarządzania finansami. Ustawienia domyślne systemu pomagają uprościć konfigurację finansową w następujących sytuacjach:

- Występują niewielkie odchylenia dotyczące typu pracy.
- Standardowy zestaw kosztów i stawek dotyczy wszystkich inwestycji.

Domyślne ustawienia systemu można zastąpić na poziomie jednostki lub inwestycji. Ustawienia domyślne na poziomie inwestycji mają pierwszeństwo przed ustawieniami domyślnymi systemu lub jednostki.

Domyślne ustawienia systemu są stosowane, jeśli nie określono odpowiednich wartości na niższych poziomach hierarchii finansowej (takich jak inwestycje czy zasoby). Na przykład produkt korzysta z macierzy określonej w ustawieniach domyślnych wpisu transakcji projektu, jeżeli nie skonfigurowano macierzy dla danego projektu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konfiguracja.
Zostanie wyświetlona struktura organizacyjna finansów.
2. Kliknij opcję Wartości domyślne.
Zostaną wyświetlone ustawienia domyślne zarządzania finansami.
3. W sekcji Obsługa plików wybierz wartości domyślne, które będą używane w odniesieniu do jednostek, lokalizacji, departamentów i klas finansowych.
4. W sekcji Projekt kliknij opcję Wartości domyślne wpisu transakcji projektu.
Zostanie wyświetlona strona pozycji transakcji.
5. W sekcji Robocizna wypełnij następujące pola:

Źródło stawki

Określa domyślną macierz służącą do określania stawki podlegającej opłacie za robociznę.

Źródło kosztów

Określa domyślną macierz służącą do określania kosztów robocizny.

Lokalizacja źródła

Określa domyślną lokalizację źródła, która jest uwzględniana w przypadku używania macierzy do stosowania stawek i kosztów.

Źródłem jest pracownik (tzn. zasób) lub lokalizacja inwestycji określona na podstawie skojarzonego obiektu SPO lokalizacji. Jeśli domyślną lokalizację źródła ustawiono na poziomie jednostki, lokalizacja źródła jest ustalana w systemie na podstawie ustawień jednostki. Lokalizacja określona w ustawieniach PWT jest także używana do określania lokalizacji źródła.

Typ kursu wymiany

Określa domyślny typ kursu wymiany dla robocizny na podstawie aktywnych walut związanych ze wszystkimi inwestycjami w systemie.

Wartości:

- Średni. Wyprowadzony kurs jednolity dla okresu tygodniowego, miesięcznego lub kwartalnego.
- Punkt. Kurs zmienny, który zmienia się często, np. codziennie.
- Ustalony. Kurs ustalony nie zmienia się w wybranym okresie.

6. W sekcjach Materiał, Wyposażenie i Wydatek wypełnij następujące pola:

Źródło stawki

Określa domyślne macierze służące do określania stawki podlegającej opłacie za materiał, wyposażenie lub z tytułu poniesionych wydatków.

Lokalizacja źródła

Wskazuje domyślną jednostkę SPO lokalizacji źródła, która jest uwzględniana w przypadku używania macierzy do stosowania stawek i kosztów w lokalizacji inwestycji.

Typ kursu wymiany

Określa domyślny typ kursu wymiany na podstawie aktywnych walut związanych ze wszystkimi inwestycjami w systemie.

7. Zapisz zmiany.

Określanie ustawień pracy w toku (PWT)

Transakcje PWT umożliwiają korygowanie i przeglądanie transakcji przed ich zaksięgowaniem. Umożliwiają one także dodawanie wartości rzeczywistych w planach kosztów. Kierownicy inwestycji korzystają z najnowszych danych dostępnych w planach kosztów w celu podejmowania decyzji biznesowych i przygotowywania się na obciążenia zwrotne.

Aby sklasyfikować dane finansowe w obciążeniach zwrotnych, transakcjach księgowanych w PWT oraz w planach kosztów, należy określić ustawienia PWT. Należy się upewnić, że dla jednostki, lokalizacji i departamentu wybrano te same wartości (tn. Projekt, Klient lub Pracownik), jak przedstawiono w poniższej tabeli.

Ustawienie PWT	Opcja konfiguracyjna 1	Opcja konfiguracyjna 2	Opcja konfiguracyjna 3
Jednostka	Jednostka projektu	Jednostka klienta	Jednostka pracownika

Ustawienie PWT	Opcja konfiguracyjna 1	Opcja konfiguracyjna 2	Opcja konfiguracyjna 3
Lokalizacja	Lokalizacja projektu	Lokalizacja klienta	Lokalizacja pracownika
Departament	Departament projektu	Departament klienta	Departament pracownika

Uwaga: Jeżeli wartości dla jednostki, lokalizacji i departamentu nie będą zgodne, w transakcjach PWT mogą wystąpić nieoczekiwane wyniki.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Ustawienia PWT.
2. Wypełnij poniższe pola:

Jednostka

Określa jednostkę decydującą o sposobie klasyfikacji danych finansowych w obciążeniach zwrotnych, transakcjach i planach kosztów.

Lokalizacja

Określa lokalizację decydującą o sposobie klasyfikacji danych finansowych w obciążeniach zwrotnych, transakcjach i planach kosztów.

Departament

Określa departament decydujący o sposobie klasyfikacji danych finansowych w obciążeniach zwrotnych, transakcjach i planach kosztów.

Poziomy przedawnienia PWT w dniach

Określa liczbę dni dla każdego poziomu PWT. Wartość ta jest używana w raportowaniu do klasyfikowania nierozliczonych transakcji podlegających opłacie.

3. Kliknij przycisk Zapisz.

Włączenie funkcji finansowych dla inwestycji

Aby rozpocząć korzystanie z systemu zarządzania finansami oraz ustawionych wcześniej konfiguracji, należy określić właściwości finansowe inwestycji. Następnie można przetwarzać transakcje finansowe w powiązaniu z inwestycjami oraz określać ich koszty.

Włączenie funkcji finansowych dla inwestycji pozwala zapewnić, że koszty rzeczywiste pochodzące z zaksięgowanych transakcji będą wyświetlane w planach kosztów, raportach, portfelach oraz w innych miejscach produktu.

Uwaga: W poniższej procedurze użyto przykładowej inwestycji „projekty”.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij opcję Projekty.
2. Otwórz projekt.
3. Otwórz menu Właściwości, a następnie w sekcji Właściwości kliknij opcję Finansowe.
4. W sekcji Ogólne wypełnij następujące pola:

Nazwa firmy

Określa firmę sponsorującą projekt lub osiągnącą korzyści z tytułu realizacji tego projektu. Musi istnieć profil firmy.

Projekt powiązany

Określa projekt powiązany finansowo z tym projektem. Można go wybrać spośród wszystkich skojarzonych z firmą projektów z włączonymi funkcjami finansowymi. W przypadku integracji z zewnętrzną aplikacją rozliczeniową innej firmy można użyć tej wartości do wygenerowania faktur skonsolidowanych w ramach jednego projektu.

Departament

Określa departament używany podczas przetwarzania transakcji związanych z obciążeniami zwrotnymi w celu obciążenia departamentów kosztami lub skredytowania tych kosztów. Departament może również służyć do dopasowywania projektu do macierzy kosztów/stawek. Wybranie departamentu we właściwościach ogólnych projektu powoduje, że to pole jest wypełniane automatycznie.

Lokalizacja

Określa lokalizację służącą do dopasowywania projektu do reguł debetowania i kredytowania w przypadku przetwarzania transakcji związanych z obciążeniami zwrotnymi. Lokalizację projektu można wykorzystać do dopasowania w macierzy kosztów/stawek. Jeżeli w projekcie nie występuje określona lokalizacja, produkt korzysta z domyślnej lokalizacji jednostki lub systemu.

Stan finansowy

Określa stan, od którego zależy sposób obsługi transakcji finansowych wprowadzanych w projekcie.

Wartości:

- **Otwarte.** Wszystkie transakcje wprowadzone w związku z projektem mogą być w pełni przetwarzane.
- **Wstrzymanie.** Nie można kumulować nowych transakcji w ramach projektu.
- **Zamknięte.** Nie można kumulować nowych transakcji w ramach projektu. Jeśli stan finansowy zostanie ustawiony na „Zamknięte”, przetwarzanie finansowe projektu nie będzie już możliwe.

Typ

Określa metodę rozliczania wymaganą do przetwarzania transakcji finansowych.

Wartości:

- Standard. Opcja ta pozwala na kumulowanie transakcji w określonym cyklu. Obciążenie transakcjami wynikowymi można wykonać w dowolnym momencie.
- Wewnętrzny. Opcja ta służy do śledzenia transakcji finansowych, dla których nie mają być stosowane obciążenia zwrotne.

Jeżeli transakcje nie będą eksportowane do aplikacji rozliczeniowej innej firmy, zalecamy wybranie opcji Wewnętrzny.

WIP Class

Określa klasę PWT, która służy do dopasowywania projektu do macierzy kosztów/stawek. Klasa PWT może również służyć do celów związanych z raportowaniem.

Klasa inwestycji

Określa klasę inwestycji służącą do dopasowywania projektu do macierzy stawek i kosztów. Klasa inwestycji może również służyć do celów związanych z raportowaniem.

Typ kosztu

Określa planowany koszt kapitałowy lub operacyjny projektu. Domyślnie typ kosztu jest ustawiony jako Operacyjny. Przy użyciu tej wartości można analizować dane w planach kosztów i portfelach.

Waluta rozliczeniowa

Określa walutę używaną do przetwarzania obciążeń zwrotnych i transakcji finansowych związanych z inwestycją. Po przetworzeniu transakcji finansowych lub utworzeniu szczegółowych planów finansowych dla projektu zmiana tej wartości waluty nie jest możliwa. W systemach z obsługą jednej waluty to pole jest przeznaczone tylko do odczytu.

5. W sekcjach Stawki transakcji dla robocizny, Stawki transakcji dla materiałów, Stawki transakcji dla wyposażenia i Stawki transakcji dla wydatków wprowadź odpowiednio następujące informacje o kosztach lub stawkach:

Źródło stawki

Określa macierz kosztów/stawek używaną do obliczania kwoty korzyści wynikających z pozycji transakcji w projekcie.

Źródło kosztów

Określa macierz kosztów/stawek używaną do obliczania kwoty kosztów wynikających z pozycji transakcji projektu.

Typ kursu wymiany

Wyświetlane tylko w przypadku dostępności wielu walut. Określa typ kursu wymiany używany do transakcji w ramach projektu. Gdy projekt zostanie zatwierdzony, nie można modyfikować typu kursu wymiany.

Wartości:

- Średni. Wyprowadzony kurs jednolity dla okresu — tygodniowego, miesięcznego lub kwartalnego.
- Ustalony. Kurs ustalony nie zmienia się w wybranym okresie.
- Punkt. Kurs zmienny, który zmienia się często, np. codziennie.

6. Zapisz zmiany.

Włączenie funkcji finansowych dla zasobów i ról

Aby rozpocząć korzystanie z systemu zarządzania finansami oraz ustawionych wcześniej konfiguracji, należy określić właściwości finansowe zasobów i ról przypisanych do inwestycji. Następnie można przetwarzać transakcje finansowe związane z zasobami i rolami oraz określać wpływ ich kosztów na inwestycje. Koszty rzeczywiste pochodzące z zaksięgowanych transakcji są wyświetlane w planach kosztów, raportach i portfelach. Włączenie funkcji finansowych zasobów i ról umożliwia także dostęp do stron aplikacji, które zapewniają wgląd do pozycji transakcji zasobów.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie zasobami kliknij polecenie Zasoby.
2. Otwórz zasób lub rolę.
3. Otwórz menu Właściwości, a następnie w sekcji Właściwości kliknij opcję Finansowe.
4. Wypełnij pola w sekcji Uzupełniające. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Aktywne finansowo

Wskazuje, czy są włączone atrybuty finansowe zasobu lub roli umożliwiające rejestrowanie działań związanych z zarządzaniem finansami dotyczącymi inwestycji.

Rozliczana wartość docelowa %

Dotyczy procentu docelowej stawki rozliczeniowej podlegającej rozliczeniu. Jeśli ma to zastosowanie, wprowadź docelową rozliczaną wartość procentową.

Departament finansów

Określa departament finansowy skojarzony z jednostką w strukturze organizacyjnej finansów. Departament finansowy reprezentuje centrum kosztów zasobu lub roli.

Lokalizacja finansowa

Określa lokalizację finansową skojarzoną z jednostką w strukturze organizacyjnej finansów. Jednostka finansowa reprezentuje lokalizację zasobu lub roli.

Klasa transakcji

Określa zdefiniowane przez użytkownika wartości pozwalające grupować typy transakcji dotyczących zasobów lub ról na potrzeby przetwarzania finansowego transakcji.

Klasa zasobu

Określa kategorię zasobu lub roli z włączonymi funkcjami finansowymi na potrzeby przetwarzania transakcji finansowych. Jeśli zasób jest typem robocizny, to aby można było go oznaczyć jako aktywny finansowo, należy wypełnić pola departamentu i lokalizacji.

Docelowy procent rozliczenia

Wartość odnosi się do procentu docelowej stawki rozliczeniowej podlegającej rozliczeniu dla zasobu lub roli.

5. Zapisz zmiany.

Jak włączyć kody metody Koszt Plus

Mechanizm Koszt Plus służy do stosowania narzutów. Kod metody Koszt Plus jest zestawem jej reguł.

Reguły metody Koszt Plus umożliwiają zastosowanie narzutu wobec kosztów rzeczywistych lub standardowych. Kierownicy projektów mogą skojarzyć ze swoimi projektami reguły metody Koszt Plus, aby umożliwić obliczanie narzutów przy użyciu mnożnika (współczynnika), obciążenia i metod kosztów pośrednich.

Metoda Koszt Plus składa się z kodów i dodanych do nich reguł. Jest ona stosowana w istniejącej macierzy kosztów/stawek.

Aby włączyć kod metody Koszt Plus:

1. [Utwórz kod metody Koszt Plus](#) (na stronie 57).
2. [Zdefiniuj co najmniej jedną regułę metody Koszt Plus](#) (na stronie 57) dla każdego kodu i dodaj ją do niego. Nie ma ograniczenia liczby definiowanych kodów i reguł metody Koszt Plus.

Aby usunąć kod metody Koszt Plus, należy zaznaczyć pole wyboru obok niego i kliknąć opcję Usuń. Jeśli kod metody Koszt Plus został użyty w transakcji, nie można go usunąć.

Tworzenie kodów metody Koszt Plus

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Kody metody Koszt Plus.
2. Kliknij opcję Nowy.
3. Podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Ma zastosowanie do

Określa typ kosztu z listy, do którego ma zastosowanie kod metody Koszt Plus.

Wartości:

- Rzeczywiste. Rzeczywista kwota zapłacona w związku z transakcjami.
- Standard. Stawka jednolita lub z obciążeniem.

4. Zapisz zmiany.

Tworzenie reguł metody Koszt Plus i dodawanie ich do kodów metody Koszt Plus

Reguły metody Koszt Plus dodane do kodu metody Koszt Plus określają warunki i kwoty stosowane do narzutów. Metoda Koszt Plus składa się z kodów i dodanych do nich reguł. Jest ona stosowana w istniejącej macierzy kosztów/stawek.

Aby usunąć regułę metody Koszt Plus po dodaniu, należy wykonać następujące czynności:

- Aby usunąć ostatnio dodaną regułę, należy kliknąć opcję Usuń ostatnią regułę.
- Aby usunąć reguły z kolejnymi numerami niższymi od ostatnio wprowadzonej reguły, należy najpierw usunąć reguły z wyższymi numerami.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Kody metody Koszt Plus.
2. Kliknij kod metody Koszt Plus, aby dodać regułę metody Koszt Plus.
3. W sekcji Reguły obowiązujące kliknij opcję Nowy.
4. Wypełnij poniższe pola:

Jednostki od

Określa wartość początkową, dla której jest wywoływana dana reguła.

Mnożnik

Określa typ narzutu, jaki ma zostać zastosowany do kosztu rzeczywistego lub standardowego.

Domyślnie: procent

Obciążenie

Określa typ narzutu, jaki ma zostać zastosowany do obciążenia.

Domyślnie: procent

Koszty pośrednie

Określa zmienną narzutu kosztów pośrednich.

Domyślnie: procent

Sekwencja

Określa zakres jednostek, do których jest stosowany narzut.

Ma zastosowanie do

Określa element, do którego ma zastosowanie narzut (na przykład koszt, stawka lub wartość rzeczywista).

Do

Określa koniec zakresu wywoływania reguły.

Kwota mnożnika

Określa wartość procentową mnożnika narzutu. Po wywołaniu reguły metody Koszt Plus kwota mnożnika jest uwzględniana przy obliczaniu łącznej kwoty transakcji.

Domyślnie: 0

Kwota obciążenia

Określa wartość procentową narzutu obciążenia. Obciążenie jest równe iloczynowi kosztu (rzeczywistego lub standardowego) i kwoty obciążenia. Po wywołaniu reguły metody Koszt Plus kwota obciążenia jest uwzględniana przy obliczaniu łącznej kwoty transakcji.

Domyślnie: 0

Kwota kosztów pośrednich

Określa wartość procentową narzutu kosztów pośrednich. Koszty pośrednie to koszty operacyjne działalności, stanowiące iloczyn kosztu (rzeczywistego lub standardowego) i kwoty kosztów pośrednich. Po wywołaniu reguły metody Koszt Plus kwota kosztów pośrednich jest uwzględniana w łącznej kwocie transakcji.

Domyślnie: 0

5. Zapisz zmiany.

Zarządzanie uzupełniającymi informacjami o firmie

Opcjonalnie można dodać informacje uzupełniające, takie jak identyfikatory zewnętrzne, oddziały, symbole giełdowe, czy kierownik konta.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz firmę.
2. Otwórz menu Właściwości i kliknij opcję Uzupełniające.
Zostaną wyświetlone uzupełniające właściwości firmy.
3. Podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Zewnętrzny identyfikator

Określa identyfikator zewnętrzny firmy. Ten identyfikator może być powiązany z identyfikatorem systemowym w firmie.

Ocena

Wskazuje ocenę danej firmy.

Wartości: Wysoki, Średni, Niski

Kod SIC

Określa kod SIC (Standard Industrial Classification) firmy.

Oddział

Określa oddział, jeśli dana firma jest oddziałem firmy nadrzędnej lub stowarzyszonej.

Branża

Określa branżę skojarzoną z firmą.

Wartości: Produkty dla klientów indywidualnych, Edukacja, Finanse, Rząd, Służba zdrowia, Produkcja, Inne, Inna usługa, Technologia

Własność

Określa typ własności firmy.

Wartości: Przedsiębiorstwo, Spółka jawna, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Ograniczona własność, Wyłączna własność

Symbol giełdowy

Określa symbol używany przez firmę na giełdzie papierów wartościowych.

Źródło skierowania

Zawiera nazwisko oraz informacje kontaktowe osoby, która skierowała firmę.

4. Zapisz zmiany.

Rozdział 3: Jak utworzyć podsumowania finansowe

Ta sekcja zawiera następujące tematy:

[Informacje o podsumowaniach finansowych](#) (na stronie 61)
[Wskaźniki finansowe używane do planowania](#) (na stronie 61)
[Obliczanie wskaźników finansowych dla inwestycji](#) (na stronie 66)
[Ustawianie opcji planowania finansowego](#) (na stronie 67)
[Ustawianie kosztu kapitałowego i wskaźnika reinwestycji dla systemu](#) (na stronie 68)
[Ustawianie kosztu kapitałowego i wskaźnika reinwestycji dla inwestycji](#) (na stronie 69)
[Zarządzanie planowanymi kosztami i korzyściami](#) (na stronie 70)
[Zarządzanie kosztami budżetowymi i korzyściami wynikającymi z inwestycji](#) (na stronie 71)

Informacje o podsumowaniach finansowych

Podsumowanie finansowe zawiera ogólne informacje o budżecie na potrzeby inwestycji. Poprawne zdefiniowanie i zarejestrowanie informacji o planowanych oraz budżetowych kosztach i korzyściach przy użyciu wskaźników finansowych jest niezbędne do przeprowadzenia dokładnej oceny i analizy inwestycji.

Wprowadzone wartości są stosowane w jednym okresie — od daty rozpoczęcia inwestycji do daty jej zakończenia. Wartości są stosowane wyłącznie do danej inwestycji, a nie do jej inwestycji podrzędnych lub nadrzędnych.

Jeśli szczegółowy plan kosztów, budżetu lub korzyści zostanie utworzony po zdefiniowaniu podsumowania finansowego, dane ze szczegółowego planu finansowego zastąpią dane podsumowania. Pola na stronie podsumowania staną się polami tylko do wyświetlania.

Wskaźniki finansowe używane do planowania

Następujące wskaźniki finansowe umożliwiają ocenę wydatków związanych z poszczególnymi inwestycjami i podjęcie decyzji o prowadzonych inwestycjach na poziomie portfela:

- WBN
- ROI
- IRR

- MIRR
- Rentowność
- Okres spłaty

Przykład: zastosowanie wskaźników finansowych do podjęcia decyzji dotyczących funduszy

Dyrektor ds. informatyki firmy Forward Inc chce podjąć decyzje dotyczące funduszy na rok obrachunkowy 2011 na podstawie wskaźników IRR, MIRR i okresu spłaty dla poszczególnych projektów. Kierownik projektu przy użyciu planu kosztów przygotowuje prognozy kosztów dla trzech proponowanych projektów. Kierownik projektu tworzy też prognozy korzyści dla dwóch projektów przy użyciu planu korzyści. Plany korzyści są skojarzone z odpowiednimi planami kosztów. W przypadku trzeciego projektu prognozowane koszty i korzyści w danym przedziale czasu są ustalane przy użyciu podsumowania finansowego. Dyrektor ds. informatyki tworzy portfel zawierający wszystkie projekty i wykonuje następujące kroki:

- Porównanie IRR, MIRR i okresu spłaty każdego projektu.
- Klasyfikacja i rozważenie potencjalnych projektów przy użyciu wskaźnika IRR.
- Odzwierciedlenie zyskowności projektu przy użyciu wskaźnika MIRR.

Opisy wskaźników finansowych

Ocenę planów umożliwiają następujące dostępne wskaźniki finansowe:

WBN

Wyświetla wartość bieżącą netto inwestycji obliczoną z uwzględnieniem łącznego kosztu kapitału oraz serii przyszłych płatności i dochodu. Ta metryka jest obliczana na podstawie następującego wzoru:

$$NPV = -C_0 + \sum_{t=1}^N \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

Gdzie

- t oznacza okres czasu przepływu pieniężnego
- N oznacza łączny czas projektu
- r oznacza stopę dyskontową lub stopę zwrotu, jakie można uzyskać z inwestycji związanych z podobnym ryzykiem
- C_t to przepływ pieniężny netto lub kwota gotówki dla czasu t

ROI

Wyświetla stosunek pieniędzy uzyskanych lub utraconych w związku z daną inwestycją do kwoty zainwestowanej. Ta metryka jest obliczana na podstawie następującego wzoru:

$$ROI = \left(\frac{\text{Łączna planowana korzyść} - \text{Łączny planowany koszt}}{\text{Łączny planowany koszt}} \right)$$

Gdzie

- łączna planowana korzyść to zaplanowana kwota korzyści zdefiniowana dla inwestycji we właściwościach budżetu lub w szczegółowym planie korzyści.
- łączny planowany koszt to zaplanowana kwota kosztu zdefiniowana dla inwestycji we właściwościach budżetu lub w szczegółowym planie kosztów.

IRR

Wyświetla wewnętrzną stopę zwrotu lub stopę dyskontową użytą do uzyskania zerowej wartości bieżącej netto (WBN) inwestycji. Wewnętrzna stopa zwrotu (IRR) służy jako alternatywna metoda oceniania inwestycji bez szacowania stopy dyskontowej. W programie CA Clarity PPM wewnętrzna stopa zwrotu jest obliczana w jeden z następujących sposobów:

- Jeśli we właściwościach budżetu inwestycji zdefiniowano koszt i korzyść, ich kwoty są równomiernie rozkładane między daty rozpoczęcia i zakończenia planowanego kosztu oraz planowanej korzyści.
- Jeśli koszt i korzyść zdefiniowano w szczegółowym planie finansowym, wewnętrzna stopa zwrotu jest oparta na szczegółowym planie kosztów i skojarzonym z nim planie korzyści.
- Jeśli przepływ pieniężny jest niewystarczający, aby inwestycja okazała się zyskowna, wewnętrzna stopa zwrotu ma wartość ujemną.
- Jeśli brak dodatnich lub ujemnych przepływów pieniężnych, wartość IRR pozostaje pusta.

Ta metryka jest obliczana na podstawie następującego wzoru:

$$WBN = 0 = \text{wstępna inwestycja} + \frac{\text{Przepływ pieniężny rok 1}}{(1+IRR)^1} + \dots + \frac{\text{Przepływ pieniężny rok n}}{(1+IRR)^n}$$

Gdzie

- Wstępna inwestycja to koszt ustalony przy rozpoczęciu inwestycji. Tę wartość można zdefiniować na stronie właściwości budżetu inwestycji w polu Wstępna inwestycja.
- n oznacza liczbę okresów dostępnych w przepływie pieniężnym.
- Przepływ pieniężny rozpoczyna się od pierwszego okresu obrachunkowego planu kosztów lub skojarzonego z nim planu korzyści (zależnie od tego, który z nich następuje wcześniej), a kończy się w ostatnim okresie obrachunkowym planu kosztów lub skojarzonego z nim planu korzyści (zależnie od tego, który z nich kończy się później). Przepływ pieniężny dla każdego okresu obrachunkowego jest równy prognozowanej korzyści pomniejszonej o dostępny koszt dla tego okresu. Jeśli korzyść lub koszt dla danego okresu obrachunkowego są niedostępne, jest używana wartość zero.

MIRR

Wyświetla zmodyfikowaną wewnętrzną stopę zwrotu (MIRR) lub stopę używaną do pomiaru atrakcyjności inwestycji. MIRR w ramach procesu budżetowania kapitału umożliwia klasyfikację różnych alternatywnych inwestycji do wyboru. W przypadku wewnętrznej stopy zwrotu zakłada się, że przepływy pieniężne z inwestycji są reinwestowane w IRR, natomiast w MIRR wszystkie przepływy pieniężne są reinwestowane kosztem kapitału. W programie CA Clarity PPM zmodyfikowana wewnętrzna stopa zwrotu jest obliczana w jeden z następujących sposobów:

- Jeśli koszt i korzyść zdefiniowano we właściwościach budżetu inwestycji, MIRR jest sumą rozłożoną równomiernie w określonym czasie.
- Jeśli koszt i korzyść są wypełniane na podstawie szczegółowego planu finansowego, zmodyfikowana wewnętrzna stopa zwrotu jest oparta na szczegółowym planie kosztów i skojarzonym z nim planie korzyści.
- Jeśli przepływ pieniężny jest niewystarczający, aby inwestycja okazała się zyskowna, zmodyfikowana wewnętrzna stopa zwrotu ma wartość ujemną.
- Jeśli brak dodatnich lub ujemnych przepływów pieniężnych, wartość MIRR pozostaje pusta.

Ta metryka jest obliczana na podstawie następującego wzoru:

$$WBN = \left(\frac{-NPV(\text{reinvest\_rate}, \text{positive\_values}[1,2,...,j]) \cdot (1 + \text{reinvest\_rate})^n}{NPV(\text{finance\_rate}, \text{negative\_values}[1,2,...,j]) \cdot (1 + \text{finance\_rate})} \right)^{\frac{1}{n-1}} - 1$$

Gdzie

- `reinvest_rate` (wskaźnik reinwestycji) to roczna stopa procentowa reinwestycji dodatniego przepływu pieniężnego. Tę wartość można zdefiniować na stronie właściwości budżetu inwestycji w polu Wskaźnik reinwestycji. Jeśli nie zdefiniowano tej wartości dla danej inwestycji, `reinvest_rate` wynosi zero.
- `finance_rate` (stopa finansowa) to roczna stopa finansowa kapitału pożyczonego w związku z inwestycjami. Tę wartość można zdefiniować na stronie właściwości budżetu inwestycji w polu Łączny koszt kapitału.
- n reprezentuje ostatni okres trwania inwestycji ($n=i+j$).

Rentowność

Wskazuje datę zrównania oczekiwanego przepływu pieniężnego i nakładu pieniężnego dla inwestycji. Data rentowności jest zgodna z okresem spłaty.

Okres spłaty

Wskazuje liczbę okresów (w miesiącach) potrzebnych do zrównania sumy oczekiwanych przepływów pieniężnych i wstępnego nakładu pieniężnego dla inwestycji. Okres spłaty jest zgodny z datą rentowności i uwzględnia wstępną wartość inwestycji. Ta wartość wchodzi w skład kosztu uwzględnionego w pierwszym okresie danego czasu.

Okres spłaty jest wyznaczany w jeden z następujących sposobów:

- Jeśli koszt i korzyść zdefiniowano we właściwościach budżetu inwestycji, spłata jest sumą rozłożoną równomiernie w określonym czasie.
- Jeśli koszt i korzyść są wypełniane na podstawie szczegółowego planu finansowego, spłata jest oparta na szczegółowym planie kosztów i skojarzonym z nim planie korzyści.

Obliczanie wskaźników finansowych dla inwestycji

Poniższe reguły są stosowane do obliczania IRR, MIRR, okresu spłaty i innych metryk w inwestycjach zawierających inwestycje podrzędne. Wskaźniki finansowe są obliczane na podstawie zagregowanych kwot projektów i podprojektów.

W hierarchii inwestycji metryka finansowa pokazuje wartość inwestycji oraz łączną wartość inwestycji nadrzędnej.

- Przepływ pieniężny zaczyna się w pierwszym okresie obrachunkowym, w którym rozpoczyna się plan kosztów dla wszystkich inwestycji i inwestycji podrzędnych.
- Początkowa inwestycja to suma kosztu początkowego wszystkich inwestycji i inwestycji podrzędnych.
- Jeśli w głównej inwestycji lub jakiegokolwiek inwestycji podrzędnej nie ma zaplanowanych kosztów, do obliczania metryk jest używana wartość zero.
- Wskaźnik reinwestycji i łączny koszt kapitału zdefiniowane dla najwyższego poziomu inwestycji są uwzględniane przy obliczaniu MIRR.

Ustawianie opcji planowania finansowego

Ustawienie opcji umożliwia zdefiniowanie interakcji podsumowań finansowych ze szczegółowymi planami finansowymi inwestycji.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij inwestycję (na przykład Projekty).
2. Otwórz inwestycję.
3. Otwórz menu Właściwości i kliknij opcję Budżet.
Zostaną wyświetlone właściwości budżetu.
4. W sekcji Planowanie finansowe wypełnij następujące pola:

Waluta

Określa walutę inwestycji.

Domyślnie: waluta systemowa

Budżet jest równy wartościom planowanym

Służy do określania, czy wartości z budżetu we właściwościach budżetu inwestycji są zgodne z wartościami planowanymi. Jeśli istnieje szczegółowy plan budżetu dla inwestycji, wszystkie wartości pól w sekcji Budżet są tylko do wyświetlania i odzwierciedlają wartości ze szczegółowego planu budżetu. Jeśli pole wyboru nie jest zaznaczone, można edytować zawartość pól budżetu.

Domyślnie: zaznaczone

Oblicz wskaźniki finansowe

Wskazuje, czy wskaźniki finansowe związane z inwestycją są obliczane automatycznie. Jeśli ta opcja nie jest zaznaczona, wskaźniki finansowe można określić ręcznie.

Domyślnie: zaznaczone

5. Zapisz zmiany.

Ustawianie kosztu kapitałowego i wskaźnika reinwestycji dla systemu

Na poziomie systemu można ustawić dla inwestycji łączny roczny koszt kapitału i roczny wskaźnik reinwestycji. Wartości te są używane w programie CA Clarity PPM do obliczania zmodyfikowanej wewnętrznej stopy zwrotu (MIRR) planowanych kosztów i budżetu inwestycji. Zmiana wartości łącznego kosztu kapitału i wskaźnika reinwestycji na stronie opcji systemowych powoduje zmianę odpowiadających im wartości na stronie właściwości budżetu inwestycji. Odpowiednie wartości zmieniają się tylko w przypadku wybrania opcji automatycznego obliczenia metryk finansowych i użycia stawek systemowych na potrzeby łącznego kosztu kapitału i reinwestycji. Metryki wszystkich inwestycji używających opcji systemowych są obliczane ponownie. Jest to wykonywane w tle i może zająć pewien czas w sytuacji, gdy system musi przetworzyć wiele inwestycji.

Wartości ustawione na poziomie systemu można zastąpić, definiując je ponownie na poziomie inwestycji na stronie właściwości budżetu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Ustawienia ogólne kliknij opcję Opcje systemowe.

Zostanie wyświetlona strona opcji systemowych.

2. W sekcji Inne wypełnij następujące pola:

Łączny roczny koszt kapitału (%)

Określa roczną stopę finansową kapitału pożyczonego w celu sfinansowania inwestycji. Ta wartość jest odzwierciedlana jako stawka systemowa łącznego kosztu kapitału w sekcji Planowanie finansowe na stronie właściwości budżetu inwestycji.

Roczny wskaźnik reinwestycji (%)

Określa roczny wskaźnik reinwestycji używany do reinwestowania dodatniego przepływu pieniężnego dla inwestycji. Ta wartość jest odzwierciedlana jako stawka systemowa reinwestycji w sekcji Planowanie finansowe na stronie właściwości budżetu inwestycji.

3. Zapisz zmiany.

Ustawianie kosztu kapitałowego i wskaźnika reinwestycji dla inwestycji

Łączny koszt kapitału i wskaźnik reinwestycji można ustawić dla danej inwestycji na stronie właściwości budżetu. Ustawienia na poziomie inwestycji zastępują ustawienia na poziomie systemu.

Stawki na poziomie inwestycji służą do obliczania wskaźników finansowych poszczególnych inwestycji.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Właściwości i kliknij opcję Budżet.
Zostaną wyświetlone właściwości budżetu.
3. W sekcji Opcje wskaźników finansowych wypełnij następujące pola:

Użyj stawki systemowej na potrzeby łącznego kosztu kapitału

Wskazuje, czy do inwestycji ma być używany łączny koszt kapitału ustawiony na poziomie systemu. Usuń zaznaczenie tego pola wyboru i wpisz wartość w odpowiednim polu Stawka inwestycji znajdującym się pod polem Stawka systemowa. Stawka inwestycji określa roczną stopę finansową kapitału pożyczanego w celu sfinansowania inwestycji.

Domyślnie: zaznaczone

Użyj systemowego wskaźnika reinwestycji

Wskazuje, czy do inwestycji ma być używany wskaźnik reinwestycji ustawiony na poziomie systemu. Usuń zaznaczenie tego pola wyboru i wpisz wartość w odpowiednim polu Stawka inwestycji znajdującym się pod polem Stawka systemowa. Stawka inwestycji określa roczny wskaźnik reinwestycji używany do reinwestowania dodatniego przepływu pieniężnego dla inwestycji.

Domyślnie: zaznaczone

Wstępna inwestycja

Określa początkowy koszt inwestycji używany do obliczenia wszystkich wskaźników finansowych. To pole można skonfigurować w celu wyświetlenia wartości zagregowanych inwestycji i inwestycji podrzędnych.

Jeśli wartość nie zostanie określona, zostanie przyjęta zerowa wartość wstępnej inwestycji. Ujemna wartość wstępnej inwestycji jest dozwolona.

4. Zapisz zmiany.

Zarządzanie planowanymi kosztami i korzyściami

W podsumowaniu finansowym można utworzyć dane dotyczące planowanego kosztu i planowanej korzyści z inwestycji. Jeśli istnieje plan kosztów i plan korzyści inwestycji, wstępnie wypełnione dane dotyczące planowanego kosztu i korzyści można wyświetlić w podsumowaniu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Właściwości, a następnie w obszarze Właściwości kliknij opcję Podsumowanie finansowe.
3. Wprowadź dane dotyczące planowanych kosztów i korzyści lub wyświetl następujące dane (jeśli istnieje szczegółowy plan finansowy):

Planowany koszt

Określa koszt planowany razem dla inwestycji. Ta wartość jest rozkładana na okres od daty rozpoczęcia kosztu planowanego do daty jego zakończenia.

Planowany koszt - rozpoczęcie

Określa datę rozpoczęcia planowanego kosztu inwestycji. To pole jest wypełniane na podstawie daty rozpoczęcia zdefiniowanej w harmonogramie inwestycji.

Planowany koszt - zakończenie

Określa datę zakończenia planowanego kosztu inwestycji. To pole jest wypełniane na podstawie daty zakończenia zdefiniowanej w harmonogramie inwestycji.

Planowana korzyść

Określa łączną planowaną korzyść do uzyskania z inwestycji.

Planowana korzyść - rozpoczęcie

Określa datę rozpoczęcia planowanej korzyści z inwestycji.

Planowana korzyść - zakończenie

Określa datę zakończenia planowanej korzyści z inwestycji.

4. Przejrzyj poniższe metryki kosztów i korzyści w celu dokonania oceny wartości uzyskiwanych przez firmę z inwestycji. Jeśli wartości planowanego kosztu i korzyści nie są zdefiniowane, nie jest wyświetlana żadna wartość metryk:

- Planowany zwrot z inwestycji (NPV)
  - Planowany zwrot z inwestycji (ROI)
  - Planowany zwrot z inwestycji (IRR)
  - Planowany zwrot z inwestycji (MIRR)
  - Planowany okres spłaty
  - Próg rentowności
5. Zapisz zmiany.

Zarządzanie kosztami budżetowymi i korzyściami wynikającymi z inwestycji

W podsumowaniu finansowym można utworzyć dane dotyczące kosztów budżetowych i korzyści wynikających z inwestycji. Jeśli dla inwestycji istnieje zatwierdzony budżet i plan korzyści, wstępnie wypełnione dane dotyczące kosztu budżetowego i korzyści można wyświetlić w podsumowaniu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Właściwości, a następnie w obszarze Właściwości kliknij opcję Podsumowanie finansowe.
3. Wprowadź poniższe dane dotyczące kosztów budżetowych i korzyści lub wyświetl następujące dane (jeśli istnieje plan szczegółowy):

Koszt budżetowy

Określa zatwierdzony koszt inwestycji.

To pole jest automatycznie wypełnianie i jest tylko do wyświetlenia w następujących przypadkach:

- Jeśli zaznaczono pole wyboru Budżet jest równy wartościom planowanym, w tym polu jest wyświetlana wartość pola Planowany koszt.
- Jeśli w planie finansowym istnieje zatwierdzony plan tymczasowy (PT), w tym polu jest wyświetlana wartość z ostatniej wersji budżetu w planie.

Początek kosztu budżetowego

Określa datę rozpoczęcia kosztu budżetowego danej inwestycji.

Jeśli zaznaczono pole wyboru Budżet jest równy wartościom planowanym, to pole jest tylko do wyświetlenia i zostaje wypełnione zgodnie z datą rozpoczęcia zdefiniowaną w harmonogramie inwestycji.

Koniec kosztu budżetowego

Określa datę zakończenia kosztu budżetowego danej inwestycji.

Jeśli zaznaczono pole wyboru Budżet jest równy wartościom planowanym, to pole jest tylko do wyświetlenia i zostaje wypełnione zgodnie z datą zakończenia zdefiniowaną w harmonogramie inwestycji.

Korzyść budżetowa

Określa łączną korzyść budżetową, jaką można uzyskać z inwestycji.

To pole zostaje wypełnione i jest tylko do wyświetlenia w następujących przypadkach:

- Jeśli zaznaczono pole wyboru Budżet jest równy wartościom planowanym, w tym polu jest wyświetlana wartość pola Planowana korzyść.
- Jeśli w szczegółowym planie finansowym istnieje zatwierdzony budżet, w tym polu jest wyświetlana ostatnia zatwierdzona korzyść budżetowa.

Początek korzyści budżetowej

Wskazuje datę rozpoczęcia korzyści budżetowej danej inwestycji.

Jeśli zaznaczono pole wyboru Budżet jest równy wartościom planowanym, to pole jest tylko do odczytu i zostaje wypełnione na podstawie pola daty początku planowanej korzyści.

Koniec korzyści budżetowej

Wskazuje datę zakończenia korzyści budżetowej danej inwestycji.

Jeśli zaznaczono pole wyboru Budżet jest równy wartościom planowanym, to pole jest tylko do odczytu i zostaje wypełnione na podstawie pola daty zakończenia planowanej korzyści.

4. Przejrzyj poniższe metryki budżetu w celu dokonania oceny wartości uzyskiwanych przez firmę z inwestycji. Jeśli wartości budżetu i korzyści nie są zdefiniowane, nie jest wyświetlana żadna wartość metryk:
  - Budżetowa wartość bieżąca netto (WBN)
  - Budżetowy zwrot z inwestycji (ROI)
  - Budżetowa wewnętrzna stopa zwrotu (IRR)
  - Budżetowa zmodyfikowana wewnętrzna stopa zwrotu (MIRR)
  - Rentowność budżetowa
  - Budżetowy okres spłaty
5. Zapisz zmiany.

Rozdział 4: Jak tworzyć szczegółowe plany finansowe

Ta sekcja zawiera następujące tematy:

- [Jak skonfigurować szczegółowe planowanie finansowe](#) (na stronie 73)
- [Wyświetlanie planów finansowych w różnych widokach](#) (na stronie 73)
- [Informacje o planach kosztów](#) (na stronie 75)
- [Plany korzyści](#) (na stronie 96)
- [Plany budżetu](#) (na stronie 98)
- [Informacje o kopiowaniu planów finansowych](#) (na stronie 110)
- [Kopiowanie danych planu finansowego](#) (na stronie 110)

Jak skonfigurować szczegółowe planowanie finansowe

Szczegółowe planowanie finansowe umożliwia oszacowanie funduszy na inwestycję przy użyciu planów kosztów. Zatwierdzenie tych funduszy można uzyskać przy użyciu planów budżetowych. W ramach procesu zatwierdzania można skojarzyć plany kosztów z planami korzyści, co pozwala oszacować korzyści wynikające z inwestycji.

Aby zbudować plany finansowe, muszą być spełnione następujące warunki:

- [Jednostka musi istnieć i muszą być dla niej zdefiniowane okresy obrachunkowe.](#) (na stronie 12)
- [Musi istnieć inwestycja, dla której włączono funkcje finansowe](#) (na stronie 52).
- Użytkownicy muszą mieć prawa dostępu umożliwiające pracę z funkcjami planowania finansowego.

Wyświetlanie planów finansowych w różnych widokach

Dostępne są następujące widoki szczegółów planu kosztów lub budżetu:

- Widok waluty inwestycji — widok domyślny zawierający tylko dane dotyczące wybranego planu kosztów lub budżetu. Ten widok nie obejmuje danych podrzędnych. Widok zawiera szczegóły kosztów i przychodów w walucie krajowej inwestycji, a w osobnych kolumnach są przedstawione atrybuty grupowania. Użytkownicy dysponujący odpowiednimi prawami dostępu mogą edytować ten widok.

- Widok waluty rozliczeniowej — ten widok różni się od widoku waluty inwestycji tylko tym, że zawiera szczegóły kosztów i przychodów w walucie rozliczeniowej, wyliczone na podstawie wstępnie zdefiniowanego kursu wymiany. Widok waluty rozliczeniowej ma zastosowanie w systemie z obsługą wielu walut, w którym waluta rozliczeniowa jest inna niż waluta krajowa inwestycji.

Kurs wymiany używany w obliczeniach związanych z rozliczeniami zależy od następujących czynników:

- Waluta inwestycji lub waluta krajowa jednostki i waluta rozliczeniowa, które zostały ustawione we właściwościach finansowych inwestycji.
- Typ kursu wymiany zależny od typu transakcji (na przykład transakcji dotyczącej robocizny, materiału itd.) ustawiony we właściwościach finansowych inwestycji. Zawsze jest używana wartość średnia kursu wymiany.

Jeśli w planie finansowym zmieni się koszt lub przychód dla danego wiersza, są uruchamiane następujące obliczenia związane z rozliczeniem:

- Koszt rozliczenia obliczany jako iloczyn kosztu i kursu wymiany
- Przychód rozliczenia obliczany jako iloczyn przychodu i kursu wymiany
- Łączny koszt stanowiący sumę kosztów rozliczenia
- Łączny przychód stanowiący sumę przychodów rozliczenia

Zmiany kursów wymiany lub waluty rozliczeniowej nie powodują przeliczenia kwot rozliczenia.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów, Plany korzyści lub Plany budżetu.
Zostanie wyświetlona strona z listą planów.
3. Kliknij nazwę planu, aby wyświetlić jego szczegóły.
4. Wybierz jeden z widoków z listy rozwijanej Pokaż.

Informacje o planach kosztów

Plany kosztów są alternatywą podsumowań finansowych, jeśli istnieje potrzeba utworzenia szczegółowego planu obejmującego więcej niż jeden okres obrachunkowy. W trakcie cyklu życia inwestycji można śledzić planowane koszty, koszty rzeczywiste oraz odchylenia. Ponadto można analizować dane według różnych atrybutów grupowania lub kryteriów. Plan kosztów można zdefiniować od podstaw lub wypełnić go automatycznie i przesłać jako budżet inwestycji do zatwierdzenia.

Planowanie kosztów w programie CA Clarity PPM ułatwia zaplanowanie finansów w organizacji i wprowadzanie standardów.

Plan kosztów składa się z następujących elementów:

- Plan tymczasowy
- Atrybuty grupowania
- Szczegóły pozycji

Plan kosztów można skonfigurować w celu wyświetlenia następujących pól przychodu. Domyślnie te pola nie są dostępne. Aby móc wyświetlić wartości, dla tych pól muszą istnieć zaksięgowane transakcje.

Rzeczywista jednostka

Wyświetla zagregowaną rzeczywistą jednostkę dla danego okresu obrachunkowego.

Koszt rzeczywisty

Wyświetla zagregowany rzeczywisty koszt dla danego okresu obrachunkowego obliczony jako iloczyn rzeczywistych jednostek i kosztu.

Rzeczywisty przychód

Wyświetla rzeczywistą stawkę rozliczeniową dla danego okresu obrachunkowego obliczaną jako iloczyn rzeczywistych jednostek i stawki.

Odchylenie kosztowe

Wyświetla różnicę między wartościami Koszt i Koszt rzeczywisty.

Odchylenie przychodu

Wyświetla różnicę między wartościami Przychód i Przychód rzeczywisty.

Odchylenie jednostek

Wyświetla różnicę między wartościami Jednostki i Jednostki rzeczywiste.

Przykład: zarządzanie planem kosztów

Planowanie kosztów rozpoczyna się na poziomie inwestycji, a następnie po wielu prognozach kosztów i przeglądach zostaje opracowany końcowy zatwierdzony budżet. Budżety inwestycji są zestawiane na poziomie departamentu, a następnie w razie potrzeby na wyższych poziomach. Aby usprawnić proces planowania, rewidentzi finansowi mogą przygotować standardy rejestrowania i analizowania kosztów w całej organizacji. Dzięki temu wszystkie koszty są łatwo rozpoznawane i zestawiane na żądanych poziomach. Rewidentzi finansowi mogą wprowadzić standaryzację procesów zatwierdzania budżetu w zakresie przeglądania oraz zatwierdzania budżetów pojedynczych i departamentów.

W poniższym przykładzie przedstawiono zarządzanie planami kosztów na podstawie standardów zdefiniowanych przez rewidenta finansowego. Plan kosztów zatwierdzony przez menedżera finansowego staje się planem budżetu inwestycji.

1. Rewident finansowy konfiguruje globalnie domyślne standardy na poziomie jednostki jako propozycję zalecanej struktury planu kosztów.
2. Kierownik projektu wykonuje następujące działania:
  - Utworzenie planów kosztów inwestycji zgodnie z oszacowaniami do budżetu.
  - Wyznaczenie konkretnego planu kosztów jako planu tymczasowego (PT).
  - Opcjonalnie skojarzenie PT z planem korzyści.
  - Przesłanie PT do zatwierdzenia budżetu.
  - Opcjonalnie skojarzenie planu korzyści z przesłanym budżetem.
3. Menedżer finansowy lub inna wyznaczona osoba zatwierdza przesłany plan kosztów jako plan budżetu albo go odrzuca.

Plan tymczasowy

Plan tymczasowy (PT) to plan kosztów, który ma być używany jako plan budżetu inwestycji. Jeśli istnieje zatwierdzony plan budżetu, plan tymczasowy może posłużyć do utworzenia nowego planu budżetu. Pierwszy utworzony plan kosztów inwestycji domyślnie zostaje planem tymczasowym. Ustawienie Plan tymczasowy można przypisać ponownie do dowolnego planu i przesłać go do zatwierdzenia budżetu. Pozostałe plany kosztów można pozostawić do wglądu lub użycia w przyszłości. Nie można usunąć planu tymczasowego.

Po dodaniu inwestycji do portfela plan tymczasowy planu kosztów zostaje automatycznie skojarzony ze wszystkimi scenariuszami portfela powiązanymi z tą inwestycją. Skojarzenie z PT umożliwia weryfikację, czy koszty inwestycji są uwzględnione w scenariuszach portfela. Jeżeli później zostanie wybrany inny PT dla inwestycji, nowy plan tymczasowy będzie używany w portfelu pod warunkiem, że nie istnieje żaden zatwierdzony budżet inwestycji. Po zatwierdzeniu budżetu użycie innego planu tymczasowego nie ma wpływu na wartości wyświetlane na stronach podsumowania finansowego inwestycji. Wartość podsumowania finansowego jest taka sama, jak wyświetlana w portfelu.

Grupowanie danych planów kosztów

Dane planów kosztów można grupować przy użyciu różnych atrybutów lub kryteriów, aby wyświetlić ich podział w określonych okresach czasu. Struktura szczegółów pozycji planów kosztów jest oparta na tych atrybutach grupowania i wybranych okresach czasu.

Rewident finansowy może globalnie ustawić domyślne atrybuty grupowania podczas definiowania jednostki. Kierownik projektu może zmienić atrybuty domyślne podczas definiowania początkowego zakresu planu kosztów na poziomie inwestycji. Tylko atrybuty grupowania zdefiniowane w początkowym zakresie są dostępne do wyboru podczas dodawania szczegółów pozycji. Należy wybrać co najmniej jedną wartość każdego dostępnego atrybutu grupowania lub opcję automatycznego wypełniania szczegółów pozycji. Poszczególne wiersze szczegółów pozycji są tworzone dla każdej unikatowej kombinacji wybranych wartości dla wszystkich dostępnych atrybutów grupowania.

Uwaga: Jeśli podczas definiowania planu kosztów nie zostanie wybrany konkretny atrybut grupowania, będzie on ukryty na stronach planowania kosztów, ale wciąż dostępny na stronach konfigurowania. Nie trzeba konfigurować strony, aby ręcznie ukryć atrybut.

Konfigurowanie tworzenia planów kosztów

Plan kosztów można utworzyć, korzystając z jednej z następujących metod:

- [Ręczne definiowanie planu kosztów](#) (na stronie 78).
- [Automatyczne wypełnianie planu kosztów](#) (na stronie 86).

Aby można było tworzyć plany kosztów, należy skonfigurować poniższe wymagania.

- Utworzenie aktywnych okresów obrachunkowych.
- Włączenie funkcji finansowych dotyczących inwestycji.

Informacje o szczegółach pozycji planu kosztów

W tym przykładzie przedstawiono tworzenie wierszy szczegółów pozycji w planie kosztów na podstawie wartości wybranych z dostępnych atrybutów grupowania.

1. Jim, kierownik projektu ARP w firmie Forward Inc., tworzy plan kosztów i wybiera następujące atrybuty grupowania:
  - Lokalizacja
  - Departament
2. W szczegółach planu kosztów Jim wybiera następujące wartości dla każdego z atrybutów grupowania:
  - Lokalizacja: Boston w Massachusetts i San Francisco w Kalifornii
  - Departament: Departament rozwoju oprogramowania i Departament infrastruktury informatycznej

Wiersze szczegółów pozycji w systemie są tworzone na podstawie unikatowej kombinacji wybranej wartości lokalizacji i departamentu.

Jim może już zdefiniować wartości jednostki i kosztu dla każdego okresu czasu oraz wyświetlić podział planu kosztów dla każdej unikatowej kombinacji departamentu i lokalizacji.

Ręczne definiowanie planu kosztów

W poniższej procedurze przedstawiono definiowanie planu kosztów od podstaw. Przed zapisaniem planu kosztów należy wybrać co najmniej jeden atrybut grupowania. Atrybuty grupowania, które nie zostały wybrane we właściwościach planu kosztów, nie są wyświetlane w szczegółach pozycji.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij inwestycję (na przykład Projekty).
Zostanie wyświetlona strona listy.
2. Otwórz inwestycję.
Zostanie wyświetlona strona właściwości.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
Zostanie wyświetlona lista planów kosztów.
4. Kliknij opcję Nowy plan ręczny.
Zostanie wyświetlona strona tworzenia.

5. Wypełnij poniższe pola:

Nazwa planu

Określa nazwę planu kosztów.

Identyfikator planu

Określa unikatowy identyfikator planu kosztów.

Opis

Zawiera opis planu kosztów.

Typ okresu

Określa typ okresu czasu dla planu.

Domyślnie: Typ okresu zdefiniowany w ustawieniach domyślnych planu jednostki. Jeśli w ustawieniach domyślnych planu nie ma określonego typu okresu, typ okresu zostaje uzupełniony z właściwości jednostki.

Wartości: 13 okresów, Co tydzień, Dwutygodniowe, Co miesiąc, Kwartalny, Rocznie

Okres rozpoczęcia planu

Określa początek okresu obrachunkowego planu kosztów.

Domyślnie: Okres rozpoczęcia definiuje się w ustawieniach domyślnych planu jednostki. Jeśli w ustawieniach domyślnych planu nie określono żadnego okresu rozpoczęcia, jego wartość będzie oparta na typie okresu jednostki i dacie rozpoczęcia projektu. Jeśli brak aktywnych okresów dla daty rozpoczęcia i zakończenia projektu, nie jest wyświetlany żaden domyślny okres rozpoczęcia.

Okres końca planu

Określa koniec okresu obrachunkowego planu kosztów.

Domyślnie: Okres zakończenia definiuje się w ustawieniach domyślnych planu jednostki. Jeśli w ustawieniach domyślnych planu nie określono żadnego okresu zakończenia, jego wartość będzie oparta na domyślnym typie okresu jednostki i dacie zakończenia projektu. Jeśli brak aktywnych okresów dla daty zakończenia projektu, nie jest wyświetlany żaden domyślny okres zakończenia.

Plan korzyści

Określa plan korzyści skojarzony z planem kosztów.

Waluta

Wyświetla walutę krajową jednostki.

Plan tymczasowy

Wskazuje, czy plan kosztów jest planem tymczasowym.

Atrybuty grupowania

Określa kategorie używane do definiowania struktury szczegółów pozycji planu kosztów.

Domyślnie: Atrybuty grupowania definiuje się w ustawieniach domyślnych planu jednostki.

6. Zapisz zmiany i kliknij przycisk Szczegóły.
Zostanie wyświetlona strona szczegółów planu kosztów.
7. kliknij przycisk Dodaj.
Zostanie wyświetlona strona wybierania wartości atrybutów grupowania.
8. Wybierz co najmniej jedną wartość dla każdego atrybutu grupowania i kliknij opcję Zapisz.
Wiersz szczegółów pozycji jest tworzony dla każdej unikatowej kombinacji wybranych wartości atrybutów grupowania.
9. Przejrzyj i w razie potrzeby wypełnij następujące pola. Pól sumarycznych nie można edytować:

Koszt razem

Zawiera łączny koszt będący sumą kosztów określonych w każdym okresie czasu.

Łączna liczba jednostek

Zawiera łączną liczbę jednostek będącą sumą liczby jednostek określonych w każdym okresie czasu.

Przychód razem

Wyświetla łączny koszt w oparciu o jednostkę i koszt określony w każdym okresie.

% łącznie

Wyświetla wartość procentową dla szczegółów pozycji w oparciu o łączny koszt.

Szczegóły jednostki, kosztu i przychodu

Określa jednostki nakładu pracy, koszt i przychód dla każdego okresu planu kosztów. Jednostki nakładu pracy są oparte na dostępności ról lub zasobów dla skojarzonej inwestycji.

10. Zapisz zmiany.

Informacje o automatycznym wypełnianiu planów kosztów

Podczas tworzenia planu kosztów można go wypełnić automatycznie przy użyciu wartości pobranych z przydziałów zadań lub danych zespołu ds. inwestycji (czyli zasobów lub ról). Automatyczne wypełnianie planu kosztów pozwala zaoszczędzić czas.

Istniejący plan kosztów również można ponownie wypełnić.

Wartości są automatycznie wypełniane w planie kosztów na podstawie następujących, wstępnie zdefiniowanych atrybutów finansowych:

- Okresy rozpoczęcia i zakończenia są oparte na typie okresu rozliczeniowego skojarzonej jednostki oraz datach rozpoczęcia i zakończenia skojarzonej inwestycji.

Uwaga: Podczas automatycznego wypełniania do określania aktywnych okresów obrachunkowych zdefiniowanych dla skojarzonej jednostki używane są daty rozpoczęcia i zakończenia inwestycji. Wszystkie okresy obrachunkowe są wypełniane bez uwzględniania daty zablokowania zdefiniowanej w wartościach domyślnych planu jednostki.

- Atrybuty grupowania są oparte na domyślnych atrybutach grupowania zdefiniowanych dla skojarzonej jednostki. Jeśli nie zdefiniowano domyślnych atrybutów grupowania dla jednostki, można zdefiniować te atrybuty w planie kosztów.
- Wartości atrybutów grupowania są oparte na danych z zespołu ds. inwestycji lub przydziałach zadań.
- Koszty i przychody zasobów są oparte na kosztach oraz stawkach zdefiniowanych w macierzy kosztów/stawek finansowych, która jest skojarzona z inwestycją. Jeśli w macierzy dla okresu czasu planu kosztów nie zdefiniowano kosztu/stawki, zostaje wyświetlony komunikat o błędzie.
- Macierz jest skojarzona z inwestycją w odpowiedniej sekcji. Na przykład w przypadku robocizny macierz należy skojarzyć w sekcji Stawki transakcji dla robocizny.
- Jednostki pracy są oparte na sumie jednostek pracy wszystkich ról lub zasobów. Role lub zasoby pochodzą z zespołu ds. inwestycji albo przydziału zadania z takimi samymi wartościami atrybutów grupowania jak w wierszu szczegółów pozycji.
- W przypadku wypełniania na podstawie danych z zespołu ds. inwestycji każdy członek zespołu jest w wierszu kandydującym. Jeśli jednak dwaj członkowie zespołu mają takie same wartości atrybutów grupowania, zostanie utworzony tylko jeden wiersz szczegółów pozycji reprezentujący obu tych członków zespołu. Jeśli na przykład grupowanie odbywa się według atrybutów Klasa transakcji i Departament, a dwaj członkowie zespołu mają tę samą klasę transakcji i departament, zostanie utworzony jeden wiersz szczegółów pozycji planu kosztów. Wiersz ten będzie reprezentował wartość sumaryczną obu rekordów, ponieważ każdy wiersz szczegółów musi zawierać unikatową kombinację wartości atrybutów grupowania.

- Koszt, przychód i liczby jednostek w wierszach utworzonych ręcznie są zastępowane w produkcie tylko wtedy, gdy wiersz ma atrybuty grupowania istniejące w inwestycji.

Wypełnianie planów kosztów na podstawie zespołu ds. inwestycji

Jeśli plan kosztów jest wypełniany automatycznie danymi z zespołu ds. inwestycji, pola planu kosztów są wypełniane w systemie następującymi wartościami dotyczącymi członków zespołu ds. inwestycji. Jeśli dla członka zespołu nie zdefiniowano wartości, zostanie użyta odpowiadająca mu wartość z inwestycji lub pole pozostanie puste.

Wartość	Członek zespołu	Źródło podstawowe	Źródło pomocnicze
Kod obciążenia	Zasób lub rola	Inwestycja	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości w inwestycji.
Typ kosztu	Zasób lub rola	Inwestycja	Brak
Kod typu wprowadzania danych	Zasób	Zasób	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla zasobu lub członek zespołu jest rolą.
Kod typu wprowadzania danych	Rola	Nd.	Pole jest puste, jeśli członek zespołu jest rolą.
Departament	Zasób	Zasób	Inwestycja
Departament	Rola	Jednostka SPO personelu	Inwestycja
Lokalizacja	Zasób	Zasób	Inwestycja
Lokalizacja	Rola	Jednostka SPO personelu	Inwestycja
Klasa transakcji	Zasób	Zasób	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla zasobu.
Klasa transakcji	Rola	Rola*	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla roli.
Zasób		Członek zespołu	Brak
Zasób	Rola	Nd.	Pole jest puste, jeśli członek zespołu jest rolą.

Wartość	Członek zespołu	Źródło podstawowe	Źródło pomocnicze
Klasa zasobu	Zasób	Zasób	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla zasobu.
Klasa zasobu	Rola	Rola *	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla roli.
Rola	Zasób	Rola w zespole	Jeśli brak roli w zespole, jest używana podstawowa rola zasobu. Pole jest puste, jeśli zasób nie ma głównej roli.
Rola	Rola	Rola w zespole	Jeśli brak roli w zespole, jest używana rola członka zespołu.

* Rola uzyskana dla atrybutu Rola.

Przykład: wypełnianie szczegółów pozycji na podstawie danych z zespołu ds. inwestycji

W tym przykładzie przedstawiono automatyczne wypełnianie wiersza szczegółów pozycji wartościami kosztów i przychodów na podstawie danych z zespołu ds. inwestycji.

- Jim, kierownik projektu w firmie Forward Inc., tworzy plan kosztów do projektu ARP przy użyciu następujących informacji umożliwiających zdefiniowanie zakresu planu:
  - Miesięczne okresy obrachunkowe od 1 stycznia do 31 marca
  - Atrybuty grupowania: Zasób, Rola, Klasa transakcji
- Jim wybiera opcję wypełnienia szczegółów pozycji planu kosztów na podstawie danych z zespołu ds. inwestycji.
- Na podstawie zdefiniowanego zakresu planu kosztów i wartości członków zespołu projektowego system wewnętrznie identyfikuje następujący wiersz szczegółów pozycji jako kandydujący:

Zasób	Rola	Klasa transakcji	Lokalizacja	Departament
Sam Ricci	Programista-1	Rozliczana	Los Angeles	Rozwoju oprogramowania

- System przekazuje wartości atrybutów finansowych z wiersza kandydującego do następującej macierzy kosztów/stawek, która definiuje koszty na podstawie wartości roli i lokalizacji. Należy zauważyć, że system przekazuje wszystkie atrybuty finansowe, które są obsługiwane w macierzy kosztów/stawek (a nie tylko grupuje wartości atrybutów).

Rola	Lokalizacja	Koszt
Programista-1	San Francisco	85

Rola	Lokalizacja	Koszt
Programista-1	Los Angeles	83
Programista-2	San Francisco	75
Programista-2	Los Angeles	72

- Po dopasowaniu wartości roli, lokalizacji, klasy transakcji i innych wartości atrybutów finansowych do wierszy w macierzy system identyfikuje wartość „83” jako właściwy koszt.
- Na podstawie kosztu i zidentyfikowanego wcześniej wiersza kandydującego system tworzy następujący wiersz szczegółów pozycji w planie kosztów:

Zasób	Rola	Klasa transakcji	1 sty - 31 sty	1 lut — 29 lut	1 mar — 31 mar
Sam Ricci	Programista -1	Rozliczana	83	83	83

Wypełnianie planów kosztów na podstawie przydziału zadania

Jeśli plan kosztów jest wypełniany automatycznie na podstawie danych przydziału zadań, pola planu kosztów są wypełniane w produkcie przy użyciu następujących wartości z przydziałów zadań. Jeśli dla przydziału nie zdefiniowano wartości, zostanie użyta odpowiadająca mu wartość z inwestycji lub pole pozostanie puste.

Wartość	Przydział zadania	Źródło podstawowe	Źródło pomocnicze
Kod obciążenia	Zasób lub rola	Zadanie	Inwestycja. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości w inwestycji.
Typ kosztu	Zasób lub rola	Zadanie	Inwestycja
Kod typu wprowadzania danych	Zasób	Zasób	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla zasobu, wartość jest nieaktywna lub zasób jest rolą.
Kod typu wprowadzania danych	Rola	Nd.	Brak. Pole jest puste, jeśli osoba przydzielona do zadania jest rolą.
Departament	Zasób	Zasób	Inwestycja
Departament	Rola	Jednostka SPO personelu	Inwestycja
Lokalizacja	Zasób	Zasób	Inwestycja

Wartość	Przydział zadania	Źródło podstawowe	Źródło pomocnicze
Lokalizacja	Rola	Jednostka SPO personelu	Inwestycja
Klasa transakcji	Zasób	Zasób	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla zasobu lub osoba przydzielona do zadania jest rolą.
Klasa transakcji	Rola	Rola *	
Zasób	Zasób	Osoba przydzielona do zadania	
Zasób	Rola	Nd.	Pole jest puste, jeśli osoba przydzielona do zadania jest rolą.
Klasa zasobu	Zasób	Zasób	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla zasobu.
Klasa zasobu	Rola	Rola *	Brak. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano wartości dla roli.
Rola	Zasób	Rola zadania	Rola w zespole. Jeśli nie zdefiniowano roli w zespole, jest używana podstawowa rola zasobu. Pole jest puste, jeśli nie zdefiniowano głównej roli zasobu.
Rola		Rola zadania	Rola w zespole. Jeśli nie zdefiniowano roli w zespole, jest używana rola członka zespołu.

* Rola uzyskana dla atrybutu Rola.

Konfigurowanie automatycznego wypełniania planów kosztów

Aby skonfigurować automatyczne wypełnianie planów kosztów, wykonaj poniższe zadania:

1. Definiowanie ustawień domyślnych planu dla jednostki na podstawie typu okresu obrachunkowego i atrybutów grupowania.
2. Definiowanie kosztów i stawek w macierzy kosztów/stawek.
3. Włączenie funkcji finansowych dotyczących inwestycji, skojarzenie macierzy kosztów/stawek i przypisanie aktywnych ról lub zasobów do zadań projektu.
4. Włączenie funkcji finansowych zasobu lub roli. Ta czynność jest zalecana w celu uzyskania dokładniejszych prognoz kosztów.

Automatyczne wypełnianie planów kosztów

Nowy plan kosztów można utworzyć, wypełniając go automatycznie przy użyciu wartości z zespołu ds. inwestycji lub przydziałów zadań.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij inwestycję.
Zostanie wyświetlona strona listy.
2. Otwórz inwestycję.
Zostanie wyświetlona strona właściwości.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
Zostanie wyświetlona lista planów kosztów.
4. Otwórz menu Czynności i w menu Ogólne kliknij jedną z następujących opcji:
  - Nowe z zespołu ds. inwestycji
  - Nowe z przydziałów zadańZostanie wyświetlona strona właściwości z wartościami domyślnymi ze skojarzonej jednostki oraz inwestycji. Zaakceptuj wartości domyślne lub zmień je.
5. Podaj nazwę, identyfikator i opis planu kosztów.
6. Zapisz zmiany.
Zostanie wyświetlona strona szczegółów planu kosztów. Wiersze szczegółów pozycji są również wypełniane na podstawie danych z zespołu ds. inwestycji lub przydziałów zadań.
7. (Opcjonalne) Otwórz menu Czynności i w menu Ogólne kliknij jedną z następujących opcji, aby wypełnić szczegóły planu kosztów:
  - Wypełnij na podstawie zespołu ds. inwestycji
  - Wypełnij na podstawie przydziałów zadań
8. Zapisz zmiany.

Jak wyświetlać koszty kapitałowe i operacyjne

Koszty kapitałowe i operacyjne można wyświetlać osobno na stronie podsumowania finansowego i w szczegółowym planie finansowym. Informacje o kosztach można wprowadzać na następujące sposoby:

- Na potrzeby oszacowania wysokiego poziomu wprowadź sumy tych wydatków bezpośrednio na stronie podsumowania finansowego inwestycji.
- Aby uzyskać bardziej szczegółowy widok informacji o typie kosztów, należy skonfigurować plan finansowy inwestycji zawierający wydatki operacyjne i kapitałowe. Szczegółowe informacje o koszcie można zebrać z przydziałów zadań lub alokacji zespołów.

Strona podsumowania finansowego

Strona podsumowania finansowego inwestycji zawiera koszty operacyjne i kapitałowe wysokiego poziomu dla kosztów planowanych i budżetowych. W podsumowaniu finansowym kwoty mogą być edytowane na potrzeby utworzenia planu tymczasowego (PT) kosztów. W przypadku tworzenia PT pola kosztów operacyjnych i kapitałowych w sekcjach kosztów planowanych i budżetowych podsumowania finansowego stają się polami tylko do odczytu. Informacje PT automatycznie aktualizują pola planowanego kosztu na stronie podsumowania finansowego. Najnowszy zatwierdzony budżet aktualizuje pola budżetu.

Szczegółowy plan finansowy

Szczegółowy plan finansowy można utworzyć ręcznie lub można wypełnić go automatycznie z alokacji zadań i zespołów. Aby zapisać go z alokacji zadań i zespołów, jako atrybut grupowania należy wybrać pozycję Typ kosztu. Aby automatycznie zapisać plany kosztów i budżetu kosztami kapitałowymi i operacyjnymi, należy użyć jednej z następujących metod:

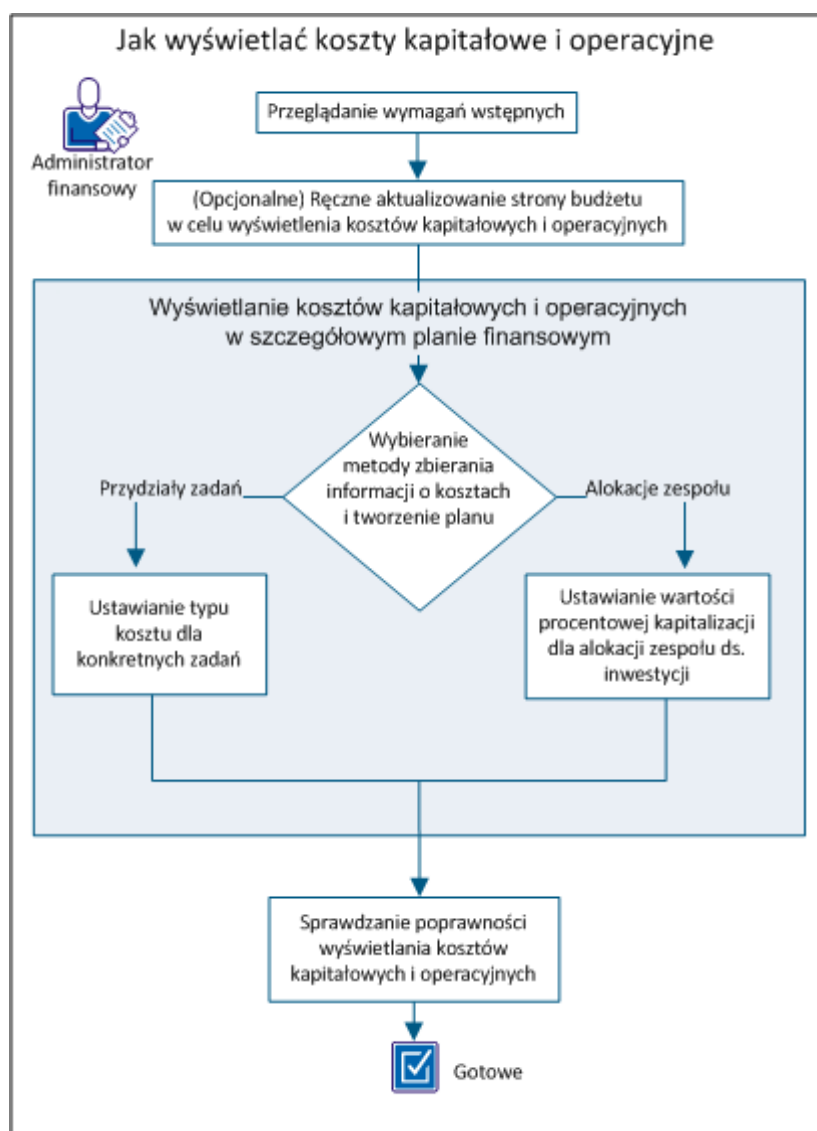
- **Zadania**
Określ wartość domyślną na poziomie inwestycji (kapitałowe lub operacyjne) dla wszystkich zadań. Jeśli typ kosztu nie zostanie określony, wartością domyślną będzie Operacyjny. W razie potrzeby można zastąpić wartość domyślną na poziomie zadania lub hierarchii zadania dla poszczególnych zadań. Na przykład: inwestycja, w której większość zadań ma koszty operacyjne, a kilka ma koszty kapitałowe. Ustaw typ kosztu inwestycji jako Operacyjny, aby wszystkie zadania odziedziczyły ten typ kosztu. W przypadku każdego zadania z kosztem kapitałowym edytuj typ kosztu tego zadania w celu zastąpienia domyślnego typu kosztu.

- Alokacje zespołu

Określ procent kosztu kapitałowego dla poszczególnych alokacji członków zespołu. Na przykład istnieje sześciu członków zespołu przypisanych do projektu. Alicja — jeden z członków zespołu — ma koszt kapitałowy na poziomie 15 procent. Określ procent kapitalizacji Alicji. Procent kapitalizacji jest używany do obliczania procentu kosztu operacyjnego i kosztu kapitałowego na potrzeby alokacji pracownika. W przypadku zapelnienia z alokacji zespołu Alicja ma dwie linie w planie kosztów. Jedna linia pokazuje procent operacyjny, a druga pokazuje jednostki i koszt na procent operacyjny.

Ważne! Procedury w tym scenariuszu opisują nawigację w produkcie, w którym nie zainstalowano żadnych dodatków. Jeśli dysponujesz zainstalowanymi dodatkami, takimi jak PMO Accelerator, nawigacja może być inna.

Na następującym diagramie przedstawiono, jak administrator finansowy wyświetla koszty kapitałowe i operacyjne na stronie podsumowania i stronie szczegółów planu finansowego.

Aby wyświetlić koszty kapitałowe i operacyjne, wykonaj następujące kroki:

1. [Przejrzyj wymagania wstępne](#). (na stronie 90)
2. [\(Opcjonalnie\) Ręcznie zaktualizuj stronę budżetu, aby wyświetlić koszty kapitałowe i operacyjne](#) (na stronie 90).
3. [Wybierz metodę zbierania informacji o kosztach i utwórz plan](#) (na stronie 92).
4. [Ustaw typ kosztu dla konkretnych zadań inwestycji](#) (na stronie 93).
5. [Ustaw wartość procentową kapitalizacji dla alokacji zespołu ds. inwestycji](#) (na stronie 94).
6. [Sprawdź, czy koszty kapitałowe i operacyjne są wyświetlane poprawnie](#) (na stronie 94).

Przejrzyj wymagania wstępne.

Wykonaj następujące kroki konfiguracji przed rozpoczęciem wykonywania procedur opisanych w tym scenariuszu:

- Sprawdź, czy masz przypisane prawa dostępu *<inwestycja>* — **Edycja wartości finansowych**.
- Skojarz inwestycję z jednostką.
- Sprawdź, czy inwestycja ma alokacje zespołu i przypisane zadania, jeśli planujesz zapełniać dane za pomocą tych opcji.

(Opcjonalnie) Ręczne aktualizowanie strony podsumowania finansowego w celu wyświetlenia kosztów kapitałowych i operacyjnych

Aby ułatwić planowanie wysokopoziomowe, można ręcznie dodać kwoty kosztów kapitałowych i operacyjnych na stronie podsumowania finansowego. Przykład: istnieje nowy projekt i należy dostarczyć wysokopoziomowe szacunki planowanych kosztów. Można wprowadzić szacunki kosztów kapitałowych i operacyjnych. Po utworzeniu planu tymczasowego (PT) kosztów lub zatwierdzeniu budżetu te pola stają się polami tylko do odczytu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji, na przykład Projekty.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Właściwości, aby otworzyć menu.
3. Kliknij opcję Budżet.
4. W sekcji Planowany koszt wprowadź wartości w następujących polach:

Uwaga: Jeśli w PT nie jest używany atrybut grupowania Typ kosztu, w polu Planowany koszt operacyjny wszystkie koszty są posumowane jako operacyjne.

Planowany koszt kapitałowy

Określa kwotę kosztu kapitałowego planowanego w danej inwestycji. Jeśli plan ma PT kosztów, wartości z PT zapełniają to pole i pole staje się polem tylko do odczytu.

Planowany kapitał (%)

Określa procent łącznego kosztu pochodzącego z kapitału. To pole tylko do odczytu jest obliczane automatycznie w oparciu o wartość pola Planowany koszt.

Planowany koszt operacyjny

Określa kwotę kosztu operacyjnego planowanego dla inwestycji. Jeśli plan ma PT kosztów, wartości z PT zapełniają to pole i pole staje się polem tylko do odczytu.

Planowane środki operacyjne (%)

Procent łącznych kosztów pochodzących z części operacyjnej. To pole tylko do odczytu jest obliczane automatycznie w oparciu o wartość pola Planowany koszt.

5. W sekcji **Koszt budżetowy** wprowadź wartości w następujących polach.

Uwaga: Jeśli atrybutem grupowania nie jest Typ kosztu, wszystkie wartości są łączone w polu Budżetowy koszt operacyjny.

Budżetowy koszt kapitałowy

Określa kwotę kosztu kapitałowego w budżecie inwestycji. To pole jest niedostępne, gdy:

- Istnieje PT lub zatwierdzony budżet. Wartość jest zapełniana z zatwierdzonego budżetu. To pole staje się polem tylko do odczytu, gdy jest tworzony PT. Jednak jeśli zatwierdzony budżet nie istnieje, pola budżetu są automatycznie zapełniane pustymi wartościami kosztu.
- Pole wyboru Budżet jest równy wartościom planowanym jest zaznaczone, a szczegółowe plany finansowe nie istnieją.

Kapitał budżetowy (%)

Określa procent łącznych kosztów budżetowych pochodzących z kapitału. To pole tylko do odczytu jest obliczane na podstawie wartości pola Budżetowy koszt kapitałowy.

Budżetowy koszt operacyjny

Określa kwotę kosztu operacyjnego w budżecie inwestycji. To pole jest niedostępne, gdy:

- Istnieje PT lub zatwierdzony budżet. Wartość jest zapełniana z zatwierdzonego budżetu. To pole staje się widoczne, gdy jest tworzony PT. Jednak jeśli zatwierdzony budżet nie istnieje, pola budżetu są automatycznie zapełniane pustymi wartościami kosztu.
- Pole wyboru Budżet jest równy wartościom planowanym jest zaznaczone, a szczegółowe plany finansowe nie istnieją.

Budżetowe środki operacyjne (%)

Określa procent łącznych kosztów budżetowych pochodzących z części operacyjnej. To pole tylko do odczytu jest obliczane na podstawie wartości pola Budżetowy koszt operacyjny.

6. Zapisz zmiany.

Wybieranie metody zbierania informacji o kosztach i tworzenie planu

Utwórz szczegółowy plan finansowy w celu automatycznego zaktualizowania kosztów kapitałowych i operacyjnych z przydziałów zadań lub alokacji zespołu.

Jeśli planujesz zapisać plan finansowy z przydziałów zadań, możesz zastąpić ustawienie typu kosztu inwestycji na poziomie konkretnego zadania. Podczas tworzenia planu finansowego ustaw domyślną wartość typu kosztu w inwestycji.

Na przykład: w inwestycji jest 90 zadań rozbitych na następujące typy kosztów: 80 to zadania kosztów operacyjnych, a 10 to zadania kosztów kapitałowych. W takim przypadku menedżer finansowy ustawia atrybut Typ kosztu inwestycji na Operacyjny. To ustawienie automatycznie przypisuje typ kosztu Operacyjny do wszystkich zadań, a 80 zadań z kosztem operacyjnym jest prawidłowo identyfikowanych. W przypadku dziesięciu zadań z kosztem kapitałowym administrator finansowy określa typ kosztu na poziomie zadania w celu zastąpienia ustawienia domyślnego.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Plany finansowe.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
Zostanie wyświetlona lista planów kosztów.
4. Otwórz menu Czynności i w menu Ogólne kliknij jedną z następujących opcji:
  - Nowe z zespołu ds. inwestycji
  - Nowe z przydziałów zadańZostanie wyświetlona strona właściwości z wartościami domyślnymi ze skojarzonej jednostki oraz inwestycji. Wartości domyślne można zaakceptować lub zmienić.
5. Podaj nazwę, identyfikator i opis planu kosztów.
6. Wybierz wartość Typ kosztu z listy rozwijanej Atrybut grupowania.
7. Zapisz zmiany.

Ustawianie typu kosztu dla konkretnych zadań w inwestycji

Plany kosztów z informacjami zapełnianymi z przydziałów zadań mogą zawierać zadania z typem kosztu innym niż domyślny. Można określić typ kosztu konkretnego zadania zastępujący domyślny typ kosztu wybrany dla planu.

Przykład 1

Atrybut typu kosztu inwestycji jest ustawiony na Operacyjny. Jednak istnieje kilka zadań lub hierarchii zadań wymagających kapitałowego typu kosztu. W tym przypadku typ kosztu Kapitałowy jest wybierany tylko dla tych zadań. W przypadku zapełniania planu kosztu z przydziałów zadań w planie jest wyświetlane rozbieżenie na koszty kapitałowe i operacyjne według pozycji.

Przykład 2

Atrybut typu kosztu inwestycji jest ustawiony na Operacyjny. Inwestycja ma zadanie nadrzędne z typem kosztu Kapitałowy. Zadanie nadrzędne ma dwa zadania podrzędne: Zadanie 1 ma typ kosztu Operacyjny, a Zadanie 2 nie ma wybranego typu kosztu.

W tym przypadku Zadanie 1 ma określoną wartość Operacyjny, a Zadanie 2 dziedziczy typ Kapitałowy z zadania nadrzędnego. Gdy plan kosztów jest tworzony za pomocą opcji Nowe z przydziałów zadań, są tworzone dwa wiersze: jeden dla kosztów typu Operacyjny i drugi dla kosztów typu Kapitałowy.

Uwaga: Pole Typ kosztów nie jest domyślnie wyświetlane dla zadań. Aby wyświetlać to pole, administrator musi skonfigurować widok Zadania w programie Studio.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Zadania.
3. Otwórz zadanie i w obszarze Typ kosztu wybierz Kapitałowy lub Operacyjny.
Uwaga: Zadanie podrzędne dziedziczy wybraną wartość, jeśli nie ma ustawionego innego typu kosztu.
4. Zapisz zmiany.
5. Potwórz tę procedurę dla każdego zadania, które ma inny typ kosztu niż typ wybrany dla inwestycji.

Ustawianie wartości procentowej kapitalizacji dla alokacji zespołu ds. inwestycji

Aby pokazać koszty kapitałowe według alokacji zespołu, określ wartość procentu kapitalizacji dla członków zespołu. Na przykład: do projektu jest przydzielony zespół sześciu osób. Procent kapitalizacji można określić dla każdego członka. Każdy członek może mieć inny procent. W planie kosztów są wyświetlone koszty kapitałowe i operacyjne dla wszystkich członków, dla których ustawiono procent kapitalizacji.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Zespoły.
3. Kliknij pozycję Zespoły, aby otworzyć menu, a następnie kliknij pozycję Personel.
4. Kliknij ikonę właściwości obok nazwy członka zespołu.
5. Wprowadź wartość w polu Kapitalizacja (%).

Ta wartość jest używana do obliczania procentu kosztów operacyjnych i kapitałowych alokacji pracownika.

Uwaga: Pole Kapitalizacja nie jest domyślnie wyświetlone dla zespołów. Aby wyświetlać to pole, administrator musi skonfigurować widok Zespoły w programie Studio.

6. Kliknij przycisk Zapisz i powrót.
7. Powtórz tę procedurę dla każdego członka zespołu, dla którego chcesz wyświetlić procent kosztów kapitałowych i operacyjnych.

Sprawdzanie poprawnego wyświetlania kosztów kapitałowych i operacyjnych

Sprawdź, czy koszty kapitałowe i operacyjne inwestycji są wyświetlane na następujących stronach:

- Budżet
- Szczegół planów kosztów

Aby wyświetlić stronę Podsumowanie finansowe, wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji, na przykład Projekty.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Właściwości, aby otworzyć menu.

3. Kliknij opcję Budżet.

Aby wyświetlić stronę Szczegół planów kosztów, wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Plany finansowe.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
Zostanie wyświetlona lista planów kosztów.
4. Kliknij nazwę PT.

Jeśli koszty kapitałowe i operacyjne są wyświetlane na tych stronach, oznacza to, że informacje są wyświetlane prawidłowo.

Edycja planów kosztów

W planie kosztów można edytować szczegóły jednostki i kosztu, klikając te pola w interfejsie użytkownika i zmieniając ich wartości. Możliwość edycji planu kosztów obejmuje jednak tylko okresy poza datą zablokowania zdefiniowaną w ustawieniach domyślnych planu jednostki.

Wykonaj następujące kroki:

1. W otwartym planie kosztów przejdź do odpowiedniego okresu czasu przy użyciu strzałek w lewo i w prawo w sekcji Szczegóły dotyczące jednostki, kosztu i przychodu.
2. Przeprowadź edycję następujących pól:

Jednostki

Zawiera liczbę jednostek dla okresu czasu.

Koszt

Zawiera koszt dla okresu czasu.

Przychód

Zawiera przychód dla okresu czasu.

3. Zapisz zmiany.

Tworzenie planu tymczasowego

Przygotowanie planu kosztów jako planu tymczasowego (PT) umożliwia jego przesłanie do zatwierdzenia budżetu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
Zostanie wyświetlona lista planów kosztów.
3. Kliknij ikonę Ustaw jako plan tymczasowy obok planu, który ma być planem tymczasowym.

W kolumnie Plan tymczasowy pojawi się zaznaczenie dla wybranego planu.

Będzie go można przesłać do zatwierdzenia jako budżet.

Plany korzyści

Utworzenie planu korzyści i skojarzenie go z planem kosztów umożliwia obliczenie wartości ROI lub WBN dotyczącej inwestycji. Chociaż plan kosztów można skonfigurować tak, aby podlegał procesowi zatwierdzenia prowadzącemu do utworzenia formalnego budżetu, planów korzyści nie trzeba zatwierdzać. O ile plan korzyści można skojarzyć z nieograniczoną liczbą planów kosztów, planowi kosztów może odpowiadać tylko jeden plan korzyści.

Zarządzanie planami korzyści

Planami korzyści można zarządzać, tworząc nowe plany w celu skojarzenia ich z planami kosztów lub aktualizując istniejące plany.

Nie można usunąć planu korzyści skojarzonego z planem kosztów.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany korzyści.
3. Kliknij opcję Nowy i podaj żądane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Typ okresu

Określa jednostkę okresu czasu, która jest widoczna w planie korzyści.

Okres rozpoczęcia planu

Określa pierwszy okres czasu, który ma zostać uwzględniony w planie.

Okres końca planu

Określa ostatni okres czasu, który ma zostać uwzględniony w planie.

4. Zapisz zmiany.

Dodawanie szczegółu pozycji do planów korzyści

Ta procedura umożliwia dodawanie szczegółów pozycji do nowego planu korzyści. Dodane szczegóły są wyświetlane pod polem Szczegół na stronie z listą szczegółów planów korzyści. Szczegóły można zdefiniować tylko dla okresów czasu obowiązujących w planie korzyści.

Wykonaj następujące kroki:

1. W otwartym planie korzyści kliknij opcję Dodaj.
2. W polu Szczegół wpisz szczegóły planu korzyści.
Dodaj tyle szczegółów korzyści, ile potrzeba.
3. Zapisz zmiany.
Zostanie wyświetlony plan korzyści z wprowadzonymi szczegółami.
4. Dla każdego szczegółu korzyści wypełnij i przejrzyj następujące pola w sekcji Szczegóły korzyści. Wpisuj szczegóły po kliknięciu pól:

Korzyść

Określa kwotę planowanej korzyści w danym okresie czasu.

Rzeczywista korzyść

Określa kwotę rzeczywistej korzyści w danym okresie czasu.

Odchylenie

Zawiera różnicę między korzyścią planowaną a rzeczywistą w danym okresie czasu.

5. Zapisz zmiany.
6. Przejrzyj następujące pola dla każdej pozycji szczegółów korzyści:

% korzyści

Wskazuje, jaką wartość procentową planu korzyści razem stanowi pozycja szczegółu korzyści.

Korzyść razem

Określa korzyść razem dla pozycji szczegółu korzyści.

Rzeczywista korzyść

Określa kwotę rzeczywistej korzyści w danym okresie czasu.

Odchylenie

Zawiera różnicę między korzyścią planowaną a rzeczywistą w danym okresie czasu.

Kojarzenie planów korzyści z planami kosztów

Ta procedura służy do kojarzenia planu korzyści z planem kosztów.

Wykonaj następujące kroki:

1. W otwartym planie kosztów kliknij opcję Właściwości.
2. Wybierz plan w polu Plan korzyści.
3. Kliknij przycisk Zapisz.

Kojarzenie planów korzyści z przesłanymi budżetami

Skojarzenie planu korzyści z planem kosztów jest przenoszone do przesłanego budżetu. To skojarzenie można zmienić tylko wtedy, gdy budżet ma stan „Przesłane”. Po zatwierdzeniu nie można zmienić skojarzenia planu korzyści.

Wykonaj następujące kroki:

1. W otwartym planie budżetu kliknij opcję Właściwości.
2. Wybierz plan w polu Plan korzyści.
3. Kliknij przycisk Zapisz.

Plany budżetu

Po zatwierdzeniu plan kosztów staje się planem budżetu inwestycji. Część planu kosztów można przesłać do zatwierdzenia, zmieniając daty rozpoczęcia i zakończenia na potrzeby przesłania. Do zatwierdzenia przesyłana jest tylko część mieszcząca się między nowymi datami rozpoczęcia i zakończenia.

Plan kosztów po zatwierdzeniu staje się planem budżetu z nowym numerem wersji. Poprzedni budżet, jeśli istnieje, jest zapisywany osobno i można go wyświetlać, ale nie edytować.

Podczas przesyłania planu kosztów jako planu budżetu mają zastosowanie następujące reguły:

- Jeśli istnieje plan budżetu, przesłany plan kosztów musi uwzględniać te same atrybuty grupowania, aby umożliwić scalenie danych przesłanego planu kosztów z danymi istniejącego planu budżetu. Jeśli atrybuty grupowania nie są takie same, należy zastąpić istniejący plan budżetu lub anulować przesłanie.
- Jednocześnie można przesłać lub zatwierdzić tylko jeden plan budżetu.
- Po zatwierdzeniu przesłany plan budżetu staje się planem tymczasowym (PT).
- Przesłany budżet można edytować, nie jest to jednak możliwe w przypadku zatwierdzonego budżetu.
- Jeśli istnieje zatwierdzony budżet, przesłane dane planu kosztów można scalić z zatwierdzonym budżetem lub go nimi zastąpić.

Przesyłanie planów kosztów jako planów budżetów

Plan kosztów można przesłać jako budżet w celu utworzenia nowego zatwierdzonego budżetu lub zaktualizowania budżetu po aktualizacji planu kosztów.

Przed przesłaniem do zatwierdzenia plan kosztów musi zostać wskazany jako PT.

Jeśli istnieje zatwierdzony budżet, a utworzono lub zaktualizowano plan kosztów jako nowy PT, można przesłać PT w celu scalenia z zatwierdzonym planem budżetu lub pełnego zastąpienia planu budżetu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
Zostanie wyświetlona lista planów kosztów.
3. Skopiuj wartość z pola Identyfikator. Będzie ona potrzebna w kolejnych krokach.
4. Otwórz menu Czynności i na stronie Ogólne kliknij opcję Prześlij plan tymczasowy do zatwierdzenia.
5. Podaj żądane informacje.

Następujące pola wymagają objaśnienia:

Identyfikator planu

Określa unikatowy identyfikator planu budżetu. W tym polu wklej wartość identyfikatora.

Okres rozpoczęcia planu

Określa okres rozpoczęcia planu budżetu. Aby przesłać część planu kosztów zamiast całego planu budżetu, wybierz inny okres rozpoczęcia.

Okres końca planu

Określa okres końca planu budżetu. Aby przesłać część planu kosztów zamiast całego planu budżetu, wybierz inny okres zakończenia.

Atrybuty grupowania

Wskazuje atrybuty grupowania planu kosztów.

Uwaga: Aby scalić plan kosztów z istniejącym zatwierdzonym budżetem, ich atrybuty grupowania muszą być zgodne. Jeśli są różne, można zastąpić cały plan budżetu lub anulować żądanie zatwierdzenia.

Opcje przesyłania

Określa, czy przesyłany plan kosztów ma być scalony z zatwierdzonym budżetem, czy go zastąpić.

Uwaga: Ta opcja jest ukryta przy przesyłaniu pierwszego planu kosztów do zatwierdzenia. Opcja ma ustawienie Zastąp i jest tylko do odczytu, jeśli atrybuty grupowania lub okresy czasu są inne niż w zatwierdzonym budżecie.

6. Kliknij przycisk **Prześlij do zatwierdzenia**.

Plan kosztów wyznaczony jako PT jest przesyłany jako plan budżetu.

Zatwierdzanie lub odrzucanie przesłanych planów budżetów

Poniższa procedura umożliwia zatwierdzenie lub odrzucenie przesłanego planu kosztów jako budżetu.

Przed zatwierdzeniem lub odrzuceniem planu budżetu można w razie potrzeby edytować pola w sekcji Szczegóły jednostki, kosztu i przychodu. Można też dodać szczegóły pozycji do planu.

Uwaga: Nie można edytować zatwierzonego budżetu. Należy przesłać nowy budżet do zatwierdzenia, aby zastąpić stary budżet.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu **Plany finansowe** i kliknij opcję **Plany budżetu**.
Zostanie wyświetlona lista planów budżetu.
3. Otwórz przesłany plan budżetu.
Zostaną wyświetlone szczegóły budżetu.
4. Edytuj pola w sekcji **Szczegóły jednostki, kosztu i przychodu**, a następnie zapisz zmiany.
5. Kliknij opcję **Zatwierdź** lub **Odrzuć**.

Jak utworzyć wersję budżetu

Zatwierdzony plan kosztów staje się planem budżetu inwestycji. Ponieważ elementy inwestycji zmieniają się, można skorygować różne części budżetu lub zupełnie go zastąpić.

Zatwierdzony plan budżetu można zmienić, przygotowując dwa typy wersji:

Scalona wersja planu budżetu

- Przesłanie planu kosztów z nowymi pozycjami i scalenie zmian z istniejącym planem budżetu.
- Przesłanie części planu kosztów ze zmianą dat rozpoczęcia i zakończenia lub aktualizacja wartości w polach dla określonych okresów czasu. Przesłać można dane dotyczące tylko zmienionych okresów czasu, aby scalać je z budżetem.

Wersja zastępująca plan budżetu

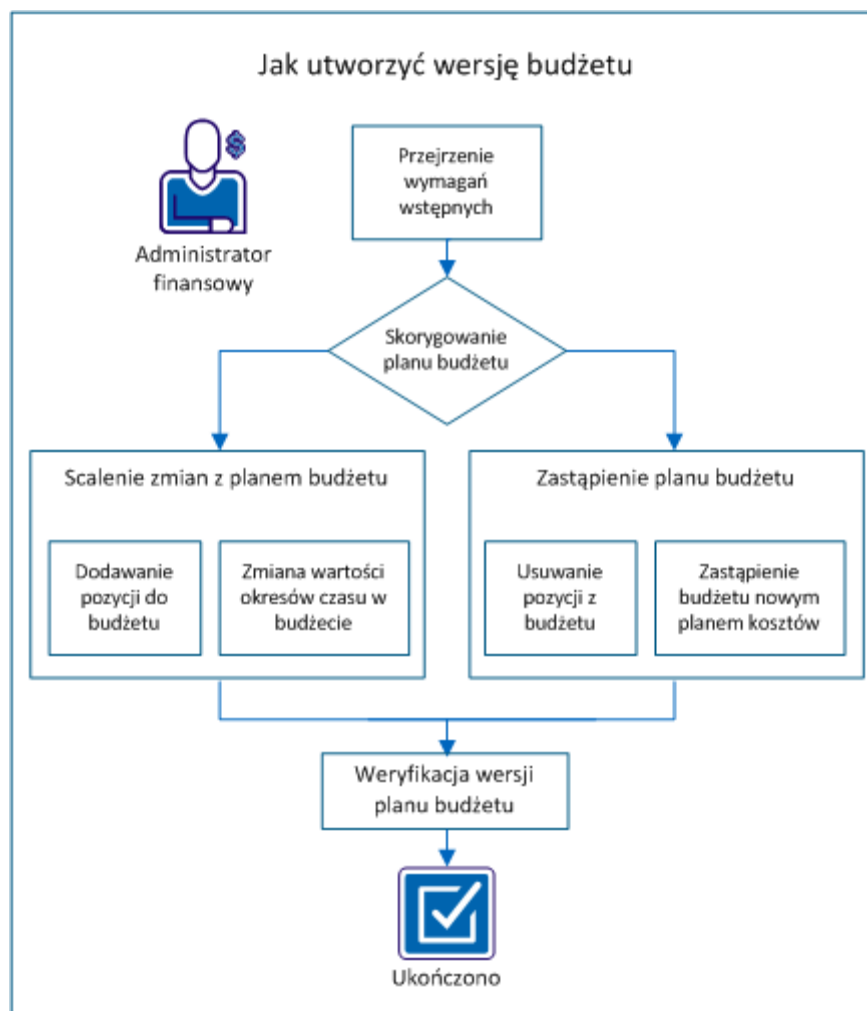
- Przesłanie planu kosztów z usuniętymi pozycjami i zastąpienie budżetu w celu usunięcia tych pozycji z planu budżetu.
- Utworzenie planu kosztów przy użyciu innych atrybutów grupowania lub typów okresów czasu i zastąpienie budżetu.

W obu typach wersji jest zachowywana historia zatwierdzania. Funkcja zastępowania umożliwia jednak usunięcie niepotrzebnych już pozycji i skorygowanie atrybutów grupowania oraz okresów obrachunkowych.

Podczas przesyłania planu kosztów, który powoduje powstanie wersji istniejącego budżetu, przy użyciu listy rozwijanej Opcje przesyłania określa się, czy ma nastąpić scalenie, czy zastąpienie. To pole jest wyświetlane tylko wtedy, gdy istnieje co najmniej jeden zatwierdzony budżet. Jeśli nowy plan kosztów ma inną strukturę niż istniejący budżet, dostępna jest tylko opcja Zastąp.

Plan kosztów po zatwierdzeniu staje się skorygowanym planem budżetu z nowym numerem wersji. Poprzednie wersje budżetu można wyświetlić, bo są zapisane osobno. Nie można natomiast edytować poprzednich planów budżetu ani bieżących zatwierdzonych planów budżetu.

Na poniższym diagramie przedstawiono tworzenie wersji budżetu przez administratora finansowego.

Przykład: wersja planu budżetu firmy Forward Inc.

W przykładzie przedstawiono opcje aktualizacji planu budżetu według scenariusza. Firma Forward Inc. ma nowy projekt, który jest zaplanowany na dalszą część bieżącego roku. Alice zarządza projektem. Już ma utworzony plan kosztów (ProjectA_estimatedCP-00) z wymaganymi rolami i oszacowanymi kosztami.

Potrzebuje następujących ról:

- Jeden architekt oprogramowania
- Trzech inżynierów oprogramowania Java
- Dwóch inżynierów — testerów

Alice jeszcze nie ma personelu do tego projektu. W przesłanym planie kosztów dodała role dla każdego stanowiska i wypełniła plan kosztów na sześć miesięcy projektu.

Tworząc plan kosztów, Alice użyła następujących właściwości:

- Atrybuty grupowania: Rola
- Typ okresu czasu: Kwartalny
- Daty rozpoczęcia i zakończenia: 2 lipca - 31 grudnia

Alice przesłała oszacowania do zatwierdzenia jako bieżący plan budżetu. Menedżer produktu zatwierdził szacowany budżet. Menedżer wie, że budżet zmieni się przed rozpoczęciem projektu.

Aby utworzyć wersję budżetu, wykonaj następujące kroki:

1. [Przejrzyj wymagania wstępne](#) (na stronie 103).
2. Skoryguj plan budżetu:
  - Scal zmiany z planem budżetu:
    - [Dodaj pozycje do budżetu](#) (na stronie 104).
    - [Zmień wartości okresów czasu w budżecie](#). (na stronie 105)
  - Zastąp plan budżetu:
    - [Usuń pozycje z budżetu](#). (na stronie 107)
    - [Zastąp budżet nowym planem kosztów](#). (na stronie 108)
3. [Zweryfikuj wersję planu budżetu](#). (na stronie 109)

Przejrzyj wymagania wstępne.

Aby wykonać wszystkie zadania z tego scenariusza, należy wziąć pod uwagę następujące informacje:

Prawa dostępu

Potrzebne prawa dostępu:

- *Finansowe - Plan kosztów - Edycja*
- *Finansowe - Plan finansowy - Przesyłanie do zatwierdzenia*
- *Projekt - Plan budżetu - Wyświetlanie*
- *Projekt - Plan budżetu - Edycja*

Zadania, które muszą być wykonane

Przed rozpoczęciem korzystania ze scenariusza należy wykonać następujące zadania:

- Utworzenie planu kosztów inwestycji.
- Określenie planu kosztów jako planu tymczasowego (PT).
- Przesłanie PT do zatwierdzenia i uzyskanie jego zatwierdzenia jako planu budżetu inwestycji.

Inne informacje

Po przesłaniu planu kosztów do zatwierdzenia staje się on przesłanym planem budżetu. Przesłany plan budżetu można edytować, nie można jednak edytować planu budżetu po jego zatwierdzeniu.

Dodawanie pozycji do budżetu

Pozycje można dodać do planu kosztów, a następnie scalać je z budżetem. Na przykład można dodać rolę do planu kosztów i przesłać ten plan do zatwierdzenia po scaleniu zmian.

Przykład: wersja budżetu z nową rolą

Alice ustala, że w nowym projekcie potrzebuje autora dokumentacji technicznej, który przygotuje pomoc online. Dodaje więc do planu kosztów rolę Główny autor dokumentacji technicznej i przesyła skorygowany plan (ProjectA_estimatedCP-00) jako scaloną wersję budżetu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji, na przykład Projekty.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Plany finansowe.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
4. Otwórz plan kosztów.
5. Kliknij opcję Dodaj, aby dodać nową pozycję.

Zostanie wyświetlona strona właściwości szczegółów planu kosztów. Na stronie będą widoczne pola wszystkich atrybutów grupowania, które występują w planie kosztów. Jeśli na przykład atrybutem grupowania jest Rola, będzie wyświetlone pole Rola.

6. Wybierz wartości nowych pozycji (na przykład ról), które chcesz dodać.
7. Kliknij przycisk Zapisz i powrót.
8. Podaj szczegóły okresu czasu dla pozycji.

9. Zapisz zmiany i kliknij opcję Powrót.
10. Kliknij opcję Czynności i wybierz opcję Ustaw jako plan tymczasowy.
Uwaga: Ten krok należy pominąć, jeśli plan kosztów już jest planem tymczasowym.
11. Kliknij przycisk Tak, aby potwierdzić.
12. Kliknij opcję Czynności i wybierz opcję Prześlij plan tymczasowy do zatwierdzenia.
Uwaga: Jeśli zostanie wyświetlony następujący komunikat, inny plan kosztów inwestycji już istnieje jako przesłany plan budżetu.
Błąd: Przesłany budżet już istnieje.
Przesłany plan budżetu musi zostać zatwierdzony lub odrzucony zanim będzie można przesłać inny plan do zatwierdzenia.
13. Wpisz żądane wartości.
14. Z listy rozwijanej Opcja przesyłania wybierz opcję Scal.
15. Kliknij przycisk Prześlij do zatwierdzenia.
16. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany budżetu, aby wyświetlić listę planów budżetu wraz z ich statusami.
Do zatwierdzenia został przesłany plan kosztów, który scala dodane pozycje z istniejącym budżetem.

Zmiana wartości okresów czasu w budżecie

Wartości okresów czasu w planie kosztów można skorygować i scalić z istniejącym planem budżetu. Scalenie wartości z jednego lub większej liczby okresów ułatwia uzyskanie dokładnego budżetu bez konieczności zastępowania go w całości.

Na przykład w ramach budżetu jest uzyskiwany fundusz przyrostowy na potrzeby rosnących kosztów zasobów. Koszt zasobu można skorygować tylko dla miesięcy, których to dotyczy.

W przypadku ustawienia daty zablokowania w jednostce finansowej można edytować plan kosztów tylko dla okresów *po* dacie zablokowania.

Przykład: dołączenie okresów czasu do planu budżetu

Alice przegląda plany projektu ze swoim menedżerem i okazuje się, że potrzebuje trzech dodatkowych miesięcy na przygotowanie nowej wymaganej funkcji. Alice koryguje swój plan kosztów, dodając trzy miesiące do projektu, i wypełnia pola informacjami o kosztach każdego zasobu. Przesyła skorygowany plan kosztów o identyfikatorze ProjectA_estimatedCP-00 jako scaloną wersję, która zawiera tylko dodatkowe miesiące.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji, na przykład Projekty.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Plany finansowe.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
4. Otwórz plan kosztów.
5. Przejdź do właściwego okresu czasu dla planu w sekcji Szczegóły dotyczące jednostki, kosztu i przychodu.
6. Edytuj pola Jednostki, Koszt i Przychód dla tego okresu czasu, jak pokazano na poniższej ilustracji:

	1 sty 2011 - 31 sty 2011	1 lut 2011 - 28 lut 2011
Jednostki	1,00	2
Koszt	100,00	
Przychód	200,00	4 000
		3 000

7. Zapisz zmiany i kliknij opcję Powrót.
8. Kliknij opcję Czynności i wybierz opcję Ustaw jako plan tymczasowy.
9. Kliknij przycisk Tak, aby potwierdzić.
10. Kliknij opcję Czynności i wybierz opcję Prześlij plan tymczasowy do zatwierdzenia.

Uwaga: Jeśli zostanie wyświetlony następujący komunikat, inny plan kosztów inwestycji już istnieje jako przesłany plan budżetu.

Błąd: Przesłany budżet już istnieje.

Przesłany plan budżetu musi zostać zatwierdzony lub odrzucony zanim będzie można przesłać inny plan do zatwierdzenia.

11. Podaj wartości okresu rozpoczęcia i okresu zakończenia tylko dla tych miesięcy, w których dodano lub zaktualizowano wartości.
12. Z listy rozwijanej Opcja przesyłania wybierz opcję Scal.
13. Kliknij przycisk Prześlij do zatwierdzenia.
14. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany budżetu, aby wyświetlić listę planów budżetu wraz z ich statusami.

Do zatwierdzenia został przesłany plan kosztów, który scala skorygowane wersje okresów czasu z istniejącym budżetem.

Usuwanie pozycji z budżetu

Po usunięciu niepotrzebnych pozycji można przesłać plan kosztów, aby zastąpić budżet. Chcąc na przykład usunąć pozycję z planu budżetu, należy usunąć pozycję z planu kosztów. Nową wersję planu kosztów można następnie przesłać w celu zastąpienia planu budżetu.

Uwaga: Aby usunąć pozycje, należy wybrać opcję Zastąp. Po wybraniu opcji Scal pozycja nie zostanie usunięta i pozostanie w przesłanym planie budżetu.

Przykład: usuwanie roli i zastępowanie budżetu

Kilka miesięcy przed rozpoczęciem projektu Alice odkrywa, że musi przenieść zespół testerów do innego projektu. Usuwa pozycję dla roli testera z planu kosztów ProjectA_estimatedCP-00 i przesyła plan do zatwierdzenia. Alice wybiera opcję Zastąp, aby usunąć pozycję z budżetu.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji, na przykład Projekty.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Plany finansowe.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
4. Otwórz plan kosztów.
5. Wybierz pozycję, którą chcesz usunąć, i kliknij opcję Usuń.
6. Kliknij opcję Tak, aby potwierdzić. Następnie kliknij opcję Powrót.
7. Kliknij opcję Czynności i wybierz opcję Ustaw jako plan tymczasowy.

Uwaga: Ten krok należy pominąć, jeśli plan kosztów już jest planem tymczasowym.

8. Kliknij przycisk Tak, aby potwierdzić.
9. Kliknij opcję Czynności i wybierz opcję Prześlij plan tymczasowy do zatwierdzenia.

Uwaga: Jeśli zostanie wyświetlony następujący komunikat, inny plan kosztów inwestycji już istnieje jako przesłany plan budżetu.

Błąd: Przesłany budżet już istnieje.

Przesłany plan budżetu musi zostać zatwierdzony lub odrzucony zanim będzie można przesłać inny plan do zatwierdzenia.

10. Z listy rozwijanej Opcja przesyłania wybierz opcję Zastąp.
11. Kliknij przycisk Prześlij do zatwierdzenia.
12. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany budżetu, aby wyświetlić listę planów budżetu wraz z ich statusami.

Do zatwierdzenia został przesłany plan kosztów, który zastępuje istniejący budżet.

Zastąpienie budżetu nowym planem kosztów

Utworzenie nowego planu kosztów i przesłanie go w celu zastąpienia zatwierdzonego planu budżetu umożliwia wybranie nowych atrybutów grupowania i typów okresów czasu do budżetu.

Planując przyszły projekt, przygotowuje się na przykład szacowany budżet z rolami, które wydają się potrzebne. Przed rozpoczęciem projektu jest tworzony plan kosztów z rzeczywistymi zasobami i następuje zmiana atrybutów grupowania, aby uwzględnić departament i lokalizację. Wówczas można przesłać nowy plan kosztów w celu zastąpienia zatwierdzonego planu budżetu.

Przykład: przesyłanie nowego planu kosztów i zastępowanie budżetu

Alice wypełnia informacje o wszystkich stanowiskach w zespole i zna koszt każdego zasobu. Ma zasoby w dwóch lokalizacjach oraz chce grupować według departamentu i lokalizacji. Ponadto menedżer produktu prosi, aby zastosować miesięczne okresy czasu zamiast kwartalnych. Alice tworzy plan kosztów i dodaje każdy zasób ze szczegółami jego kosztów. Wybiera następujące wartości we właściwościach planu kosztów:

- Atrybuty grupowania: Lokalizacja i Departament
- Typ okresu czasu: Miesięczny

Alice zapisuje zmiany jako plan ProjectA_actualCP-00 i przesyła nowy budżet do zatwierdzenia.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji, na przykład Projekty.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Plany finansowe.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
4. Utwórz plan kosztów i go wypełnij.
5. Kliknij opcję Zapisz, a następnie opcję Powrót.
6. Kliknij opcję Czynności i wybierz opcję Ustaw jako plan tymczasowy.

Uwaga: Ten krok należy pominąć, jeśli plan kosztów już jest planem tymczasowym.

7. Kliknij przycisk Tak, aby potwierdzić.

8. Kliknij opcję Czynności i wybierz opcję Prześlij plan tymczasowy do zatwierdzenia.

W polu Opcja przesyłania jest dostępna tylko opcja Zastąp. Gdy atrybuty grupowania lub typ okresu obrachunkowego są inne niż wybrane właściwości istniejącego budżetu, należy zastąpić budżet.

Uwaga: Jeśli zostanie wyświetlony następujący komunikat, inny plan kosztów inwestycji już istnieje jako przesłany plan budżetu.

Błąd: Przesłany budżet już istnieje.

Przesłany plan budżetu musi zostać zatwierdzony lub odrzucony zanim będzie można przesłać inny plan do zatwierdzenia.

9. Kliknij przycisk Prześlij do zatwierdzenia.
10. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany budżetu, aby wyświetlić listę planów budżetu wraz z ich statusami.

Do zatwierdzenia został przesłany plan kosztów, który zastępuje istniejący budżet.

Weryfikacja wersji planu budżetu

Po przesłaniu planu kosztów do zatwierdzenia staje się on dostępny jako przesłany plan budżetu. Mając odpowiednie prawa dostępu, można wyświetlić stan planu budżetu i edytować plan.

Przykład: edycja i weryfikacja przesłanego planu budżetu

Alice przesłała wersję planu kosztów do zatwierdzenia. Plan ma stan przesłanego planu budżetu do czasu zatwierdzenia przez menedżera. Alice weryfikuje, czy jej wersje zostały scalone z budżetem lub go poprawnie zastąpiły. Podczas przeglądania planu zauważa, że wartość kosztu w październiku jest niepoprawna dla jednego z zasobów. Ręcznie zmienia więc wartość i zapisuje zmiany. Menedżer zatwierdza budżet. Alice ma teraz właściwą wersję zatwierdzonego planu budżetu, który uwzględnia wprowadzone przez nią zmiany.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie portfelem kliknij odpowiedni typ inwestycji, na przykład Projekty.
2. Otwórz inwestycję i kliknij opcję Plany finansowe.
3. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany budżetu.
4. Otwórz przesłany plan budżetu, aby wyświetlić wersję i sprawdzić, czy wprowadzone zmiany są poprawne.
5. Edytuj wartości plan budżetu, wprowadzając niezbędne zmiany.
6. Zapisz zmiany i kliknij opcję Powrót.

Po sprawdzeniu, że przesłany budżet jest poprawny i został zatwierdzony, jest dostępna zatwierdzona wersja planu budżetu.

Informacje o kopiowaniu planów finansowych

Istniejący plan finansowy można skopiować z inwestycji, aby utworzyć nowy plan.

Plan finansowy można też skopiować podczas tworzenia inwestycji z szablonu inwestycji zawierającego plany finansowe.

Podczas kopiowania istniejącego planu finansowego w celu utworzenia nowego planu mają zastosowanie następujące reguły:

- Wartości typu okresu obrachunkowego i atrybutów grupowania w docelowym planie kosztów domyślnie odpowiadają wartościom z planu źródłowego. Nie można ich zmienić.
- Żadne wystąpienia procesów skojarzone ze źródłowym planem finansowym nie są kopiowane do nowego planu.
- Wszystkie procesy skojarzone z obiektami planu kosztów lub korzyści są dostępne w nowym planie do generowania wystąpień procesów.
- Skopiować można plany kosztów i korzyści, ale nie można skopiować planów budżetu.

Kopiowanie danych planu finansowego

W przykładzie przedstawiono kopiowanie danych z planu źródłowego do planu docelowego na podstawie następujących danych wprowadzonych przez użytkownika:

- Okresy czasu do kopiowania z planu źródłowego
  - Okresy rozpoczęcia i zakończenia plan docelowego
1. Jim, kierownik projektu ARP w firmie Forward Inc., wybiera istniejący plan kosztów do kopiowania i tworzy nowy plan. Istniejący plan kosztów obejmuje następujące okresy czasu:
    - Okres rozpoczęcia: 1 sty 2009 - 31 sty 2009
    - Okres zakończenia: 1 gru 2009 - 31 gru 2009
  2. Na stronie kopiowania planu kosztów Jim określa następujące kopiowane okresy w sekcji Kopiuj dane ze źródłowego planu kosztów:
    - Okres rozpoczęcia: 1 cze 2009 - 30 cze 2009
    - Okres zakończenia: 1 gru 2009 - 31 gru 2009
  3. W sekcji Docelowy plan kosztów na tej samej stronie Jim określa następujące okresy rozpoczęcia i zakończenia docelowego planu kosztów:
    - Okres rozpoczęcia planu: 1 sty 2011 - 31 sty 2011
    - Okres końca planu: 1 gru 2011 - 31 gru 2011

Dane z okresu od czerwca 2009 do grudnia 2009 są kopiowane do okresów od stycznia 2011 do czerwca 2011 w planie docelowym.

Kopiowanie planów kosztów

Poniższa procedura umożliwia skopiowanie istniejącego planu kosztów z inwestycji w celu utworzenia nowego planu kosztów. Plan można skopiować w całości lub tylko częściowo i go zmodyfikować.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany kosztów.
Zostanie wyświetlona strona listy.
3. Zaznacz pole wyboru obok planu kosztów, który chcesz skopiować.
4. Otwórz menu Czynności i na stronie Ogólne kliknij opcję Kopiuj plan kosztów.
Zostanie wyświetlona strona kopiowania planu kosztów.
5. W sekcji Kopiuj dane ze źródłowego planu kosztów wypełnij lub przejrzyj następujące pola:

Nazwa planu źródłowego

Zawiera nazwę planu źródłowego.

Okres rozpoczęcia

Określa okres rozpoczęcia kopiowania. Dane są kopiowane do planu docelowego na podstawie tego okresu rozpoczęcia i okresu rozpoczęcia planu docelowego.

Domyślnie: okres rozpoczęcia planu źródłowego.

Okres zakończenia

Określa okres zakończenia kopiowania. Dane są kopiowane do planu docelowego na podstawie tego okresu zakończenia i okresu zakończenia planu docelowego.

Domyślnie: okres końca planu źródłowego.

Skaluj o %

Określa wartość procentową skalowania (zwiększenia lub zmniejszenia) wartości pieniężnych w skopiowanym planie.

Przykład: wprowadzenie wartości 75% powoduje zwiększenie wartości ze skopiowanego planu o 75 procent w stosunku do wartości pierwotnych.

Domyślnie: 0%. Wartości nie zostaną zmienione.

6. W sekcji Docelowy plan kosztów wypełnij lub przejrzyj następujące pola:

Nazwa planu

Określa nazwę planu docelowego.

Domyślnie: nazwa planu źródłowego z prefiksem „Kopia elementu”.

Identyfikator planu

Określa identyfikator unikatowy planu docelowego.

Domyślnie: identyfikator planu źródłowego z prefiksem „Kopia elementu”.

Opis

Zawiera opis planu docelowego.

Domyślnie: opis źródłowego planu kosztów.

Typ okresu

Określa typ okresu obrachunkowego.

Domyślnie: typ okresu obrachunkowego planu źródłowego. Nie można zmienić domyślnego typu okresu.

Okres rozpoczęcia planu

Określa okres rozpoczęcia planu docelowego.

Domyślnie: okres rozpoczęcia planu źródłowego.

Okres końca planu

Określa okres końca planu docelowego.

Domyślnie: okres końca planu źródłowego.

Plan korzyści

Określa plan korzyści skojarzony z planem kosztów (jeśli istnieje).

Waluta

Wskazuje walutę systemową wybraną podczas konfigurowania elementów finansowych.

Atrybuty grupowania

Wskazuje atrybuty grupowania planu.

Domyślnie: atrybuty grupowania planu źródłowego. Atrybutów grupowania nie można zmienić.

7. Zapisz zmiany.

Skopiowano plan kosztów i na stronie z listą planów kosztów zostanie wyświetlony nowy plan.

Kopiowanie planów korzyści

Poniższa procedura umożliwia skopiowanie istniejącego planu korzyści w celu utworzenia nowego planu korzyści. Plan można skopiować w całości lub tylko jego część. Po skopiowaniu planu można go zmodyfikować.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję.
2. Otwórz menu Plany finansowe i kliknij opcję Plany korzyści.
Zostanie wyświetlona lista planów korzyści.
3. Wybierz plan korzyści do skopiowania.
4. Otwórz menu Czynności i na stronie Ogólne kliknij opcję Kopiuj plan korzyści.
Zostanie wyświetlona strona kopiowania planu korzyści.
5. W sekcji Kopiuj dane ze źródłowego planu korzyści wypełnij lub przejrzyj następujące pola:

Nazwa planu źródłowego

Zawiera nazwę planu źródłowego.

Okres rozpoczęcia

Określa okres rozpoczęcia kopiowania. Dane są kopiowane do planu docelowego na podstawie tego okresu rozpoczęcia i okresu rozpoczęcia planu docelowego.

Domyślnie: okres rozpoczęcia planu źródłowego.

Okres zakończenia

Określa okres zakończenia kopiowania. Dane są kopiowane do planu docelowego na podstawie tego okresu zakończenia i okresu zakończenia planu docelowego.

Domyślnie: okres końca planu źródłowego.

Skaluj o %

Określa wartość procentową skalowania (zwiększenia lub zmniejszenia) wartości pieniężnych w skopiowanym planie.

Przykład: wprowadzenie wartości 75% powoduje zwiększenie wartości ze skopiowanego planu o 75 procent w stosunku do wartości pierwotnych.

Domyślnie: 0%. Wartości nie zostaną zmienione.

6. W sekcji Docelowy plan korzyści wypełnij następujące pola.

Nazwa planu

Określa nazwę planu docelowego.

Domyślnie: nazwa planu źródłowego z prefiksem „Kopia elementu”.

Identyfikator planu

Określa identyfikator unikatowy planu docelowego.

Domyślnie: identyfikator planu źródłowego z prefiksem „Kopia elementu”.

Typ okresu

Określa typ okresu obrachunkowego.

Domyślnie: typ okresu obrachunkowego planu źródłowego. Nie można zmienić domyślnego typu okresu.

Okres rozpoczęcia planu

Określa okres rozpoczęcia planu docelowego.

Domyślnie: okres rozpoczęcia planu źródłowego.

Okres końca planu

Określa okres końca planu docelowego.

Domyślnie: okres końca planu źródłowego.

7. Zapisz zmiany.

Zostaną wyświetlone właściwości planu korzyści z jego właśnie skopiowanymi wartościami.

8. Sprawdź kwotę w polu Korzyść razem, które odzwierciedla wartość procentową skalowania zastosowanego podczas kopiowania danych z planu źródłowego.
9. Kliknij opcję Szczegół, aby przejrzeć lub zmienić szczegóły planu korzyści.

Kwota korzyści razem jest rozłożona na nowe okresy planowania. W okresach, które nie należą do nowego planu korzyści, są wyświetlane wartości zerowe.

Rozdział 5: Jak przetwarzać transakcje

Ta sekcja zawiera następujące tematy:

[Informacje o przetwarzaniu transakcji](#) (na stronie 115)

[Informacje o pozycjach transakcji](#) (na stronie 116)

[Jak udostępnić typy potwierdzeń i zasobów na potrzeby przetwarzania](#) (na stronie 117)

[Jak zarządzać transakcjami](#) (na stronie 117)

[Tworzenie nagłówków potwierdzeń](#) (na stronie 118)

[Tworzenie pozycji transakcji](#) (na stronie 118)

[Usuwanie transakcji](#) (na stronie 121)

[Zarządzanie transakcjami Praca w toku](#) (na stronie 122)

[Przeglądanie przetworzonych transakcji](#) (na stronie 129)

Informacje o przetwarzaniu transakcji

Transakcje umożliwiają uzyskanie całkowitego kosztu robocizny, materiałów, wyposażenia i innych wydatków, którym można obciążyć zwrótnie departamenty w związku z usługami i innymi inwestycjami (np. w środki trwałe, aplikacje i projekty). Transakcje można inicjować z poziomu grafików, importować z systemów zewnętrznych lub wprowadzać ręcznie. Transakcje typu PWT (praca w toku) to ważny etap w procesie księgowania, który umożliwia poprawienie i sprawdzenie transakcji przed zafakturowaniem.

Transakcje ręczne

Ręczne wprowadzenie transakcji finansowych umożliwia uchwycenie całkowitego kosztu materiałów, wyposażenia i innych wydatków związanych z inwestycją, a także robocizny.

Transakcji można na przykład użyć do zaksięgowania kosztu serwerów wykorzystanych do opracowania aplikacji i obciążenia tym kosztem departamentu docelowego, który zlecił realizację projektu opracowania aplikacji.

Wszystkie transakcje są wprowadzane jako potwierdzenia, a następnie księgowane w ramach opcji Praca w toku (PWT) dla transakcji, które mają się znaleźć na fakturze rozliczeniowej lub na fakturze departamentu.

Transakcje Praca w toku

Praca w toku (PWT) to ważna, fundamentalna koncepcja księgowania, w której wszystkie koszty inwestycji są uzyskiwane i kapitalizowane. Przed przystąpieniem do przetwarzania transakcji trzeba je zaksięgować w PWT.

Istnieje możliwość księgowania transakcji w PWT, korygowania zaksięgowanych transakcji PWT oraz zatwierdzania lub odrzucania korekt PWT.

Zestaw tabel PWT zawiera wprowadzone transakcje, które można następnie zaksięgować w systemie księgowości. Opcja Księguj w PWT rozpoznaje wartości ujemne podczas księgowania transakcji. Zaksięgowanie transakcji w PWT oznacza, że została ona sprawdzona pod kątem poprawności pod każdym względem i jest gotowa do rozliczenia, zafakturowania i zaksięgowania w księdze głównej (KG).

Rejestrowane są szczegółowe zapisy dotyczące modyfikacji, korekt i rozliczeń. Nie można usuwać zaksięgowanych transakcji PWT, ale można je zmieniać w procesie korygowania PWT.

Informacje o pozycjach transakcji

Pozycja transakcji składa się z następujących elementów:

- Nagłówek potwierdzenia zawiera opis transakcji i określa ich kategorie według typów zasobów. Aby tworzyć pozycje transakcji, trzeba utworzyć nagłówek potwierdzenia.
- Pozycje opisu transakcji.

Najlepszy sposób postępowania: Przed utworzeniem i wyświetleniem transakcji należy się zalogować jako użytkownik z właściwymi właściwościami finansowymi.

Transakcje można wyszukiwać, aktualizować i usuwać do czasu ich zaksięgowania w PWT. Po zaksięgowaniu w PWT transakcje można wyświetlać, edytować lub odrzucić na stronie korekty PWT.

Transakcje służą do obciążania departamentów kosztami inwestycji. Wprowadzone transakcje nie podlegają księgowaniu w zintegrowanych finansowych systemach obsługi zakupów czy zobowiązań. Jeśli program CA Clarity PPM został zintegrowany z systemem księgowości, zaleca się wprowadzanie wszystkich transakcji dotyczących zakupów i zobowiązań bezpośrednio w finansowych systemach obsługi zakupów lub zobowiązań.

Przykład: uzyskiwanie rozliczanych kosztów projektu

Grupa ds. opracowywania aplikacji w firmie Forward Inc. opracowuje oprogramowanie do płatności automatycznych dla urządzeń bezprzewodowych na rzecz firmy JJ Johnston. Firma ta zgodziła się pokryć wszystkie koszty związane z projektem, w tym koszty czasu opracowywania, urządzeń PDA do testów oraz wydatki na podróże.

Na potrzeby rozliczenia wszystkich kosztów kierownik projektu dodał do niego zasoby robocizny, wyposażenia i wydatków (podróży). Każdy zasób jest dodawany do projektu według typu zasobu jako członek zespołu.

Kiedy rozliczanie różnych typów zasobów w projekcie i przetwarzanie finansowe projektu jest już możliwe, tworzone są pozycje transakcji dla wydatków przy użyciu potwierdzenia typu wydatek, a dla zakupu urządzeń PDA przy użyciu potwierdzenia typu inny.

Jak udostępnić typy potwierdzeń i zasobów na potrzeby przetwarzania

Do klasyfikowania transakcji według typów zasobów dla pozycji transakcji używane są następujące typy potwierdzeń:

- Potwierdzenie — inny — umożliwia realizowanie transakcji w odniesieniu do zasobów typu robocizna, materiały i wyposażenie.
- Potwierdzenie — wydatek — umożliwia realizowanie transakcji w odniesieniu do zasobów typu wydatek.

Aby udostępnić zasoby typu robocizna, materiały, wyposażenie i wydatek na potrzeby przetwarzania transakcji, należy wykonać następujące czynności:

1. Utworzenie zasobu (w zależności od potrzeb) dla poszczególnych typów zasobów i umożliwienie ich przetwarzania finansowego.
2. (Opcjonalnie) Utworzenie macierzy kosztów/stawek dla każdego typu robocizny.
3. Dodanie zasobu do inwestycji jako członka zespołu.

Jak zarządzać transakcjami

Aby wprowadzać transakcje, trzeba najpierw utworzyć nagłówki potwierdzeń. Nagłówki potwierdzeń służą do klasyfikowania transakcji według typów zasobów. Można na przykład utworzyć osobne nagłówki potwierdzeń dla robocizny i dla wyposażenia.

Nagłówki potwierdzeń, które nie zostały zaksięgowane w PWT, można wyświetlić w formie listy. Można je otworzyć, aby utworzyć, edytować lub wyświetlić listę skojarzonych transakcji. Jest też możliwe utworzenie nowych nagłówków potwierdzeń i usuwanie istniejących.

Aby zarządzać transakcjami, wykonaj następujące działania:

1. [Tworzenie nagłówków potwierdzeń](#) (na stronie 118).
2. [Tworzenie nowych pozycji transakcji](#) (na stronie 118).
3. Edytowanie szczegółów transakcji.
4. [Księgowanie transakcji w PWT](#) (na stronie 122).

Tworzenie nagłówków potwierdzeń

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie finansami kliknij opcję Pozycja transakcji.

Zostanie wyświetlona strona pozycji transakcji.

2. Kliknij opcję Nowy.

Zostanie wyświetlona strona pozycji.

3. Aby utworzyć nagłówek potwierdzenia, wypełnij następujące pola w sekcji Ogólne:

Typ wpisu

Wskazuje typ potwierdzenia.

Numer wpisu

Określa numer używany do śledzenia i przetwarzania transakcji.

Ograniczenia: maksymalnie 30 znaków

Numer zamówienia zakupu

Określa numer zamówienia zakupu związany z transakcją.

Dostawca

Zawiera kod dostawcy (firmy lub zasobu), który dostarczył produkt lub zrealizował usługę. Kod dostawcy jest wymagany dla wydatków potwierdzenia, jeśli nie wybrano zasobu w polu Poniesione przez.

Poniesione przez

Wskazuje zasób, który poniósł wydatek. Zasób, który poniósł wydatek, jest wymagany dla wydatków potwierdzenia, jeśli nie wybrano dostawcy.

4. Kliknij opcję Zapisz, aby utworzyć nagłówek potwierdzenia i kontynuować tworzenie transakcji.

Tworzenie pozycji transakcji

Przed przystąpieniem do tworzenia transakcji należy utworzyć nagłówki potwierdzeń.

Po utworzeniu transakcji można dokonać edycji szczegółów transakcji z nagłówka potwierdzenia przed zaksięgowaniem w PWT. Po zaksięgowaniu w PWT transakcje można edytować na stronie korekty PWT.

Wykonaj następujące kroki:

1. Mając otwarty nagłówek potwierdzenia, kliknij opcję Nowy.
Zostanie wyświetlona strona szczegółów transakcji.
2. Wprowadź wymagane informacje, aby określić transakcję. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Zadanie

Określa nazwę projektu lub inwestycji.

- W przypadku projektów w tym polu automatycznie wprowadzana jest nazwa projektu, jeśli istnieje przynajmniej jeden członek zespołu. W przeciwnym razie wybierz zadanie do skojarzenia z tą transakcją.
- W przypadku innych inwestycji w tym polu jest automatycznie wprowadzana nazwa inwestycji, jeśli istnieje przynajmniej jeden członek zespołu.

Kod obciążenia

Określa kod obciążenia projektu lub zadania. Wybrać można spośród wszystkich dostępnych kodów obciążenia lub kodów obciążenia konkretnego projektu.

- W przypadku projektów w tym polu automatycznie wprowadzany jest kod obciążenia, jeśli do projektu przypisany jest kod obciążenia i projekt został wybrany jako zadanie skojarzone z transakcją. W przypadku wybrania zadania, do którego przypisano inny kod obciążenia, w tym polu automatycznie wprowadzany jest kod obciążenia zadania.
- W przypadku innych inwestycji w tym polu jest automatycznie wprowadzany kod obciążenia inwestycji, jeśli do inwestycji jest przypisany kod obciążenia.

Identyfikator zasobu

Określa identyfikator zasobu skojarzonego z transakcją.

Zasobem może być osoba (robocizna), wyposażenie, materiał lub wydatek, w zależności od typu zasobu, którego koszty są przetwarzane dla tej transakcji.

Rola

Określa rolę podczas stosowania do transakcji stawki opartej na roli albo kosztu opartego na roli. Typ zasobu dla roli musi być zgodny z typem skojarzonego zasobu.

Klasa transakcji

Określa klasę transakcji zasobu. Wartość jest automatycznie wypełniana, jeśli do zasobu jest przypisana klasa transakcji. W przeciwnym razie wybierz klasę transakcji.

Kod typu wprowadzania danych

Określa kod typu wprowadzania danych dla zasobu. Pole jest automatycznie wypełniane, jeśli do zasobu jest przypisany typ wprowadzania danych. W przeciwnym razie wybierz typ wprowadzania danych.

Wartość użytkownika 1 i Wartość użytkownika 2

Określa właściwości niestandardowe. Pole można wybrać pod warunkiem, że administrator programu CA Clarity PPM utworzył wartości w słowniku przy użyciu programu Studio.

Typ wydatku

Określa typ wydatku w celu ustalenia sposobu przetwarzania opłat. Wydatek kapitałowy jest alokowany inaczej niż amortyzacja.

Zachowaj informacje ogólne

Zapisuje wprowadzone wartości w sekcji Ogólne po przesłaniu i utworzeniu nowej transakcji w ramach tej samej sesji. Zaznacz to pole wyboru, aby zapisać wprowadzone wartości.

3. Wprowadź informacje o transakcji w sekcji Dane transakcji:

Ilość

Określa liczbę jednostek w celu obliczenia kosztu całkowitego. W tym polu można wpisywać liczby ujemne.

Koszt

Podaje koszt skojarzony z transakcją. Jeśli macierz kosztów/stawek jest skojarzona z wybraną inwestycją albo jest domyślnym ustawieniem obiektu lub systemu, to pole powinno pozostać puste, aby zastosować koszt określony w macierzy kosztów/stawek. W przeciwnym razie wprowadź rzeczywisty koszt związany z transakcją.

Jeśli obsługa wielu walut nie jest włączona, walutą domyślną jest waluta systemowa. Jeśli włączono obsługę wielu walut, walutą domyślną kosztu transakcji jest aktywna waluta występująca jako pierwsza na liście ułożonej alfabetycznie. Jeśli na przykład aktywne są waluty PLN i USD, walutą domyślną zostaje PLN. W razie potrzeby wybierz inną walutę.

Stawka

Podaje stawkę rozliczeniową skojarzoną z transakcją. Jeśli macierz kosztów/stawek jest skojarzona z wybraną inwestycją albo jest domyślnym ustawieniem obiektu lub systemu, to pole powinno pozostać puste, aby zastosować stawkę określoną w macierzy kosztów/stawek. W przeciwnym razie wprowadź stawkę rozliczeniową skojarzoną z transakcją.

Jeśli obsługa wielu walut nie jest włączona, walutą domyślną jest waluta systemowa. Jeśli włączono obsługę wielu walut, walutą domyślną stawki transakcji jest aktywna waluta występująca jako pierwsza na liście ułożonej alfabetycznie. Jeśli na przykład aktywne są waluty PLN i USD, walutą domyślną zostaje PLN. W razie potrzeby wybierz inną walutę.

Podlegające opłacie

Wskazuje, czy koszty, których dotyczy dana transakcja, powinny wewnętrznie obciążyć departamenty. Jeśli ta opcja nie zostanie wybrana, dana transakcja nie będzie dostępna do rozliczania i fakturowania.

4. Zapisz zmiany.

Usuwanie transakcji

Jeśli transakcje nie zostały zaksięgowane w PWT, można usunąć cały zestaw transakcji skojarzonych z pozycją transakcji albo poszczególne transakcje z wybranego nagłówka potwierdzenia.

Transakcje można także usuwać, korzystając z menu Zarządzanie finansowe.

Wykonaj następujące kroki:

Aby usunąć nagłówki potwierdzenia

1. Filtrując, znajdź nagłówki potwierdzeń, które chcesz usunąć.
2. Zaznacz pole wyboru znajdujące się obok każdego nagłówka potwierdzenia.
3. Kliknij opcję Usuń.

Nagłówki potwierdzeń i skojarzone z nimi transakcje zostaną usunięte.

Aby usunąć transakcję

1. Filtruj nagłówki potwierdzeń.
2. Wybierz łącze Numer wpisu, aby wyświetlić listę transakcji dla wybranego nagłówka potwierdzenia.
Zostanie wyświetlona strona pozycji.
3. Zaznacz pole wyboru znajdujące się obok każdej transakcji.

4. Kliknij opcję Usuń.

Wybrana transakcja zostanie usunięta.

Zarządzanie transakcjami Praca w toku

Transakcje typu PWT (praca w toku) umożliwiają poprawianie i sprawdzanie transakcji przed zafakturowaniem.

Zarządzanie transakcjami PWT polega na ich księgowaniu, korygowaniu odpowiednio do potrzeb i zatwierdzaniu bądź odrzucaniu.

Księgowanie transakcji w PWT

Transakcje dostępne do księgowania w PWT nie są wyświetlane automatycznie. Najpierw trzeba wyszukać transakcje, które mają zostać zaksięgowane w PWT.

Dostępne są dwie metody księgowania w PWT:

- Księgowanie pełne — ta metoda pozwala na wybór wszystkich zgromadzonych transakcji w określonym zakresie dat. Księgowanie pełne należy wykonywać tylko wtedy, gdy całkowita liczba transakcji jest niewielka. Podczas księgowania pełnego można uzyskać podgląd wszystkich transakcji i zdecydować o kontynuowaniu księgowania wszystkich transakcji.
- Księgowanie wybiórcze — ta metoda umożliwia filtrowanie transakcji. Podczas księgowania wybiórczego można ograniczyć wybór transakcji według lokalizacji, klientów, inwestycji, zasobów oraz typów transakcji. Księgowanie wybiórcze jest przydatne, gdy zaksięgowana ma zostać wybrana seria transakcji albo te transakcje, które nie zostały wprowadzone w terminie normalnie zaplanowanego księgowania w PWT.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie finansami kliknij opcję Księguj w PWT.

Zostanie wyświetlona strona Księguj w PWT.

2. Wyszukaj transakcje, które chcesz zaksięgować, za pomocą następujących kryteriów:

Od daty i Do daty

Wskazuje określony zakres dat do księgowania transakcji. Do zaksięgowania transakcji w określonym zakresie dat można użyć selektora daty.

Uwaga: Jeśli nie zostaną podane żadne daty (początkowa ani końcowa), pobierane są wszystkie dostępne transakcje dla wszystkich dat w przeszłości do daty bieżącej. Dlatego w celu zaksięgowania wszystkich dostępnych transakcji z przyszłą datą należy określić datę końcową.

Lokalizacje

Określa lokalizacje finansowe skojarzonych transakcji. Można wybrać tylko lokalizacje z transakcjami oczekującymi.

Kody klientów

Określa kody klientów dla skojarzonych transakcji.

Projekty

Wskazuje projekty, z którymi skojarzone są transakcje.

Zasoby

Wskazuje zasoby, z którymi skojarzone są transakcje.

Typ wpisu

Wskazuje typ pozycji transakcji. Ta opcja służy do księgowania transakcji na podstawie pozycji transakcji.

Wartości:

- Wszystko. Wskazuje, że transakcje są księgowane bez względu na typ pozycji.
- Zaimportowano. Wskazuje, że zaksięgowane transakcje zostały zaimportowane z zewnętrznego systemu księgowości.
- Clarity. Wskazuje, że zaksięgowane transakcje pochodzą z systemu Clarity.
- Potwierdzenie — wydatek. Wskazuje, że zaksięgowane transakcje zostały wprowadzone jako Potwierdzenie - wydatek.
- Potwierdzenie — inny. Wskazuje, że zaksięgowane transakcje zostały wprowadzone jako Potwierdzenie - inny.

Poniesione przez

Wskazuje zasób, który wywołał transakcję.

Robocizna

Określa, czy księgowane są transakcje związane z robocizną. Zaznacz to pole wyboru, aby księgować transakcje związane z robocizną.

Domyślnie: zaznaczone

Materiał

Określa, czy wszystkie transakcje związane z materiałami będą uwzględniane w księgowaniu. Zaznacz to pole wyboru, aby wszystkie transakcje związane z materiałami były uwzględniane w księgowaniu.

Domyślnie: zaznaczone

Wypożyczenie

Określa, czy wszystkie transakcje związane z wyposażeniem będą uwzględniane w księgowaniu. Zaznacz to pole wyboru, aby wszystkie transakcje związane z wyposażeniem były uwzględniane w księgowaniu.

Domyślnie: zaznaczone.

Wydatek

Określa, czy wszystkie transakcje związane z wydatkami będą uwzględniane w księgowaniu. Zaznacz to pole wyboru, aby wszystkie transakcje związane z wydatkami były uwzględniane w księgowaniu.

Domyślnie: zaznaczone

3. Kliknij opcję Zastosuj, aby wykonać filtrowanie transakcji na podstawie wprowadzonych kryteriów.

Wszystkie transakcje spełniające kryteria są grupowane na koncie transakcji, na przykład „Wszystko” w przypadku księgowania pełnego albo „Lokalizacja” w przypadku księgowania wybiórczego opartego na lokalizacji. Wyświetlana jest łączna liczba pozycji. Domyślnie pole wyboru obok tego konta jest zaznaczone.

4. Wykonaj jedną z następujących czynności:
  - Kliknij opcję Księguj, aby przesłać transakcje do etapu PWT.
  - Kliknij przycisk Przelicz i zaksięguj, aby przeliczyć stawki i koszty, jeśli kursy wymiany walut obcych uległy modyfikacji.

Przycisk Przelicz i zaksięguj znajduje się na stronie Księguj w PWT pod warunkiem, że włączona jest obsługa wielu walut.

Informacje o korektach Praca w toku

Transakcje zaksięgowane w PWT podlegają korektom PWT i fakturowaniu w ramach departamentów. Dzięki korektom PWT można modyfikować i poprawiać zaksięgowane transakcje PWT. Zaksięgowane transakcje PWT można aktualizować, wycofywać i przesyłać.

Korekta PWT gwarantuje poprawność kwoty zapisanej i udostępnionej do obciążenia zwrotnego. Korygowaniu podlegają zaksięgowane transakcje PWT, które spełniają następujące kryteria:

- Transakcje zostały zaksięgowane w PWT
- Poprzednie korekty zostały zatwierdzone lub odrzucone
- Transakcje aktualnie nie są poddawane korekcie PWT
- Transakcje nie zostały zafakturowane
- Transakcje nie zostały wycofane
- Transakcje nie zostały zamknięte

Uwaga: Jeśli transakcja nie spełnia dowolnego z tych kryteriów, nie można jej skorygować.

Po wprowadzeniu korekty PWT dodawana jest transakcja, która odwołuje się do pierwotnej transakcji, ale jej nie zastępuje. Ta transakcja korekty jest wstrzymywana i nie jest dostępna do czasu jej zatwierdzenia lub odrzucenia.

Korekty PWT są dostępne do raportowania przed zatwierdzeniem PWT. Korekty PWT są przetwarzane w kwocie w walucie pierwotnej. Jeśli obsługa wielu walut jest włączona, przy każdym wprowadzeniu korekty PWT kwoty w walutach są aktualizowane na podstawie kursów wymiany z dnia transakcji pierwotnej. W korekcie PWT można wprowadzić wartości ujemne.

Modyfikowanie zaksięgowanych transakcji Praca w toku

Zaksięgowane transakcje PWT można edytować i korygować.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie finansami kliknij opcję Utwórz korektę PWT.
2. Wyszukaj zaksięgowane transakcje PWT, podając zakres dat w polach Od daty i Do daty.
3. Kliknij opcję Filtr.
Zostaną wyświetlone transakcje spełniające kryteria.
4. Kliknij łącze Data transakcji, aby poddać edycji informacje o transakcji.
5. Zmodyfikuj wymagane informacje. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Oblicz nowe stawki

Wskazuje, czy stawki zostaną przeliczone. Zaznacz to pole wyboru, aby przeliczyć stawki. To pole jest wyświetlane zawsze, niezależnie od wybranych filtrów.

6. Zapisz zmiany.

Korekta PWT jest wstrzymana do czasu jej zatwierdzenia lub odrzucenia.

Jeśli włączona jest obsługa wielu walut i kod waluty stawki został zmodyfikowany, kwoty w walutach skojarzone z transakcją są przeliczane na podstawie zmodyfikowanego kodu waluty.

7. Zatwierdź lub odrzuć wycofaną korektę PWT.

Wycofywanie zaksięgowanych transakcji Praca w toku

Wycofanie powoduje anulowanie pierwotnej zaksięgowanej transakcji przed jej rozliczeniem. Jeśli włączona jest obsługa wielu walut, kwoty w walutach w wycofaniu PWT są równe kwotom z pierwotnej transakcji.

Wykonaj następujące kroki:

1. Wyszukaj zaksięgowaną transakcję PWT przy użyciu filtru, podając zakres dat w polach Od daty i Do daty.

Zostaną wyświetlone transakcje spełniające kryteria.

2. Zaznacz każdą transakcję, którą chcesz wycofać, i kliknij opcję Wycofaj.

Transakcja jest gotowa do zatwierdzenia PWT.

Przenoszenie transakcji Praca w toku

Jeśli macierz kosztów/stawek uległa zmianie, a transakcje finansowe mają zostać przeliczone w celu uwzględnienia nowej stawki, należy przeprowadzić korektę PWT przez utworzenie transferu PWT. Następnie zaznacz pole wyboru Oblicz nowe stawki. W transakcjach jest używana bieżąca stawka z macierzy kosztów/stawek skojarzonej z inwestycją.

W ramach transferu można wykonać seryjne korekty PWT wybranych transakcji lub seryjnie przenieść transakcje z jednej inwestycji do drugiej.

Aby przeniesienie było możliwe, trzeba wykonać filtrowanie transakcji na podstawie szczegółów transakcji, które mają być skorygowane (lub przeniesione). Poza zakresem dat do filtrowania trzeba użyć przynajmniej jednego z następujących szczegółów transakcji:

- Identyfikator inwestycji
- Zadanie
- Kod obciążenia
- Identyfikator zasobu
- Klasa transakcji
- Kod typu wprowadzania danych

Wykonaj następujące kroki:

1. Filtruj zaksięgowane transakcje PWT.
Transakcje spełniające kryteria zostaną wyświetlone na liście.
2. Zaznacz pole wyboru obok każdej transakcji, którą chcesz skorygować lub przenieść, i kliknij opcję Transfer.
Zostanie wyświetlona strona Transfer transakcji.
3. W sekcji Transfer z wyświetlone są następujące informacje:

Projekt

Wyświetla projekt, dla którego transakcja została wykonana.

Zadanie

Wyświetla zadanie skojarzone z transakcją.

Kod obciążenia

Wyświetla kod obciążenia skojarzony z transakcją.

Kod typu wprowadzania danych

Wyświetla kod typu wprowadzania danych skojarzony z transakcją.

Identyfikator zasobu

Wyświetla zasób, względem którego księgowane jest rozliczenie.

Klasa transakcji

Wskazuje klasę danej transakcji.

Informacje wyświetlane w tej sekcji zależą od zastosowanego filtra.

4. Wypełnij następujące pola odpowiednio do potrzeb:

Data zastąpienia

Określa nową datę dla transakcji. To pole jest wyświetlane zawsze, niezależnie od wybranych filtrów. Przy użyciu selektora daty wybierz datę.

Projekt

Określa inwestycję, do której transakcja zostanie przeniesiona. To pole jest wyświetlane, jeśli w filtrze szczegółów transakcji wybrano identyfikator inwestycji.

Zadanie

Określa zadanie, do którego transakcja zostanie przeniesiona. To pole jest wyświetlane, jeśli w filtrze szczegółów transakcji wybrano zadanie lub identyfikator inwestycji.

Kod obciążenia

Określa kod obciążenia, do którego transakcja zostanie przeniesiona. To pole jest wyświetlane, jeśli w filtrze szczegółów transakcji wybrano kod obciążenia.

Kod typu wprowadzania danych

Określa kod typu wprowadzania danych, do którego transakcja zostanie przeniesiona. To pole jest wyświetlane, jeśli w filtrze szczegółów transakcji wybrano kod typu wprowadzania danych.

Identyfikator zasobu

Określa zasób, do którego transakcja zostanie przeniesiona. To pole jest wyświetlane, jeśli w filtrze szczegółów transakcji wybrano identyfikator zasobu.

Oblicz nowe stawki

Wskazuje, czy stawki zostaną przeliczone. Zaznacz to pole wyboru, aby przeliczyć stawki. To pole jest wyświetlane zawsze, niezależnie od wybranych filtrów.

Klasa transakcji

Określa klasę transakcji, do której transakcja zostanie przeniesiona. To pole jest wyświetlane, jeśli w filtrze szczegółów transakcji wybrano klasę transakcji.

5. Zapisz zmiany.

Zostanie wyświetlona strona Status transferu. Jeśli transfer nie zakończył się powodzeniem, zostanie wyświetlona przyczyna niepowodzenia.

6. Kliknij opcję Kontynuuj, aby wrócić do poprzedniej strony.

Zatwierdzanie lub odrzucanie korekt Praca w toku bez przeglądu

Wszystkie korekty PWT muszą zostać przejrane i zatwierdzone albo odrzucone. Często w ustalaniu, czy korekta PWT jest odpowiednia, bierze udział osoba dokonująca przeglądu na drugim poziomie.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie finansami kliknij opcję Zatwierdź korektę PWT.
Zostanie wyświetlona strona zatwierdzania korekty PWT.
2. W celu przejrzania korekt PWT użyj odpowiedniego filtra (w zależności od potrzeb).
3. Zaznacz każdą transakcję, którą chcesz zatwierdzić lub odrzucić bez przeglądania szczegółów.
4. Kliknij opcję Zatwierdź lub Odrzuć.

Zatwierdzanie lub odrzucanie korekt Praca w toku z przeglądem

Na stronie Szczegóły korekty PWT można porównać pierwotną transakcję ze skorygowaną transakcją.

Wykonaj następujące kroki:

1. W celu przejrzenia korekt PWT użyj odpowiedniego filtru (w zależności od potrzeb).
2. Kliknij łącze Data transakcji, aby wyświetlić szczegóły wybranej korekty PWT.
Zostaną wyświetlone szczegóły korekty PWT.
3. Dokonaj przeglądu korekty, a następnie kliknij opcję Zatwierdź lub Odrzuć.

Przeglądanie przetworzonych transakcji

Wyświetlenie wszystkich zaksięgowanych transakcji pozwala uzyskać pewność, że zostały zaksięgowane prawidłowo. W przypadku znalezienia błędu można wycofać obciążenia.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Zarządzanie finansami kliknij opcję Transakcje.
Zostanie wyświetlona strona listy. Domyślnie transakcje są filtrowane według bieżącego okresu obrachunkowego.
2. Korzystając z funkcji przeglądania lub filtrowania, znajdź transakcje, które chcesz przejrzeć.
3. Zweryfikuj transakcje.
4. Jeśli transakcje są nieprawidłowe i wymagają korekt, wykonaj jedną z następujących czynności:
  - Kliknij opcję Wycofaj wybrane obciążenia.
  - Kliknij opcję Wycofaj obciążenia filtrowane, aby wycofać obciążenia wszystkich wymienionych transakcji.

Wybrane transakcje wskazują na to, że obciążenia zostały wycofane.

Rozdział 6: Jak przetwarzać obciążenia zwrotne

Ta sekcja zawiera następujące tematy:

- [Informacje o obciążeniach zwrotnych](#) (na stronie 131)
- [Informacje o kontach księgi głównej](#) (na stronie 134)
- [Jak skonfigurować konta KG i obciążenia zwrotne](#) (na stronie 134)
- [Tworzenie kont księgi głównej](#) (na stronie 135)
- [Reguły obciążeń zwrotnych](#) (na stronie 136)
- [Nagłówki reguł i alokacje KG na określony czas](#) (na stronie 149)
- [Obciążenia zwrotne inwestycji](#) (na stronie 150)
- [Faktury departamentu](#) (na stronie 152)
- [Odzyskane koszty departamentu](#) (na stronie 159)

Informacje o obciążeniach zwrotnych

Obciążenia zwrotne stanowią realizowane między kontami przelewy do departamentów obejmujące koszty inwestycji lub usług. W ramach obciążenia zwrotnego konta departamentów są obciążane dzielonym kosztem inwestycji lub usług świadczonych w danym okresie. Obciążenie zwrotne reprezentuje stronę debetu w systemie księgowości. Departamentom realizującym inwestycję lub usługę jest przyznawane odpowiednie kredytowanie, co zapewnia środki za pracę wykonaną w danym okresie.

Aby przetwarzać transakcje obciążenia zwrotnego, należy skonfigurować konta księgi głównej i utworzyć reguły obciążeń zwrotnych, takie jak standardowe reguły debetowania, kredytowania i kosztów pośrednich. Utworzone reguły zależą od typu przetwarzania obciążenia zwrotnego, które ma zostać zaimplementowane.

Reguły wpływają na obciążenia zwrotne i kredyty, a także określają dzielone koszty inwestycji i usług. Reguła obciążenia zwrotnego jest zestawem unikatowych właściwości, które są dopasowywane do transakcji podczas debetowania i kredytowania departamentów. Reguły obciążenia zwrotnego składają się z następujących elementów:

- Nagłówek zawierający unikatowy zestaw właściwości, które są dopasowywane do transakcji podczas przetwarzania.
- Konto księgi głównej (KG) — kombinacje departamentów służące do identyfikacji departamentów obciążanych lub kredytowanych w związku z określonymi inwestycjami albo usługami.
- Alokacje pozwalające ustalić rozłożenie dzielonych kosztów lub kredytów na departamenty.

Przykład: podział kosztów

Departament bankowości detalicznej firmy Forward Inc. zamówił opracowanie aplikacji do obsługi kredytów hipotecznych, której systemy mają być współużytkowane przez departamenty samoobsługi detalicznej i kont detalicznych klasy premium. Departament bankowości detalicznej wykorzystuje funkcję obciążenia zwrotnego do alokacji kosztów poniesionych przez dział IT w związku z opracowaniem tej aplikacji.

Realizacja tego projektu wymaga wiedzy specjalistycznej od programistów, wiedzy analitycznej od operatorów technicznych departamentu obsługi detalicznej IT, a także wiedzy w zakresie zabezpieczeń technicznych od obsługi IT departamentu bankowości inwestycyjnej. Obsługa IT departamentu bankowości detalicznej ustawiła właściwe dla inwestycji reguły debetowania i kredytowania do zwrotnego obciążenia kosztami departamentów, które zleciły tę pracę, oraz kredytowania tych, które ją zrealizowały.

Kredytowanie wielu departamentów IT za wykonaną pracę

Menedżer finansowy departamentu obsługi detalicznej IT ustawił regułę kredytowania powodującą alokację 100 procent kredytu między trzy departamenty wykonujące pracę:

Departament tworzenia aplikacji detalicznych wykonuje część pracy związaną z programowaniem i otrzymuje 50 procent kredytu za pierwsze trzy miesiące oraz 80 procent za pozostałe trzy miesiące.

Departament detalicznych operacji technicznych świadczy usługi konsultacyjne na początku realizacji projektu i otrzymuje 25 procent kredytu za pierwsze trzy miesiące oraz 10 procent za pozostałe trzy miesiące.

Obsługa IT departamentu bankowości inwestycyjnej również świadczy usługi konsultacyjne na początku realizacji projektu i otrzymuje 25 procent kredytu za pierwsze trzy miesiące oraz 10 procent za pozostałe trzy miesiące.

Szczegół kredytu zasobu

Ogólne

Konto KG

100-1

Departament

ret_app_dev

Wartość procentowa

	Rozpoczęcie	Koniec	Wartość procentowa
☐ 2012-08-01	2012-08-31		50,00%
☐ 2012-09-01	2012-09-30		50,00%
☐ 2012-10-01	2012-10-31		50,00%
☐ 2012-11-01	2012-11-30		80,00%
☐ 2012-12-01	2012-12-31		80,00%
☐ 2013-01-01	2013-01-31		80,00%

Reguła kredytowania: CREDIT00001 - Właściwości - Szczegóły

Filtr: Brak

	Konto KG	Departament	Aug 1, 2012-Aug 31, 2012	Sep 1, 2012-Sep 30, 2012	Oct 1, 2012-Oct 31, 2012	Nov 1, 2012-Nov 30, 2012
☐	100-1	ret_app_dev	50,00%	50,00%	50,00%	80,00%
☐	100-1	ret_tech_ops	25,00%	25,00%	25,00%	10,00%
☐	100-1	inv_bkng_it	25,00%	25,00%	25,00%	10,00%

Debetowanie wielu jednostek biznesowych za zleconą pracę

Kierownik projektu departamentu obsługi detalicznej IT dla tego projektu ustawił regułę debetowania powodującą kwartalne obciążanie zwrotne o wartości 50 procent departamentów samoobsługi detalicznej i kont detalicznych klasy premium.

Reguła standardowa: DEBIT00003 - Właściwości - Szczegóły

Filtr: Brak

	Konto KG	Departament	Aug 1, 2012-Aug 31, 2012	Sep 1, 2012-Sep 30, 2012	Oct 1, 2012-Oct 31, 2012	Nov 1, 2012-Nov 30, 2012
☐	100-2	rti_pmr_acts	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%
☐	100-2	rti_slf_srvc	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%

Korzystając z elastycznych reguł obciążania zwrotnego, firma Forward Inc. może odpowiednio alokować obciążenie kosztami do departamentów korzystających z usług wykonywanych przez obsługę IT. Pozwala to również departamentom IT na uzyskiwanie kredytu za wykonywaną pracę.

Informacje o kontach księgi głównej

Należy zdefiniować konta księgi głównej (KG), aby je przypisać do szczegółów planów kosztów. Później, gdy dane planowania zostaną wyodrębnione z programu CA Clarity PPM do zewnętrznego systemu księgowego, konta KG mogą służyć do mapowania. Do programu CA Clarity PPM można też importować konta KG z zewnętrznego systemu księgowego przy użyciu interfejsu XOG.

Konta KG służą do definiowania alokacji KG na określony czas, które są używane w obciążeniach zwrotnych.

Konta KG są kombinacjami kodów kont głównych i kodów subkont, które służą do klasyfikacji kont. Na przykład główne konto Środki trwałe może mieć kod 100, a subkonta odpowiednio 111 — Grunty oraz 112 — Budynki i budowle.

Jak skonfigurować konta KG i obciążenia zwrotne

W przypadku obciążeń zwrotnych zakłada się, że transakcje dla skojarzonych inwestycji istnieją w systemie.

Aby pracować z obciążeniami zwrotnymi i kontami KG, należy skonfigurować następujące elementy:

- [Jednostki](#) (na stronie 11)
- [Departamenty](#) (na stronie 21)
- [Lokalizacje](#) (na stronie 19)
- [Konta KG](#) (na stronie 134)
- Kody obciążenia i kody wprowadzania danych
- [Klasy finansowe](#) (na stronie 28)
- Inwestycje lub usługi z włączonymi funkcjami finansowymi
- Członkowie zespołu ds. inwestycji lub usług (obejmuje to zasoby robocizny, wyposażenia, materiałów i wydatków) z włączonymi funkcjami finansowymi
- Użytkownicy muszą mieć przyznane prawa dostępu do zarządzania kontami KG oraz regułami standardowymi, kredytowania i kosztów pośrednich.
- [Reguły kredytowania](#) (na stronie 139)
- [Reguły standardowe lub reguły debetowania](#) (na stronie 137)

Tworzenie kont księgi głównej

Przed utworzeniem kont KG należy sprawdzić, czy istnieje jednostka. Po utworzeniu konta KG można je edytować. Konto KG, które nie jest związane z żadnym planem kosztów ani transakcją, można usunąć.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Finanse kliknij opcję Konta KG.
Zostanie wyświetlona lista kont KG.
2. Kliknij opcję Nowy.
Zostanie wyświetlona strona tworzenia.
3. Wypełnij poniższe pola:

Identyfikator głównego konta

Określa pierwszą część numeru konta pierwotnego.

Identyfikator konta podrzędnego

Określa drugą część numeru konta pierwotnego.

Jednostka

Określa jednostkę skojarzoną z kontem KG.

Typ konta

Określa typ konta używany do klasyfikowania kont.

Wartości:

- Środek trwały
- Zobowiązanie
- Dochód
- Wydatek

Aktywne

Wskazuje, czy konto jest aktywne i dostępne do przypisania do planów kosztów.

Koszty pośrednie

Wskazuje, czy konto służy do obciążania kosztami wyznaczonych departamentów. W przypadku wybrania tej opcji należy utworzyć reguły kosztów pośrednich.

Wydatek kapitałowy

Wskazuje, czy konto jest przeznaczone do wydatków kapitałowych.

Wydatek niegotówkowy

Wskazuje, czy konto jest przeznaczone do wydatków niegotówkowych.

4. Kliknij przycisk Zapisz.

Reguły obciążeń zwrotnych

Obciążenia zwrotne i kredyty dotyczące kosztów inwestycji i usług są sterowane przez reguły, a przetwarzane przez transakcje PWT. Reguły te są wykorzystywane przy przetwarzaniu transakcji do stosowania opłat lub kredytów w stosunku do wyznaczonych departamentów lub kont KG.

Kierownicy departamentów mogą wyświetlać swoje opłaty i kredyty przy użyciu następujących narzędzi:

- Faktury departamentu: do wyświetlania i zatwierdzania opłat.
- Zestawienia kwot możliwych do odzyskania - departament: do wyświetlania kredytów. Zestawienia są dostępne dla departamentów zarządzających usługami.

Obsługiwane są następujące reguły obciążeń zwrotnych:

- Reguły debetowania właściwe dla inwestycji. Zestaw reguł właściwych dla inwestycji określający sposób debetowania departamentów kosztem inwestycji lub usług, które zostały zrealizowane na ich rzecz w danym okresie czasu. Czasami alokacje nie są równe 100 procentom, ponieważ część kosztów może wynikać z kosztów pośrednich. Reguły debetowania ustawiają kierownicy inwestycji lub usługi. Na stronie Obciążenia zwrotne można wyświetlić listę wszystkich reguł debetowania zdefiniowanych dla danej inwestycji lub usługi.
- Standardowe reguły debetowania. Standardowy zestaw reguł debetowania, który można wykorzystywać globalnie w obrębie jednostki do obciążania departamentów kosztami inwestycji. Reguły debetowania są właściwe dla inwestycji i konfigurowane przez kierownika inwestycji lub usługi albo przez menedżera finansowego.
- Reguły kredytowania. Zestaw reguł określający, które departamenty są kredytowane na poczet kosztów realizacji inwestycji lub usług w danym okresie. W przypadku reguł kredytowania alokacje muszą być równe 100 procentom kosztów debetowanych kosztów. Reguły kredytowania konfiguruje menedżer finansowy.

- Reguły narzutu. Standardowy zestaw reguł określający sposób obciążania pozostałymi kosztami lub kosztami pośrednimi za dany okres. Reguły kosztów pośrednich konfiguruje menedżer finansowy.

Ustawiając reguły debetowania, kierownik inwestycji lub usługi może uzależnić opłaty od reguł standardowych lub właściwych dla inwestycji.

Aby umożliwić automatyczne wypełnianie, można skonfigurować unikatowe kody: kod alokacji (do reguł standardowych) i kod kredytu zasobu (do reguł kredytowania).

Reguły standardowe

Regułę standardową można zastosować globalnie do wielu inwestycji lub usług, gdy te same reguły obciążeń zwrotnych mogą służyć do debetowania departamentów w związku z kosztami.

Konfigurując obciążenia zwrotne, kierownicy inwestycji lub usług mogą wybrać opcję zastosowania reguł ogólnych (konfigurowanych przez menedżera finansowego) lub reguły opartej na inwestycji (konfigurowanej przez kierownika inwestycji lub usługi).

Tworzenie nagłówków standardowych reguł alokacji

W poniższej procedurze przedstawiono tworzenie nagłówka reguły standardowej.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Obciążenia zwrotne kliknij opcję Reguły standardowe.

Zostanie wyświetlona lista istniejących nagłówków reguł standardowych.

2. Kliknij opcję Nowy.

Zostanie wyświetlona strona tworzenia standardowych reguł alokacji.

3. Wprowadź następujące wymagane informacje:

Kod alokacji

Określa unikatowy kod używany do klasyfikowania reguły obciążenia zwrotnego (lub standardowego debetowania). Wymagane.

Jednostka

Określa jednostkę skojarzoną z regułą obciążenia zwrotnego. Wymagane.

Wartość użytkownika 1, Wartość użytkownika 2

Właściwości niestandardowe. Dostępne do wyboru tylko wtedy, gdy w programie Studio zdefiniowano wartości w słowniku.

Kod obciążenia

Określa kod obciążenia skojarzony z regułą obciążenia zwrotnego.

Typ wprowadzania danych

Określa kod typu wprowadzania danych skojarzony z regułą obciążenia zwrotnego.

Klasa transakcji

Określa klasę transakcji skojarzoną z regułą transakcji.

Nalicz pozostałość jako narzut

Określa, czy ewentualne pozostałe koszty mają być naliczane jako koszty pośrednie. Po wybraniu tej opcji należy zdefiniować reguły obciążenia zwrotnego kosztów pośrednich.

Domyślnie: wyczyszczone

Kod statusu

Wskazuje, czy reguła standardowa jest dostępna dla obciążeń zwrotnych. Wymagane.

Wartości:

- Aktywne. Reguła jest zawsze uwzględniana i można ją dopasowywać do transakcji przy generowaniu faktur.
- Nieaktywne. Reguła nie jest uwzględniana przy generowaniu faktur.
- Wstrzymana. Regułę można uwzględniać i dopasowywać do transakcji, jeśli nie można dopasować żadnej aktywnej reguły.

4. Zapisz zmiany i kontynuuj dodawanie kont KG oraz wartości procentowych alokacji do kont debetowych.

Modyfikowanie właściwości nagłówków reguł standardowych

W poniższej procedurze przedstawiono edycję właściwości nagłówka reguły standardowej.

Wykonaj następujące kroki:

1. Kliknij łącze Kod alokacji dla wybranego nagłówka reguły standardowej.
Zostaną wyświetlone szczegóły właściwości reguły standardowej.
2. Otwórz menu Właściwości i kliknij opcję Strona główna.
Zostaną wyświetlone główne właściwości.
3. Przeprowadź edycję odpowiednich właściwości.
4. Zapisz zmiany.

Reguły kredytowania

Reguły kredytowania identyfikują departamenty, które są kredytowane w związku z kosztami zrealizowanych inwestycji lub świadczonych usług. Departamenty są kredytowane na podstawie atrybutów zasobów przypisanych do zrealizowanych inwestycji lub usług. Lokalizacja i departament przypisane do zasobu muszą zatem być zgodne z lokalizacją i zasobem przypisanymi do departamentu uzyskującego kredyt.

Tworzenie nagłówków reguł kredytowania

W poniższej procedurze przedstawiono tworzenie nagłówka reguły kredytowania.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Obciążenia zwrotne kliknij opcję Reguły kredytowania.

Zostanie wyświetlona lista istniejących nagłówków reguł.

2. Kliknij opcję Nowy.
3. Wypełnij poniższe pola:

Kod kredytu zasobu

Określa unikatowy kod używany do klasyfikowania reguły kredytowania.

Kod statusu

Wskazuje, czy reguła kredytowania jest aktywna, nieaktywna lub wstrzymana.

Jednostka

Określa jednostkę skojarzoną z departamentem uzyskującym kredyt.

Lokalizacja

Określa lokalizację skojarzoną z departamentem uzyskującym kredyt.

Departament

Określa departament uzyskujący kredyt.

Klasa zasobu

Określa klasę zasobu skojarzoną z regułą kredytowania.

Klasa transakcji

Określa klasę transakcji skojarzoną z regułą kredytowania.

4. Zapisz zmiany i kontynuuj dodawanie kont KG oraz wartości procentowych alokacji kredytowania.

Tworzenie reguł debetowania właściwych dla inwestycji

Właściwości reguły debetowania opisują regułę w sposób unikatowy i służą do dopasowywania transakcji podczas przetwarzania finansowego. Aby można było obciążyć pozostałymi kosztami pełne konto KG, musi istnieć reguła kosztów pośrednich.

Reguły debetowania można usuwać, o ile nie zostały użyte do przetwarzania transakcji.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję lub usługę.
2. Otwórz menu Obciążenia zwrotne i kliknij opcję Reguły debetowania.
Zostanie wyświetlona strona reguł debetowania obciążeń zwrotnych.
3. Kliknij opcję Nowy.
4. Wypełnij poniższe pola:

Kod alokacji

Określa unikatowy kod używany do klasyfikowania reguły debetowania dla danej inwestycji.

Kod obciążenia

Określa kod obciążenia skojarzony z regułą debetowania.

Wartość użytkownika 1 i Wartość użytkownika 2

Określa właściwości niestandardowe skojarzone z regułą debetowania. Atrybuty niestandardowe można wybrać tylko wtedy, gdy w programie Studio zdefiniowano wartości w słowniku.

Kod typu wprowadzania danych

Określa kod typu wprowadzania danych skojarzony z regułą debetowania.

Klasa transakcji

Określa klasę transakcji skojarzoną z regułą debetowania.

Kod statusu

Wskazuje, czy reguła debetowania jest dostępna dla obciążeń zwrotnych.

Wartości:

- Aktywne. Wskazuje, że przy generowaniu faktur reguła jest zawsze uwzględniana i można ją dopasowywać do transakcji.
- Nieaktywne. Wskazuje, że reguła nie jest uwzględniana przy generowaniu faktur.
- Wstrzymana. Regułę można uwzględniać i dopasowywać do transakcji, jeśli nie można dopasować żadnej aktywnej reguły.

Nalicz pozostałość jako narzut

Wskazuje, czy ewentualne pozostałe koszty mają być naliczane jako narzut. Zaznacz to pole wyboru, aby wszystkie pozostałe koszty były naliczane jako narzut.

5. Zapisz zmiany i kontynuuj dodawanie kombinacji kont KG oraz departamentów w celu obciążenia kosztami.

Alokacje KG

Po utworzeniu reguł debetowania można zdefiniować alokacje KG, które określają sposób obciążania departamentów docelowych kosztami. Alokacja KG składa się z pełnego konta KG i zestawu reguł alokacji. Reguły reprezentują wartości procentowe alokowanego kosztu w konkretnym okresie czasu. Pełne konto KG to kombinacja pierwotnego konta KG i departamentu.

W przypadku każdej alokacji KG można równomiernie rozłożyć wartości procentowe obciążeń zwrotnych we wszystkich okresach obrachunkowych albo określić różne wartości procentowe dla każdego okresu. Jeśli na przykład w firmie ustawiono okres obrachunkowy jako kwartalny, można określić 100 procent alokacji dla pierwszego kwartału. Następnie można ustawić 50 procent dla pozostałych kwartałów. Pozostałymi kosztami dla trzech ostatnich kwartałów można obciążyć inny departament lub naliczyć je jako narzut.

Definiowanie alokacji KG dla reguł standardowych i kredytowania

Alokacje KG identyfikują konta KG i departamenty, które są debetowane (do reguł standardowych) i kredytowane (do reguł kredytowania). Alokacje KG wskazują też wartości procentowe kosztów, które są związane z obciążaniem lub kredytowaniem.

Wartość procentowa alokacji dla reguły kredytowania w dowolnym okresie czasu musi zawsze wynosić 100 procent.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję lub usługę.
2. Otwórz menu Obciążenia zwrotne i kliknij opcję Reguły debetowania lub Reguły kredytowania.
3. Aby edytować właściwości wybranej reguły, kliknij łącze Kod alokacji dla reguł standardowych lub łącze Kod kredytu zasobu dla reguł kredytowania.

Zostaną wyświetlone szczegóły właściwości reguły.

4. Wykonaj jedną z następujących czynności:
  - a. Kliknij opcję Nowy, aby dodać konto do reguły i zdefiniować alokacje.
  - b. Kliknij łącze Konto KG, aby edytować alokacje konta już uwzględnionego w regule.

Zostanie wyświetlona strona szczegółów reguły.

5. W sekcji Ogólne wypełnij następujące pola:

Konto KG

Określa konto KG skojarzone z regułą.

Departament

Określa departament skojarzony z regułą. W przypadku reguł kredytowania wskazuje departament uzyskujący kredyt. W przypadku reguł standardowych wskazuje obciążany departament.

Domyślnie jest wyświetlany pusty wiersz z polami dat rozpoczęcia i zakończenia oraz wartość procentowa.

6. Podaj okres rozpoczęcia i zakończenia reguły.
7. Określ wartość procentową debetu lub kredytu departamentu w danym okresie.
8. Kliknij opcję Nowy wiersz, aby kontynuować dodawanie okresów czasu i wartości procentowych.
9. Po zakończeniu kliknij opcję Zapisz i powrót.

Edytowanie alokacji KG dla reguł debetowania

Alokacje KG można usuwać z reguł debetowania, o ile nie ma do nich odwołań w planach finansowych i obciążeniach zwrotnych.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję lub usługę.
2. Otwórz menu Obciążenia zwrotne i kliknij opcję Reguły debetowania.

Zostanie wyświetlona strona reguł debetowania obciążeń zwrotnych.
3. Kliknij łącze Kod alokacji KG, aby wyświetlić szczegóły reguły.

Zostanie wyświetlona strona z listą szczegółów alokacji KG.
4. W sekcji Ogólne:
  - a. Wybierz lub zmień konto KG.
  - b. Wybierz lub zmień departament.

5. Za pomocą selektora daty wybierz okres w polu Początek lub Koniec.
Dostępne okresy obrachunkowe zależą od typu okresu obrachunkowego jednostki.
6. Określ wartość procentową, w jakiej obciążenia będą alokowane do kombinacji konta KG i departamentu.
7. Zapisz zmiany, aby kontynuować dodawanie alokacji w kolejnych okresach.
8. Zapisz zmiany.

Reguły kosztów pośrednich

Jeśli reguły standardowe lub reguły debetowania powodują obciążenie pozostałymi kosztami jako kosztami pośrednimi, reguły kosztów pośrednich wskazują, które konta KG są debetowane. Reguły kosztów pośrednich mogą zawierać tylko jeden zestaw alokacji KG. Nie są wymagane informacje w nagłówku.

Aby obciążyć departamenty kosztami pośrednimi, należy skonfigurować:

- Konta KG na potrzeby kosztów pośrednich
- Obciążanie pozostałymi kosztami według reguł standardowych lub debetowania

Tworzenie reguł kosztów pośrednich

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Obciążenia zwrotne kliknij opcję Reguły kosztów pośrednich.

Zostanie wyświetlona lista istniejących reguł.

2. Kliknij opcję Nowy.

Zostanie wyświetlona strona tworzenia.

3. Wypełnij poniższe pola:

Jednostka

Określa jednostkę skojarzoną z regułą.

Konto KG

Określa konto KG skojarzone z regułą.

Departament

Określa departament skojarzony z regułą.

4. Zapisz zmiany. Po zapisaniu właściwości danej reguły będzie ją można tylko wyświetlać.

5. Zdefiniuj szczegóły reguły kosztów pośrednich następująco:
  1. Podaj wartość procentową alokacji kosztów pośrednich w danym okresie.
  2. Kliknij opcję Nowy wiersz, aby kontynuować dodawanie okresów czasu i wartości procentowych.
  3. Zapisz zmiany.

Edycja alokacji dla reguł kosztów pośrednich

Aby usunąć regułę kosztów pośrednich, należy ją wybrać i kliknąć opcję Usuń.

Wykonaj następujące kroki:

1. Kliknij łącze konta KG, aby edytować właściwości wybranego konta.
Zostanie wyświetlona strona szczegółów reguły.
2. Za pomocą selektora daty wybierz okres w polu Początek lub Koniec.
3. Podaj wartość procentową, aby ustawić alokację dla pełnego konta KG.
4. Zapisz, aby kontynuować dodawanie okresów czasu i wartości procentowych.
5. Zapisz zmiany.

Konfigurowanie kredytów zasobów

Aby skonfigurować kredyty zasobów na potrzeby księgowania na koncie księgi głównej, potrzebne jest prawo dostępu Obsługa finansowa - Zarządzanie finansami.

Departamenty IT najczęściej obciążają zwrotnie kredytami grupy, dla których pracują. W ten sposób odbywa się alokacja wydatków i pracy. Kredyt zasobu wskazuje element uzyskujący kredyt: departament, jednostkę, lokalizację, klasę transakcji lub klasę zasobu. Incydenty obsługują kredyty zasobów.

Usuwanie alokacji KG z reguł obciążeń zwrotnych

Skorzystaj z jednej z następujących metod usuwania alokacji KG z reguł obciążeń zwrotnych:

- Usuwanie alokacji KG z reguł standardowych i reguł kredytowania.
- Usuwanie alokacji KG z reguł kosztów pośrednich.

Alokacje KG można usunąć tylko wtedy, gdy nie odwołują się do nich obciążenia zwrotne i plany kosztów.

Usuwanie alokacji KG z reguł standardowych i kredytowania

Wykonaj następujące kroki:

1. Aby edytować właściwości wybranej reguły, kliknij łącze Kod alokacji lub łącze Kod kredytu zasobu.
Zostaną wyświetlone szczegóły właściwości reguły.
2. Zaznacz pole wyboru obok każdej alokacji KG, którą chcesz usunąć z reguły, i kliknij opcję Usuń.

Usuwanie alokacji KG z reguł kosztów pośrednich**Wykonaj następujące kroki:**

1. Kliknij łącze Konto KG, aby edytować właściwości wybranej reguły kosztów pośrednich.
Zostanie wyświetlona strona szczegółów reguły.
2. Zaznacz pole wyboru przy każdym okresie czasu, który chcesz usunąć z reguły.
3. Kliknij opcję Usuń.

Błędy i ostrzeżenia obciążeń zwrotnych

Na stronie Wiadomości można wyświetlić i monitorować błędy obciążeń zwrotnych oraz ostrzeżenia.

- **Błędy.** Jeśli występuje błąd związany z obciążeniem zwrotnym, nie można przetwarzać powodującej go transakcji. Aby przetwarzać obciążenia i kredyty, należy naprawić błędy.
- **Ostrzeżenia.** Ostrzeżenie związane z obciążeniem zwrotnym stanowi informację o potencjalnych problemach, które można rozwiązać.

Po naprawieniu błędów i rozwiązaniu problemów wskazanych w ostrzeżeniach komunikaty są usuwane ze strony. W poniższej tabeli przedstawiono niektóre z typowych komunikatów o błędach i sposoby ich rozwiązania:

Typ	Wiadomość	Możliwe rozwiązanie
	Błąd podczas wypłacania obciążeń debetowych (nadmierna alokacja).	Wartości procentowe alokacji sumują się w regule debetowania do wartości przekraczającej 100%. Aby dowiedzieć się, czy w regule debetowania występują wartości procentowe alokacji, które sumują się do wartości przekraczającej 100%, skonfiguruj wyświetlanie wiersza agregacji w widokach kolumny listy „Debety” dla obiektu Szczegóły alokacji KG. Aby uzyskać więcej informacji, zobacz <i>Studio</i> .

Typ	Wiadomość	Możliwe rozwiązanie
	Błąd podczas wypłacania obciążeń z tytułu kosztów pośrednich (nadmierna alokacja).	Wartości procentowe alokacji sumują się w regule narzutu do wartości przekraczającej 100%. Aby dowiedzieć się, czy w regule kosztów pośrednich występują wartości procentowe alokacji, które sumują się do wartości przekraczającej 100%, skonfiguruj wyświetlanie wiersza agregacji w widokach kolumny listy „Lista reguł kosztów pośrednich” dla obiektu Szczegóły alokacji KG. Aby uzyskać więcej informacji, zobacz <i>Studio</i> .
Ostrzeżenie	Nie ustawiono typu obciążenia zwrotnego dla inwestycji.	Ustaw opcje obciążenia zwrotnego dla inwestycji.
Błąd	Brak szczegółów alokacji reguły kredytowania w zakresie dat transakcji.	Zdefiniuj alokację KG w regule kredytowania dla daty transakcji.
Błąd	Brak szczegółów alokacji reguły debetowania w zakresie dat transakcji.	Zdefiniuj alokację KG w regule debetowania dla daty transakcji.
Błąd	Nie znaleziono żadnej pasującej reguły kredytowania.	Wykonaj jedną z następujących czynności: Jeśli brak reguły kredytowania, utwórz ją. Skontaktuj się z menedżerem finansowym. Jeśli istnieje reguła kredytowania, porównaj jej kryteria z transakcją. Następnie skoryguj regułę lub utwórz nową, aby dopasować do transakcji. Można też skorygować transakcję, aby była zgodna z regułą. Skontaktuj się z menedżerem finansowym i kierownikiem inwestycji.

Typ	Wiadomość	Możliwe rozwiązanie
Błąd	Nie znaleziono żadnej pasującej reguły debetowania.	Wykonaj jedną z następujących czynności. Jeśli brak reguły debetowania, utwórz ją. Skontaktuj się z kierownikiem inwestycji lub usługi. Jeśli istnieje reguła debetowania, porównaj jej kryteria z transakcją. Następnie skoryguj regułę lub utwórz nową, aby dopasować do transakcji. Można też skorygować transakcję, aby była zgodna z regułą. Skontaktuj się z menedżerem finansowym i kierownikiem inwestycji.
	Nie znaleziono żadnej reguły kosztów pośrednich.	Wykonaj jedną z następujących czynności: Utwórz regułę kosztów pośrednich. Skontaktuj się z menedżerem finansowym. Usuń zaznaczenie opcji obciążania pozostałymi kosztami jako kosztami pośrednimi w regule debetowania.
Błąd	Wybrane połączenie departamentu i lokalizacji jest nieprawidłowe.	Sprawdź, czy właściwości reguły kredytowania wskazują prawidłową kombinację departamentu i lokalizacji.
Ostrzeżenie	Nie można skredytować pełnej kwoty obciążenia.	Przejrzyj regułę kredytowania i sprawdź, czy alokacja KG dla określonej daty transakcji jest równa 100 procent. Aby uzyskać więcej informacji, skontaktuj się z menedżerem finansowym.
Ostrzeżenie	Typ wydatku transakcji PWT [Wydatek kapitałowy Amortyzacja] nie jest zgodny z typem rachunku wydatków dotyczącym inwestycji [Wydatek kapitałowy Amortyzacja].	Wykonaj jedną z następujących czynności: Ustaw typ wydatków w transakcji PWT, aby był zgodny z typem rachunku wydatków w inwestycji. Skontaktuj się z menedżerem finansowym. Ustaw typ rachunku wydatków w inwestycji, aby był zgodny z typem wydatków w transakcji PWT. Skontaktuj się z kierownikiem inwestycji lub usługi.

Monitorowanie błędów i ostrzeżeń obciążeń zwrotnych

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Administrowanie i w menu Obciążenia zwrotne kliknij opcję Wiadomości.

Zostanie wyświetlona lista błędów i ostrzeżeń dotyczących obciążeń zwrotnych.

2. Sprawdź następujące pola:

Inwestycja

Zawiera nazwę inwestycji użytej w transakcji.

Kod obciążenia

Określa typ kodu obciążenia skojarzonego z inwestycją.

Data transakcji

Zawiera datę transakcji.

Typ wydatku

Wskazuje typ wydatku.

Zasób

Wskazuje zasób, który ponosi koszty związane z inwestycją.

Alokacja

Wskazuje regułę, której dotyczy błąd lub ostrzeżenie.

Typ alokacji

Wskazuje, czy reguła dotyczy kredytowania, czy debetowania.

Podtyp alokacji

Wskazuje, czy reguła jest standardowa, czy oparta na inwestycji.

Data serii

Zawiera datę uruchomienia zadania generowania faktury.

Seria uruchomiona przez

Zawiera nazwę użytkownika, który zainicjował zadanie generowania faktury.

Wstrzymane

Wskazuje, że komunikat o błędzie jest wstrzymany.

Wiadomość

Zawiera komunikat o błędzie lub ostrzeżenie.

3. Zaznacz pole wyboru obok każdego z komunikatów i wykonaj jedną z następujących czynności:
  - Kliknij opcję Wstrzymane, aby komunikat o błędzie został wstrzymany.
  - Kliknij opcję Zwolnij, aby zwolnić wstrzymany komunikat o błędzie.
4. Popraw błędy wskazane w komunikatach i ostrzeżeniach.

Nagłówki reguł i alokacje KG na określony czas

Reguły debetowania i kredytowania środków składają się z nagłówka i zestawu alokacji KG na określony czas.

Nagłówki reguł

Nagłówek określa regułę w sposób unikatowy i służy do dopasowywania elementów do transakcji podczas przetwarzania finansowego. Kilka przykładów:

Reguła debetowania DB-800 jest opisana jako kod obciążenia Wydatki i kod transakcji techSup. Inna reguła debetowania (DB-900) jest opisana jako kod obciążenia Wydatki i kod transakcji SysMaint.

Reguła kredytowania CR-000 jest opisana jako lokalizacja Santa Clara i klasa zasobu ENG. Inna reguła kredytowania (CR-111) jest opisana jako lokalizacja Bournemouth i klasa zasobu ENG.

Kod alokacji KG używany do tworzenia i identyfikowania reguł można tak skonfigurować, aby był wprowadzany automatycznie.

Alokacje KG na określony czas

Reguły debetowania i kredytowania środków składają się z nagłówka i zestawu alokacji KG na określony czas. Alokacje na określony czas określają kwoty debetowania i kredytowania departamentów z tytułu kosztów w danym okresie czasu. Reguły obciążeń zwrotnych są oparte na następujących elementach:

- Pełne konto KG. Określa konto księgi głównej (KG) obciążane kosztem oraz departament odpowiedzialny za koszt.
- Okres obrachunkowy. Wskazuje okres czasu dla alokacji KG.
- Procent alokacji. Określa odsetek całkowitego kosztu debetowany lub kredytowany na pełne konto KG.

Obciążenia zwrotne inwestycji

Aby zarządzać obciążeniami zwrotnymi inwestycji, należy skonfigurować opcje obciążenia zwrotnego. Do wyboru są dostępne następujące opcje i typy obciążenia zwrotnego:

- Standardowe reguły debetowania
- Reguły debetowania właściwe dla inwestycji

Rachunek wydatków określa sposób alokowania kosztów. Umożliwia również dopasowywanie do transakcji w celu ustalenia, czy koszty inwestycji zostały zafakturowane. Przypuśćmy, że firma stosuje zasadę zwrotnego obciążania tylko inwestycji uważanych za wydatki kapitałowe. Załóżmy także, że zarządzasz serwerami poczty e-mail. Zgodnie z zasadami firm serwery i inne urządzenia o znaczeniu krytycznym podlegają amortyzacji i są traktowane inaczej przy przetwarzaniu transakcji. Wszystkie transakcje wydatków kapitałowych przetwarzane w odniesieniu do serwerów poczty e-mail są ignorowane i nie podlegają obciążeniom zwrotnym.

Ustawianie opcji obciążenia zwrotnego

Opcje obciążenia zwrotnego określają sposób i czas generowania opłat podczas fakturowania. Aby przetwarzać obciążenia zwrotne, należy ustawić opcje obciążeń zwrotnych.

Typ obciążenia zwrotnego określa, czy podczas przetwarzania finansowego do transakcji dopasowywana jest reguła właściwa dla inwestycji, czy standardowa reguła debetowania.

Ważne! Aby wygenerować faktury za dopasowane transakcje, należy wybrać typ obciążenia zwrotnego.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję lub usługę.
2. Otwórz menu Obciążenia zwrotne i kliknij polecenie Opcje.
Zostanie wyświetlona strona opcji obciążeń zwrotnych.
3. Wypełnij poniższe pola:

Typ obciążenia zwrotnego

Określa typ obciążenia zwrotnego dla inwestycji lub usługi.

Wartości:

- Standard
- Inwestycja

Typ rachunku wydatków

Wskazuje sposób księgowania kosztów oraz określa, czy są one przeznaczone do fakturowania podczas przetwarzania transakcji.

Wartości:

- Wydatek kapitałowy. Obciążenia podlegają fakturowaniu.
- Amortyzacja. Obciążenia nie podlegają fakturowaniu.

4. Zapisz zmiany.

Wycofywanie obciążeń na transakcje

Transakcje przetworzone w ramach inwestycji lub usług można przeglądać pod kątem poprawności księgowania. W przypadku stwierdzenia błędów wymagających wycofania można także wycofać obciążenia nałożone na wybrane lub wszystkie dostępne transakcje.

Po wycofaniu obciążeń alokowane obciążenie jest usuwane z faktur departamentu. Obciążenia nie są wyświetlane przy następnym generowaniu faktur ani podczas ręcznego ponownego generowania faktur przez kierownika departamentu. Jeśli podczas cofania obciążeń faktura jest zablokowana lub zatwierdzona, ta zmiana jest stosowana do przyszłych faktur.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz inwestycję lub usługę.
2. Otwórz menu Obciążenia zwrotne i kliknij opcję Transakcje.
Zostanie wyświetlona strona transakcji obciążeń zwrotnych.
3. W sekcji filtru odszukaj i zaznacz okres obrachunkowy, dla którego chcesz wyświetlić lub wycofać obciążenia nałożone na transakcje, a następnie kliknij opcję Filtruj.
4. Zweryfikuj transakcje.
5. Jeśli transakcje są nieprawidłowe i wymagają wycofania, wykonaj jedną z następujących czynności:
  - Zaznacz każdą transakcję, której obciążenia chcesz wycofać, i kliknij opcję Wycofaj wybrane obciążenia.
  - Kliknij opcję Wycofaj obciążenia filtrowane, aby wycofać obciążenia wszystkich wymienionych transakcji.

Wybrane transakcje wskazują na to, że obciążenia zostały wycofane.

Faktury departamentu

Każdy departament obciążony kosztami zrealizowanych inwestycji i usług otrzymuje fakturę za każdy okres. Faktury można wyświetlać okresowo, aby monitorować obciążenia, wprowadzać korekty, zatwierdzać lub odrzucać faktury i ręcznie generować faktury ponownie.

Kierownik inwestycji lub usługi konfiguruje reguły debetowania identyfikujące obciążane departamenty. Reguły wskazują też wartości procentowe debetowanego w stosunku do nich kosztu.

Jak skonfigurować faktury

Aby można było odbierać, przysyłać, zatwierdzać lub odrzucać faktury, należy skonfigurować następujące elementy:

- Typ okresu obrachunkowego służący do ustalenia cyklu fakturowania
- [Reguły debetowania właściwe dla inwestycji](#) (na stronie 140)
lub
- [Standardowe reguły debetowania](#) (na stronie 137)
- [Reguły kredytowania](#) (na stronie 139)
- Użytkownicy odpowiedzialni za wyświetlanie, przysyłanie i zatwierdzanie lub odrzucanie faktur muszą dysponować prawami dostępu.

Jak odbywa się zatwierdzanie faktur

Na ogół przy zatwierdzaniu faktur współpracują menedżer finansowy i kierownik departamentu. Menedżer finansowy przysyła faktury do zatwierdzenia, a kierownik departamentu zatwierdza je lub odrzuca. Prawa dostępu do faktur departamentu określają, którzy użytkownicy mogą wykonywać zadania związane z fakturami.

Przy identyfikowaniu ról odpowiedzialnych za faktury oraz ustalaniu końcowych okresów na przysyłanie i zatwierdzanie faktur należy stosować zasady i najlepsze sposoby postępowania obowiązujące w firmie. Proces zatwierdzania przebiega w następujący sposób:

1. Fakturę generuje się, wykonując zadanie Generuj fakturę, które można zaplanować tak, aby było wykonywane okresowo. Po wykonaniu zadania dostępna jest faktura ze statusem Pro forma. Faktura jest dostępna do przeglądania i otwarta, więc można odbierać dodatkowe transakcje. Menedżer finansowy może w razie potrzeby ponownie wygenerować faktury ręcznie w celu ujęcia nowo dodanych transakcji lub korekt dokonanych między zaplanowanymi zadaniami generowania faktur.

2. Menedżer finansowy przesyła fakturę do zatwierdzenia. Status faktury zmienia się na „Przesłane”, po czym faktura jest blokowana. Nie można już dodawać kolejnych transakcji. W przypadku przetworzenia dodatkowych transakcji dotyczących danego okresu są one uwzględniane w fakturze za następny okres.
3. Kierownik departamentu może zatwierdzić albo odrzucić fakturę.
  - W przypadku zatwierdzenia status faktury zmienia się na „Zatwierdzone”. Faktura jest zamknięta i nie można z nią nic więcej zrobić.
  - W przypadku odrzucenia status faktury zmienia się na „Odrzucone”. Menedżer finansowy może skorygować lub wycofać określone transakcje lub całą fakturę.

Delegowane zatwierdzanie faktur

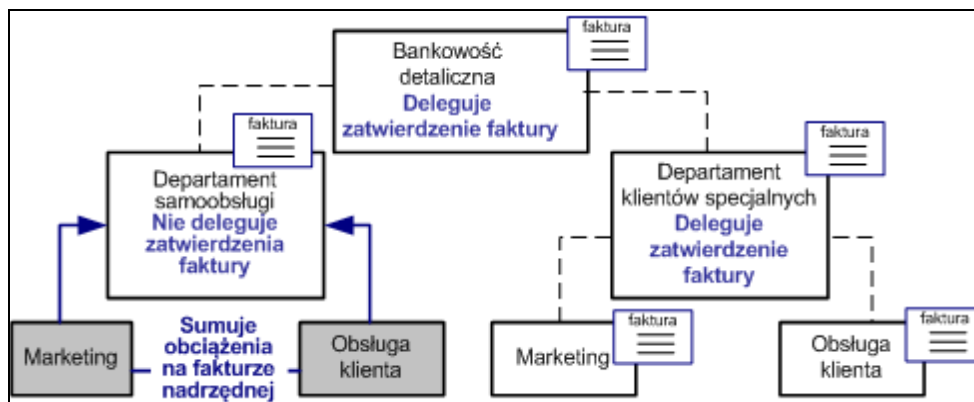
Delegowane zatwierdzanie faktur umożliwia departamentom podrzędnym wyświetlanie i zatwierdzanie ich własnych faktur. Delegowane zatwierdzanie faktur jest ustanawiane podczas organizowania departamentów.

Jeśli departamenty podrzędne mają prawo do delegowanego zatwierdzania faktur, faktury są generowane dla wszystkich departamentów podrzędnych oraz departamentu nadrzędnego. Ten warunek dotyczy sytuacji, gdy istnieją reguły debetowania i transakcje są księgowane zgodnie z nimi. Obciążenia departamentów podrzędnych nie są sumowane w stosunku do departamentu nadrzędnego.

Jeśli departamenty podrzędne nie mają prawa do delegowanego zatwierdzania faktur, wszystkie obciążenia księgowane w stosunku do nich są sumowane na fakturze departamentu nadrzędnego.

Departamenty nadrzędne muszą mieć prawo do delegowanego zatwierdzania faktur, aby delegować zatwierdzanie faktur do któregoś z departamentów podrzędnych. Jeśli delegowane zatwierdzanie faktur nie zostało ustawione w departamencie nadrzędnym najwyższego poziomu, żaden z departamentów podrzędnych z danego rozgałęzienia nie może wyświetlać ani zatwierdzać faktur. Wówczas wszystkie obciążenia są sumowane w stosunku do departamentu nadrzędnego najwyższego poziomu.

Rozważmy następującą strukturę organizacyjną i skutki delegowanego zatwierdzania faktur dla każdego departamentu:

Jednostka biznesowa bankowości detalicznej

Deleguje zatwierdzanie faktur do dwóch departamentów podrzędnych, bankowości samoobsługowej i klientów specjalnych. Faktura dla jednostki biznesowej bankowości detalicznej jest generowana, gdy w stosunku do jednostki biznesowej są księgowane transakcje.

Departament bankowości samoobsługowej

Nie deleguje zatwierdzania faktur do dwóch departamentów podrzędnych, marketingu i obsługi klienta. Faktura dla departamentu bankowości samoobsługowej jest generowana, gdy w stosunku do niego są księgowane transakcje. Wszystkie obciążenia księgowane w stosunku do departamentów marketingu oraz obsługi klienta są sumowane na fakturze dla departamentu bankowości samoobsługowej. Departamenty marketingu oraz obsługi klienta, podrzędne wobec departamentu bankowości samoobsługowej, nie otrzymują faktur.

Departament klientów specjalnych

Deleguje zatwierdzanie faktur do dwóch departamentów podrzędnych, marketingu i obsługi klienta. Faktura dla departamentu klientów specjalnych jest generowana, gdy w stosunku do niego są księgowane transakcje. Departamenty marketingu oraz obsługi klientów specjalnych również otrzymują własne faktury, gdy w stosunku do nich są księgowane transakcje.

Agregacja faktur

Każda pozycja na fakturze wskazuje zagregowane obciążenia nadrzędnej inwestycji lub usługi najwyższego poziomu w hierarchii. Można przejść do szczegółów faktury i wyświetlić szczegółowe obciążenia inwestycji nadrzędnej oraz każdej inwestycji podrzędnej objętej transakcjami w okresie faktury.

Informacje o pracy z obciążeniami w hierarchiach inwestycji lub usług można znaleźć w następujących dokumentach:

- Podręcznik użytkownika — Zarządzanie usługami IT
- Podręcznik użytkownika — Zarządzanie projektami

Przykład: obciążenia zysków przyjmują najwyższe wartości

Departament samoobsługi detalicznej w firmie Forward Inc. zarządza produktem o nazwie Bankowość samoobsługowa. Ten produkt jest elementem nadrzędnym najwyższego poziomu wobec kilku innych inwestycji podrzędnych, na przykład systemu i pomocy technicznej Prezentowania rachunków online (PRO). Przeglądając faktury, kierownicy departamentów mają wgląd tylko w zagregowane obciążenia elementu nadrzędnego najwyższego poziomu. Na przykład kwota 4190,00 USD dla departamentu bankowości samoobsługowej odzwierciedla całość obciążeń za wszystkie inwestycje w hierarchii, które zostały uwzględnione w transakcji w okresie faktury.

Kierownicy departamentów mogą wyświetlać obciążenia szczegółowe dotyczące każdej inwestycji w hierarchii, klikając kwotę lub kwotę razem.

Korygowanie faktur

Niekiedy obciążenia są nieprawidłowe i wymagają korekty lub wycofania. W takim przypadku można odrzucić fakturę i zażądać korekty. Poniżej znajdują się przykłady korekt, jakich można zażądać:

- Zmiana udziału w koszcie inwestycji lub usługi.
Skontaktuj się z kierownikiem inwestycji lub usługi i zażądaj korekty procentu alokacji debetu.
- Aktualizacja transakcji.
Skontaktuj się z kierownikiem działu finansowego w celu utworzenia korekty PWT i ewentualnego zmodyfikowania transakcji — na przykład zwiększenia bądź zmniejszenia stawki, kosztu czy liczby jednostek.
- Całkowite wycofanie obciążeń.
Skontaktuj się z kierownikiem inwestycji lub usługi albo z menedżerem finansowym w celu wycofania obciążeń.

Korekty i wycofania transakcji albo reguł debetowania pociągają za sobą korekty w innych departamentach biorących udział w koszcie inwestycji. Na przykład obniżenie procentu alokacji o 5% powoduje, że inne departamenty przejmują te dodatkowe obciążenia. W przypadku obniżenia kosztu całkowitego dla jednej transakcji w obciążeniach wszystkich pozostałych departamentów biorących udział w kosztach również zachodzą korekty.

Wszystkie korekty lub wycofania dokonane w stosunku do faktur zablokowanych lub zatwierdzonych są odzwierciedlane dopiero w następnej odblokowanej fakturze albo w przyszłej fakturze.

Przesyłanie faktur departamentu

Kierownicy departamentów mogą wyświetlić listę faktur wygenerowanych dla swoich departamentów. Menedżerowie finansowi mogą wyświetlać wszystkie wygenerowane faktury na stronach faktur dotyczących zarządzania finansami. Z poziomu faktury można przejść do szczegółów, aby wyświetlić następujące informacje:

- Stan PWT lub korekty transakcji.
- Kwota transakcji.
- Wartość procentowa obciążenia. Na przykład wartość 100% oznacza, że z inwestycji korzysta tylko jedna usługa, a wartość 50% oznacza, że inwestycja jest dzielona między dwie usługi.
- Skalowana kwota pieniężna określona na podstawie wartości procentowej obciążającej usługę.

Faktury do zatwierdzenia przesyła na ogół menedżer finansowy. Przesłane faktury są automatycznie blokowane i mają status „Przesłane”. Przesłane faktury można odwoływać, zatwierdzać i odrzucać.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Organizacja kliknij opcję Departamenty.
2. Otwórz departament i kliknij opcję Faktury.
Zostanie wyświetlona lista faktur departamentu.
3. Aby otworzyć fakturę, kliknij łącze Numer faktury. Następujące pola wymagają objaśnienia:

Bieżąca kwota

Wyświetla kwotę obciążenia za dany okres. Kliknij to łącze, aby wyświetlić szczegóły transakcji.

Korekta poprzedniego okresu

Zawiera kwotę korekty, która miała miejsce w poprzednim okresie. Wartość zerowa oznacza, że w poprzednim okresie nie dokonano korekt. Kliknij to łącze, aby wyświetlić szczegóły korekty.

Kwota razem

Wyświetla całkowitą kwotę korekt zmniejszających obciążenia za dany okres. Kliknij to łącze, aby wyświetlić szczegóły transakcji.

Subskrypcja

Wskazuje, czy jest subskrybowana usługa. Jeśli usługa jest subskrybowana, jest wyświetlany znacznik zaznaczenia.

4. Przesłanie faktury.

Blokowanie lub odblokowywanie faktur departamentu

Faktury na ogół blokuje i odblokowuje menedżer finansowy.

Do blokowania i odblokowywania faktur służy strona pozycji faktury departamentu.

Po przesłaniu faktura jest automatycznie blokowana. Do zablokowanej faktury nie można dodawać transakcji. Jeśli użytkownik ma prawa do przesyłania faktur, może tymczasowo odblokować i ponownie wygenerować zmiany z ostatniej chwili.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Organizacja kliknij opcję Departamenty.
2. Otwórz departament i kliknij opcję Faktury.
Zostanie wyświetlona lista faktur departamentu.
3. Aby otworzyć fakturę, kliknij łącze Numer faktury.
4. Wykonaj jedną z następujących czynności:
  - Kliknij opcję Zablokuj, aby zablokować możliwość aktualizowania faktury.
  - Kliknij opcję Odblokuj, aby umożliwić aktualizowanie faktury.

Zatwierdzanie lub odrzucanie faktur departamentu

Kierownik departamentu zazwyczaj zatwierdza, odwołuje lub odrzuca fakturę. Stan faktury można zmienić z powrotem na „Przesłane”, odwołując ją.

Zatwierdzonej faktury nie można odwołać ani wykonać na niej żadnej innej operacji. Wszystkie korekty lub wycofania wykonane w stosunku do faktury po jej zatwierdzeniu są uwzględniane dopiero w następnej odblokowanej albo przysłej fakturze.

Po odrzuceniu faktury można dokonać korekt PWT lub zmian w regułach debetowania w celu skorygowania obciążeń. W sprawie korekt PWT należy się skontaktować z menedżerem finansowym.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Organizacja kliknij opcję Departamenty.
2. Otwórz departament i kliknij opcję Faktury.
Zostanie wyświetlona lista faktur departamentu.
3. Aby otworzyć fakturę, kliknij łącze Numer faktury.
4. Kliknij opcję Zatwierdź lub Odrzuć.

Ponowne generowanie faktur departamentu

Faktury są ciągle aktualizowane podczas zaplanowanych wykonań zadania Generuj fakturę. Można jednak zaktualizować fakturę ręcznie między zaplanowanymi wykonaniami i wyświetlić ostatnio dodane transakcje.

Jeśli przeliczenie ma wpływ na wiele faktur i wszystkie te faktury są odblokowane, faktura zostaje zaktualizowana. Jeśli zablokowana jest chociaż jedna z faktur, na które obciążenie ma wpływ, przeliczenia są ignorowane. Jeśli przeliczenie jest niemożliwe, zostanie wyświetlony komunikat ze stosowną informacją.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Organizacja kliknij opcję Departamenty.
2. Otwórz departament i kliknij opcję Faktury.
Zostanie wyświetlona lista faktur departamentu.
3. Aby otworzyć fakturę, kliknij łącze Numer faktury.
4. Kliknij opcję Wygeneruj ponownie.
W toku procesu ponownego generowania będzie wyświetlany pasek postępu. Po zakończeniu zostanie wyświetlona przeliczona faktura.
5. Kliknij opcję Bieżąca kwota lub Kwota razem, aby wyświetlić szczegóły transakcji i zobaczyć wpływ ewentualnych korekt na fakturę.

Odzyskane koszty departamentu

Zestawienie kwot możliwych do odzyskania informuje departamenty, jaką część z poniesionych przez nie kosztów można odzyskać od departamentów, które skorzystały z wykonanej usługi. Zestawienie kwot możliwych do odzyskania przypomina rachunek zysków i strat firmy, ale dotyczy departamentów.

Poniesione koszty obciążają departamenty, które są odbiorcami usług. Kierownicy departamentów mogą wyświetlać ich obciążenia z faktur.

Zestawienia kwot możliwych do odzyskania mogą wyświetlać tylko te departamenty, które realizują usługi. Muszą być spełnione następujące warunki:

- Usługi muszą istnieć i być skojarzone z departamentem.
- Przynajmniej jeden departament musi mieć subskrybowaną przynajmniej jedną usługę oferowaną przez departament dostawcy.
- Muszą istnieć reguły debetowania usług. Aby utworzyć reguły debetowania usług, należy skontaktować się z kierownikiem usługi.
- Muszą istnieć reguły kredytowania.
- Użytkownicy muszą dysponować prawami do wyświetlania zestawień kwot możliwych do odzyskania.

Zestawienia kwot możliwych do odzyskania są generowane wraz z fakturami podczas zaplanowanych wykonań zadania Generuj fakturę.

Przykład: departamenty IT nie są już centrami kosztów

Firma Forward Inc. oferuje swoim jednostkom biznesowym szeroki wachlarz usług wsparcia IT, na przykład w zakresie poczty e-mail, komputerów i sieci. Usługi te mają decydujące znaczenie dla utrzymania właściwego poziomu działalności wszystkich jednostek biznesowych. Każdy z departamentów jest obciążany za te usługi. Każdy departament świadczący usługi otrzymuje kredyt na wykonane prace.

Zatwierdzone faktury obciążają kosztami departamenty korzystające z usług

Faktury departamentu są generowane, przeglądane i zatwierdzane w cyklu kwartalnym przez departamenty, które korzystają z usług realizowanych na ich rzecz. Firmowy departament zasobów ludzkich subskrybował kilka usług IT i zgodził się na przyjmowanie obciążeń za część tych usług. Departament zasobów ludzkich zatwierdził fakturę o wartości 7400 USD.

Naliczone koszty przekładają się na kredyt dla departamentów realizujących usługi

Departament obsługi IT otrzymuje kredyt za realizowane usługi. Kierownik departamentu może wyświetlić poniesione koszty oraz przyznane kredyty, wyświetlając zestawienie kwot możliwych do odzyskania przez departament. Z tego zestawienia wynika, że pewne obciążenia zostały zatwierdzone i departament odzyskał do tej pory 7400 USD. Kierownicy innych departamentów dopiero zatwierdzą swoje obciążenia. Obciążenia są odzwierciedlane w odchyleniu odzyskania.

Wyświetlanie podsumowań zestawień kwot możliwych do odzyskania

Można wyświetlić zestawienie kwot możliwych do odzyskania z podsumowaniem wszystkich poniesionych kosztów, odzyskanych kosztów oraz kredytów dotyczących poszczególnych inwestycji.

Wykonaj następujące kroki:

1. Otwórz menu Strona główna i w menu Organizacja kliknij opcję Departamenty.
Zostanie wyświetlona strona listy.
2. Aby otworzyć departament, kliknij jego łącze.
Zostanie wyświetlona strona właściwości.
3. Kliknij opcję Zestawienie kwot możliwych do odzyskania.
Zostanie wyświetlone zestawienie kwot możliwych do odzyskania danego departamentu.
4. Znajdź potrzebne informacje dotyczące odzyskiwania, korzystając z funkcji filtrowania.
Zostanie wyświetlona lista inwestycji departamentu.
5. Przejrzyj następujące informacje:

Inwestycja

Wyświetla nazwę inwestycji należącej do departamentu i oferowanej innym departamentom w postaci usługi.

Typ

Wskazuje, czy inwestycja jest usługą, czy też inwestycją innego typu.

Poniesiony koszt

Wyświetla całkowity koszt poniesiony do danej daty w ramach tej inwestycji, którym obciążono inne departamenty. Kliknij tę wartość, aby przejść do szczegółów transakcji.

Odzyskany koszt

Wyświetla obciążenia razem zatwierdzone do danej daty przez departamenty obciążone za tę inwestycję. Ta kwota reprezentuje koszty razem odzyskane do danego dnia przez departament. Kliknij tę wartość, aby wyświetlić szczegółową analizę i szczegóły transakcji.

Odchylenie odzyskania

Wyświetla różnicę między kosztami poniesionymi a kosztami odzyskanymi do danego dnia. Jest to całkowita kwota, jakiej odzyskania spodziewa się dany departament.

Kredyty

Wyświetla całość kredytu, jaki potencjalnie może otrzymać dany departament. Kliknij tę wartość, aby przejść do szczegółów transakcji.

Odchylenie kredytowe

Wyświetla aktualną różnicę między kosztami odzyskanymi (zatwierdzonymi) a łącznymi kredytami (zatwierdzonymi i niezatwierdzonymi).

Wyświetlanie szczegółów zestawienia kwot możliwych do odzyskania

Aby sprawdzić szczegóły transakcji, można wyświetlić szczegóły zestawienia kwot możliwych do odzyskania.

Wykonaj następujące kroki:

1. Mając otwarty departament, kliknij opcję Zestawienie kwot możliwych do odzyskania.

Zostanie wyświetlona lista inwestycji.

2. Aby wyświetlić szczegóły transakcji, kliknij jedno z następujących łączy:

- Poniesiony koszt
- Odzyskany koszt
- Kredyty

Zostanie wyświetlona lista przetworzonych transakcji mających wpływ na to zestawienie kwot możliwych do odzyskania.

3. Zaznacz pole wyboru Uwzględnij poddepartamenty, aby wyświetlić transakcje z departamentów podrzędnych. Jeśli departamenty podrzędne nie istnieją, to pole wyboru jest nieaktywne.
4. Wyświetl następujące informacje:

Inwestycja

Wyświetla nazwę inwestycji, w związku z którą zostały poniesione koszty.

Departament

Zawiera nazwę departamentu obciążanego kosztami.

Data transakcji

Wyświetla datę transakcji.

Kwota

Wyświetla całkowitą kwotę poniesionych kosztów.

Wartość procentowa

Wyświetla alokację KG zdefiniowaną przez menedżera finansowego w regule kredytowania.

Skalowana kwota

Zawiera skalowaną kwotę zgodnie z wartościami procentowymi alokacji KG.